

การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
แบบครบวงจรในประเทศไทย

เกียรติคุณ จินตวร

ดุษฎีนิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**TOTAL RISK MANAGEMENT FOR PRIVATE
HIGHER EDUCATION INSTITUTE
IN THAILAND**

KIATTIKUN CHINTAWON

**A dissertation paper submitted in partial fulfillment of the requirements for
Doctor of Philosophy in Technology Management
Academic Year 2017
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University**

ชื่อเรื่องคุณภูนิพนธ์

การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย

ชื่อนักศึกษา

นายเกียรติคุณ จินควร

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณภูนิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุญมี กวินวงศ์บรรค์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ พิมทรัพย์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.พิวิลป์ เครือมา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้คุณภูนิพนธ์จะบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริเวรรณ เอี่ยมสะอาด)

อธิการบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินดา เกณฑ์บัว)

คณะกรรมการสอบคุณภูนิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ พลตำรวจตรี ดร.พิศาล มนัสจัง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พ่องพรรณ รัตนนาวันศ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษร หัสโรค)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บดินทร์ชาติ สุขบาก)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สุ่นสวัสดิ์)

กรรมการ ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหาร

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุญมี กวินวงศ์บรรค์)

โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ชื่อเรื่อง	การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แบบครบวงจรในประเทศไทย
ชื่อผู้วิจัย	เกียรติคุณ จินดาวร
สาขาวิชา	การจัดการเทคโนโลยี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี กวินแสงสරค์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ ทีมทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. ทิวลิป เกรีอมา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัดถูกประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ และ 2) พัฒnarูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรให้สามารถใช้กับสถาบันการศึกษาเอกชน ประชากรการวิจัยคือผู้เชี่ยวชาญด้านความเสี่ยง ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการที่รับผิดชอบ จำนวน 1,200 คน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3 แห่ง ในช่วงปีการศึกษา 2555 -2556 ใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 500 คน จากประชากร 1,200 คน เครื่องมือการวิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และ แบบสอบถาม สถิติใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม 2 ทาง

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจรประเมินตามหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกหน่วยงาน มีความเสี่ยง ทั้งหมด 1,128 ความเสี่ยง เกิดรูปแบบรายงานที่ใช้กันทั่วไปมี 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) รายงานความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเป็นรายกิจกรรมของทุกหน่วยงาน ทุกขั้นตอนและ (2)รายงานอันดับความเสี่ยง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านยุทธศาสตร์ ด้านนโยบาย ด้านปฏิบัติการ ด้านบุคลากรหรือธรรมาภิบาล และด้านเหตุการณ์ภัยนอกรอและซื้อเสี่ยงของสถาบันเป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัย

2) การพัฒnarูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ ที่สามารถใช้กับทุกสถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีการรายงานเพิ่มเติมอีก 5 รูปแบบ

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจร สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ระดับความเสี่ยง

Title	Total Risk Management of Private Higher Education Institute in Thailand
Author	KiattikunChintawon
Program	Technology Management
Major Advisor	Associate Professor Dr.BoonmeKavinseksan
Co-advisor	Associate Professor Dr.SombatTeekasap
Co-advisor	Associate Professor Police Colonel Dr.TulipKruerma
Academic Year	2017

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the Thonburi University model of total risk management of private higher education institutes of Thailand and 2) to developmodel of total risk management for private higher education institutes. The population included 1,200 risk experts, executives, lecturers, staff, and related committees from 3 higher institutes in academic years 2012-2013. The 500 samples were obtained through purposive random sampling. Data were collected using in-depth interview protocol and a set of questionnaire and were statistically analyzed using Two-way ANOVA.

The findings revealed the followings.

1)There were 1,128 risks found after the implementation of total risk management according to the responsibility of each division. The models of reporting risks were twofold, i.e., (1) Institute's risk report in terms of division's project and methods and (2) report of risks in 6 aspects, i.e., resources, strategies, policy, operation, personnel or good governance, and external factors and institute's reputation.

2) The other 5 additional model should be reported for effective total risk management forprivate higher education institutes.

Keywords: Total Risk ManagementModel,Private Higher Education Institutions,Risk Level

กิตติกรรมประกาศ

คุณภูนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากองค์ศาสตราจารย์ ดร.บุญมีกวินเสกสรร รองศาสตราจารย์ ดร.สมนัติ ทิมทรัพย์ และรองศาสตราจารย์ พ.ต.อ. ดร.ทิวลิป เครื่องมา ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินการวิจัยในทุกขั้นตอน และถ่ายทอดประสบการณ์การทำวิจัยให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในมหาวิทยาลัยชนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชีย และวิทยาลัยเซาธ์อีสบังกอก ในศ้านข้อมูลทางด้านงานวิจัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยชนบุรีที่กรุณานำด้านแบบมาใช้กับการทำวิจัยนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอนคุณภูนิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตาให้ชื่อเสนอแนะทำให้คุณภูนิพนธ์เล่นนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและเข้าร่วมประชุมกลุ่ม จนทำให้เครื่องมือนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารบัณฑิตวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่และอำนวยความสะดวกต่างๆ

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณคุณแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนๆ และครอบครัวที่เป็นกำลังใจโดยเฉพาะนางสุปราราม จินตвар ที่ช่วยตรวจสอบรูปแบบงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและให้การช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยด้วยความลอดด

เกียรติคุณ จินตвар

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำนำวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กรทั่วไปในประเทศไทย.....	38
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมภัยในและควบคุมภัยการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาภายในและคุณภาพในประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ.....	39
รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งภาครัฐและเอกชนที่นำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงในประเทศไทย.....	49
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการด้านต่างๆ.....	51
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๓	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	67
	ประชากร.....	67
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
	วัดถูประสงค์ข้อที่ ๑ : เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย.....	71
	วัดถูประสงค์ข้อที่ ๒ : เพื่อพัฒnarูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาแบบครบวงจรสามารถใช้กับสถาบันการศึกษาเอกชนได้.....	99
	วัดถูประสงค์ข้อที่ ๓:เพื่อศึกษาความคุ้นค่าในการลงทุน.....	103
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
	สรุปผลการวิจัย.....	105
	อภิปรายผลการวิจัย.....	112
	ข้อเสนอแนะ.....	116
	บรรณานุกรม.....	121
	ภาคผนวก.....	124
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เขียน著者.....	125
	ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	127
	ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	133
	ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
	ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับบทความลงวารสาร.....	168
	ภาคผนวก ฉ สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ.....	170
	ประวัติผู้วิจัย.....	175

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ระบบการจัดการหรือการบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ.....	11
2 ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ.....	13
3 ระดับผลกระทบของเกิดเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทั้งในเชิงปริมาณและเชิงภาพ.....	14
4 บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการบริหารความเสี่ยง.....	19
5 ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ที่แสดงถึงเกณฑ์ประเมินระบบบริหารความเสี่ยง.....	47
6 ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ที่แสดงถึงเกณฑ์ประเมินระบบบริหารความเสี่ยงในรายละเอียด.....	48
7 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไปที่รายงานการระบุปัจจัยเสี่ยงการประเมินและวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของงานหรือกิจกรรมหรือหน่วยงานคณาฯ บริหารธุรกิจปีการศึกษา 2556 งานควบคุมดูแลการเรียนการสอนในคณะให้เป็นไปตามหลักสูตรวัสดุประสงค์ เพื่อการดำเนินให้เป็นไปตามพันธกิจหลักของหน่วยงาน.....	72
8 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไปที่ 2 รายงานบริหารความเสี่ยงที่เรียงอันดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย โดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้าน ปีการศึกษา 2555.....	73
9 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไปที่ 2 รายงานความเสี่ยงที่เรียงอันดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย โดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้าน ปีการศึกษา 2556.....	73
10 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 1 รายงานความเสี่ยงที่ระบุถึงความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ปัจจัยเสี่ยงที่เหลืออยู่และมีผู้รับผิดชอบการจัดการความเสี่ยงของกิจกรรมของทุกหน่วยงานตัวอย่างเป็นของคณะบริหารธุรกิจปีการศึกษา 2556.....	83
11 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 2 แสดงรายงานการจัดอันดับความเสี่ยงของทุกกิจกรรมของทุกหน่วยงาน ตัวอย่างเป็นของคณะบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2556.....	84
12 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 3 แสดงรายงานการจัดอันดับความเสี่ยงของทุกกิจกรรมของทุกหน่วยงาน โดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้าน ตัวอย่างเป็นของคณะบริหารธุรกิจปีการศึกษา 2556.....	85

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 4 รายงานการจัดอันดับความเสี่ยงของ คณะและหน่วยงานและภาพรวมความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2555	88
14 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 4 รายงานการจัดอันดับความเสี่ยงของ ทุกคณะและหน่วยงานและภาพรวมของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2556.....	89
15 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 5 รายงานสรุปความเสี่ยงด้านต่างๆ 6 ด้านของทุกหน่วยงานและภาพรวมความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2556....	92
16 รูปแบบรายงานความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 5 รายงานสรุปความเสี่ยงด้านต่างๆ 6 ด้าน ของ ทุกหน่วยงานและภาพรวมความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2556.....	95
17 คำนวณความแปรปรวนร่วม 2 ทาง (Two-way Anova) โดยใช้โปรแกรม Mini Tab.....	101
18 แสดงระดับความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชนบุรีมหาวิทยาลัย ธีสเทอร์นเอชีและวิทยาลัยเช้าชีอีสางกอก.....	103
19 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเกริกและมหาวิทยาลัยพายัพ.....	113
20 สูตรหารระดับโอกาสของความเสี่ยงและระดับผลกระทบที่ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์.....	119

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	8
2	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษา เอกสาร.....	9
3	ระดับโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงของ COSO.....	12
4	ระดับผลกระทบของเกิดเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทั้งในเชิงปริมาณ.....	15
5	ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์และองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงกับ ขั้นตอน.....	17
6	ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) ของ COSO ที่ปรับปรุงแล้ว.....	21
7	การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของอสเตรเลียและนิวซีแลนด์.....	22
8	การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามกรอบโครงสร้างของ Treasury Board of Canada.....	30
9	ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการ กรอบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการความเสี่ยง..	33
10	รายละเอียดของสาระต่างๆ ในกระบวนการจัดการความเสี่ยงและความเกี่ยวพัน.....	34
11	วัสดุระดับความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการพลเรือน.....	38
12	การควบคุม สภาพแวดล้อมของของ COSO.....	41
13	ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ของมหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยพายัพ.....	50
14	ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ที่ปรับปรุงแล้ว.....	51
15	กระบวนการของทฤษฎีระบบ.....	52
16	กระบวนการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์.....	56
17	บริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (ERM) การวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกกิจกรรมที่จะ ^{นำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย}	74
18	ระดับความเสี่ยง(Degree of risk) ของ: The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (coso).....	76

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
19	ระดับความเสี่ยง (Degree of risk) ที่ปรับปรุงแล้ว.....	77
20	โครงสร้างคณะและหน่วยงานต่างๆของมหาวิทยาลัยชนบุรี.....	78
21	แผนภูมิขั้นตอนการสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาอุบลฯ ทั้ง 7 รูปแบบ.....	79
22	ระดับความเสี่ยง (Degree of risk) ที่ปรับปรุงแล้ว.....	118

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเสี่ยงมีหลายรูปแบบและมีรูปแบบความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้นอยู่เสมอเนื่องจากสภาพแวดล้อมและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รูปการบริหารแบบไม่มีความเสี่ยงเลยเป็นไปไม่ได้ดังนั้นจึงควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อลดความเสี่ยงหายขององค์กร (องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ, 2555, ออนไลน์)

นักเศรษฐศาสตร์ นักสถิติ นักคอมพิวเตอร์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านประกันภัย ต่างให้คำชี้แจงความของคำว่า “ความเสี่ยง” แตกต่างกันไปแต่หลักคำสำคัญที่เหมือนกันคือความไม่แน่นอนที่อาจนำไปสู่ความสูญเสีย และทำความเสี่ยงหายให้กับองค์กรจนมีผลทำให้ประเทศชาติเสี่ยงหาย (กมล รอดคล้าย, 2553, น.10)

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 สถาบันทางการเงินหลายแห่งในประเทศไทยถึงขั้นล้มละลายด้วยเหตุผลหลัก คือการไม่มีมาตรการและเครื่องมือสำหรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินที่ดี หลังจากเหตุการณ์นี้ธนาคารพาณิชย์ และธนาคารของรัฐในประเทศไทยเกือบทุกแห่งได้เริ่มจัดตั้งฝ่ายบริหารความเสี่ยง ขณะเดียวกันยังมีผลต่อสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งถูกปิดตัวลง เช่น วิทยาลัยคณาสวัสดิ์ (นิมล สะอาดโภม, 2554, น.23) .

คำว่า “ความเสี่ยง (Risk)” คืออุปสรรคที่กีดกันการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการในการดำเนินงานขององค์กรตามการกิจกรรมหน้าที่ตามความรับผิดชอบย่อมมีความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ การบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานตามหน้าที่รับผิดชอบหรือโครงการต่างๆ ที่อยู่ในแผน ความเสี่ยงสามารถถูกวัดด้วยผลกระทบที่ได้รับและความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ ที่มากหรือน้อย ซึ่งอาจจำแนกปัจจัยเสี่ยงที่ต้องการในการบริหารความเสี่ยง ตามด้านต่างๆ ของโอกาสและผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร จะประกอบด้วย ความเสี่ยง ด้านยุทธศาสตร์ ด้านรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (ชัยรงค์ จันพนึก, 2555, ออนไลน์)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งสร้างพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กระแสโลกการกิจกรรมส่งผลให้มีการปฏิรูปการอุดมศึกษาในทิศทางที่เป็นสากลมากขึ้น ส่งผลให้ต้องเพิ่มการปรับปรุงการบริหารอุดมศึกษา คือ มีความเสี่ยงตามสภาพแวดล้อมทางวิชาการและมหาวิทยาลัย การแข่งขันเชิงธุรกิจมากขึ้น ต้องเพิ่ม

การปรับปรุงหลักสูตรและอาคารสถานที่ที่หัน過來เพื่อชูงี้ให้มีศูนย์เรียนมากขึ้น ในขณะที่ต้องบริหารคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด ดังนั้น การนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้(วิชาค ไชยวงศ์, 2549, น.23)

มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและของเอกชน ควรมีระดับการบริหารจัดการการบริหารในระดับที่สูงกว่าปกติคือควรมีการบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบ และการควบคุมภายใน และภายนอก และมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและของเอกชน พบว่า สภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยมีการแข่งขันสูง บางกอกอุ่นขยายตัวอย่าง ไร้ทิศทางมหาวิทยาลัยของรัฐที่เคยมีคุณภาพดีมากมีข้าคณักศึกษา 20,000 คน ขยายการรับเป็น 50,000 คน หรือมหาวิทยาลัยขนาดเล็กรับ 10,000 คน ขยายการรับเป็น 30,000 คน สิ่งที่ตามมาคือมหาวิทยาลัยปรับตัวไม่ทัน สาเหตุเนื่องจากภาระขยายตัวอย่าง ไร้ทิศทางทำให้คุณภาพถูกลดลง (ภาควิช ทองโรงนี, 2550, น.9-11) ปรากฏการณ์ที่เป็นนิมธรรมทั่วโลกผู้ทรงคุณวุฒิ ทางค้านการบริหารการศึกษา ทำให้มหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่งต้องแบ่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่น เพื่อแย่งนักศึกษาเข้าเรียนให้ได้มากที่สุด เพื่อหาจุดคุ้มทุน หรือมีกำไร การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ (วิชาค ไชยวงศ์, 2549, น.13)

การพัฒนาฐานรากแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีน้อย โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งมีความเสี่ยงสูง เพราะเริ่มนิการก่อตั้งได้ประมาณ 20 ถึง 40 ปี ที่ผ่านมาเป็นอย่างมาก บางสถาบันเริ่มก่อตั้งใหม่ในถึงสิบปี และที่ผ่านมาไม่สามารถรับรู้แบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้นสามารถพัฒนาไปได้น้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการจะพัฒนาฐานรากแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยยึดหลักการบริหารความเสี่ยงเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นกระบวนการดำเนินงานเป็นระบบมากขึ้นจนได้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการรวมถึงสามารถตรวจสอบการทำงานในแต่ละขั้นตอน ได้อย่างชัดเจนและจะทำให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างเป็นระบบเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางการพัฒนาฐานรากแบบการบริหารความเสี่ยงให้กับสถาบันอุดมศึกษาหรือองค์กรต่างๆ ต่อไป (วิชาค ไชยวงศ์, 2549, น.29)

ความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีสาเหตุอยู่ 3 ประดิ่นใหญ่ๆ ได้แก่ 1. ความเสี่ยงด้านการเงินซึ่งอาจเกิดจากจำนวนนักศึกษาน้อยทำให้รายได้ไม่พอจ่ายจ่าย หรือเกิดจากการนำรายได้ไปใช้คิดประเภท เช่นนำเงินไปซื้อหุ้นหรือลงทุนด้านอื่นๆ แทนที่จะนำไปพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งไม่

ว่ากรณีได้กีดขวางทำให้ประสบภัยในการขาดทุนสูญห้ามใช้ต้องถูกปฏิบัติไว้ 2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ถูกสั่งปิด เพราะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและ/หรือตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) 3. เกิดอุบัติภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม แผนดินไหวฯลฯ โดยสาเหตุของความเสี่ยงทั้ง 2 ประการแรกถ้ามีการบริหารความเสี่ยงที่ดีก็สามารถลดความเสี่ยงหายลงได้ (รัชโยธงค์ จันพนีก, 2555, ออนไลน์)

ความเสี่ยงด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับความสำคัญของลงมา คือ การผลิตบัณฑิตไม่ได้มาตรฐาน หรือได้มาตรฐานที่ไม่เท่าเทียมกัน เช่น กรณีมหาวิทยาลัยต่างเปิดศูนย์นอกที่ตั้งมหาวิทยาลัยและในที่สุดศูนย์เหล่านี้ก็ถูกปฏิบัติลงซึ่งมีผลกระทบต่อมาตรฐานการศึกษาและผู้สมัคร เข้าเรียนสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานของรัฐและถูกปฏิบัติลง เช่น มหาวิทยาลัยอีสานฯ แม้สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) จะกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในที่มีตัวชี้วัดการบริหารความเสี่ยงกีดขวาง แต่มหาวิทยาลัยดังกล่าว มิได้นำเอาเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม เพียงแต่สร้างหลักฐานเพื่อตอบโจทย์ของตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ท่านนั้น (กมล รอดคล้าย, 2553, น.19)

การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมเอกชน มีกิจกรรมมากมายเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่กิจ หลักกิจทั้งที่ต้องเข้ม อย่างพื้นที่กิจต่างๆ อย่างบูรณาการและมีการทำเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบซึ่งทุกๆ กิจกรรมของแต่ละหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานสนับสนุนและหน่วยงานวิชาการ ทำให้เราทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ประเมิน ความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยง และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นหมายถึง การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมเอกชน គรดำเนินการอย่างรอบวงหรือมีการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจร (Total Risk Management) นั่นเอง (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2556, น.50)

ผู้วิจัยเห็นว่าควรสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงให้เป็นรูปธรรม โดยสร้างรูปแบบ การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทำให้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร ในประเทศไทย”

คำนำการวิจัย

1. เดินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและรูปแบบของการบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร มีลักษณะอย่างไร

2. รูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถปฏิบัติจริงโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจะมีรูปแบบเป็นอย่างไร และสามารถนำมาใช้กับสถาบันการศึกษาเอกชน อื่นๆ ได้หรือไม่

3. การประเมินความคุ้มค่าการลงทุนการบริหารความเสี่ยงเมื่อนำเอารูปแบบการความเสี่ยงตั้งกล่าวมาใช้สามารถลดความเสี่ยงลงหรือลดความเสี่ยงหายลงได้หรือไม่อีก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย

2. เพื่อพัฒnarูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรสามารถนำมาใช้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3. เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการลงทุนบริหารความเสี่ยง

สมมติฐานการวิจัย

ตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 กำหนดรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในลักษณะรูปแบบที่ใช้กันมากหรือรูปแบบทั่วไปที่ได้จากการศึกษาดูงานดังนี้ สำหรับความเสี่ยงตามตัวบ่งชี้ 7.4 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ) ส่วนใหญ่ใช้ทฤษฎีของ COSO หรืออาจมีการปรับปรุง ซึ่งต่างจากมหาวิทยาลัยชนบทเป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจรจะเป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่มีลักษณะเฉพาะและรูปแบบเป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่ถูกเลิกกว่า กล่าวคือสามารถนำไปจัดยศเสี่ยง โอกาสและผลกระทบแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของกิจกรรมของคณะและหน่วยงาน แล้วหาระดับความเสี่ยงของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนและหาความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ แล้ววิเคราะห์ความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน/คณะ และนำระดับความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน/คณะมาวิเคราะห์รวมกันจนเป็นความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยแล้วนำข้อมูลของหน่วยงานคณะและมหาวิทยาลัยมาเปรียบเทียบกันตั้งแต่ 2 ปี การศึกษาเป็นต้นไปเพื่อหาแนวโน้มระดับความเสี่ยง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวมและค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวม

ตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแบบครบวงจรของมหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นส่วนแบบเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ๆและมาใช้กับสถาบันการศึกษาเอกชน อีนๆ โดยใช้ประชากรหรือตัวอย่างการบริหารความเสี่ยงเฉพาะเจาะจงในสถาบันการศึกษาเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นแอเชีย วิทยาลัยเซาธ์อีสบานาจกอกเนื่องจากมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ก่อตั้งมาใช้เวลาใกล้เคียงกันโดยใช้สมมุติฐานทางสถิติ เชิงคุณภาพซึ่งเป็นการประเมินระบบการบริหารความเสี่ยงของตัวบ่งชี้ 7.4 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาในการประกันคุณภาพภายในและเชิงปริมาณที่เรียกว่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-way-Anova) ผลระดับความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 โดยใช้ตัวแปรแต่ละชุดซึ่งแต่ละชุดมีหลากหลายคุณจะมีความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ โดยมีสมมติฐานดังนี้คือระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยและคณะ/หน่วยงานเป็นตัวแปรต้นจะมีผลกระทบความเสี่ยงที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ (ตัวแปรตาม) ดังนี้รายละเอียดของสมมติฐานดังนี้

$H_0:$ $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3$, หมายถึงสมมุติฐานหลักที่ 1 คือ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกันได้แก่มหาวิทยาลัยธนบุรี (μ_1) มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นแอเชีย (μ_2) และวิทยาลัยเซาธ์อีสบานาจกอก (μ_3)

$H_1:$ $\mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$, หมายถึงสมมุติฐานรองที่ 1 คือ มหาวิทยาลัยทั้ง (University) 3 แห่ง ดังกล่าวมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรือย่างนี้เอง 1 คู่ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

$H_0_2:$ $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3$, หมายถึงสมมุติฐานหลักที่ 2 คือคณะหรือหน่วยงาน (Department) ทั้ง 3 หน่วยงานของมหาวิทยาลัย 3 แห่งดังกล่าวมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน หรือย่างนี้อย่างคู่ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

$H_1_2:$ $\mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$, หมายถึงสมมุติฐานรองที่ 2 คือคณะหรือหน่วยงาน (Department) ทั้ง 3 หน่วยงานของมหาวิทยาลัย 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรือย่างนี้อย่างคู่ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

ตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ศึกษาถึงการประเมินแบบ Activity Base Costing หรือกล่าวโดยสรุป คือ มีการวิเคราะห์จำนวนทรัพยากรที่นำไปใช้ในกิจกรรมของทุกๆกิจกรรมประกอบกับ การวิเคราะห์ Benefit/Cost Ratio เพื่อหาการคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือใช้กทุณวี Benefit /Cost Ratio ถ้า $Benefit /Cost \geq 1$ และคงว่ามีความคุ้มค่าการลงทุน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของประชากร และขอบเขตของเวลา

ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเฉพาะเจาะจงในสถาบันการศึกษาเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอชิย วิทยาลัยเซาธ์อีสานางกอก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ ปีการศึกษา 2555 -2556

ขอบเขตของเนื้อหา

การบริหารความเสี่ยงเฉพาะที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่เกี่ยวเนื่องกับพัฒนาร่อง เพื่อต้องการลดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานสนับสนุนและคณะ/สาขาวิชา ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 6 ด้านตามเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ที่ 7.4 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ.)ปีการศึกษา 2555 ถึง 2556 ที่ให้เป็นเกณฑ์การประเมินสถาบันอุดมศึกษาโดยมีความเสี่ยง 6 ด้าน ซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงด้านทรัพยากรด้านยุทธศาสตร์ ด้านนโยบาย ด้านการปฏิบัติงานด้านบุคลากรและธรรมาภิบาล และด้านสภาพแวดล้อมและชื่อเสียงของสถาบันของสถาบันการศึกษาเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอชิยและวิทยาลัยเซาธ์อีสานางกอก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 -2556

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยง ไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและสามารถประเมินค่าความเสี่ยงหายหักลงเป็นตัวเงินได้
- เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยสามารถพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำมาใช้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้แม้บริบทที่เปลี่ยนไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสีย หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ทำให้หน่วยงานต้องปิดตัวลง ทำงานไม่บรรลุเป้าหมายงาน ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

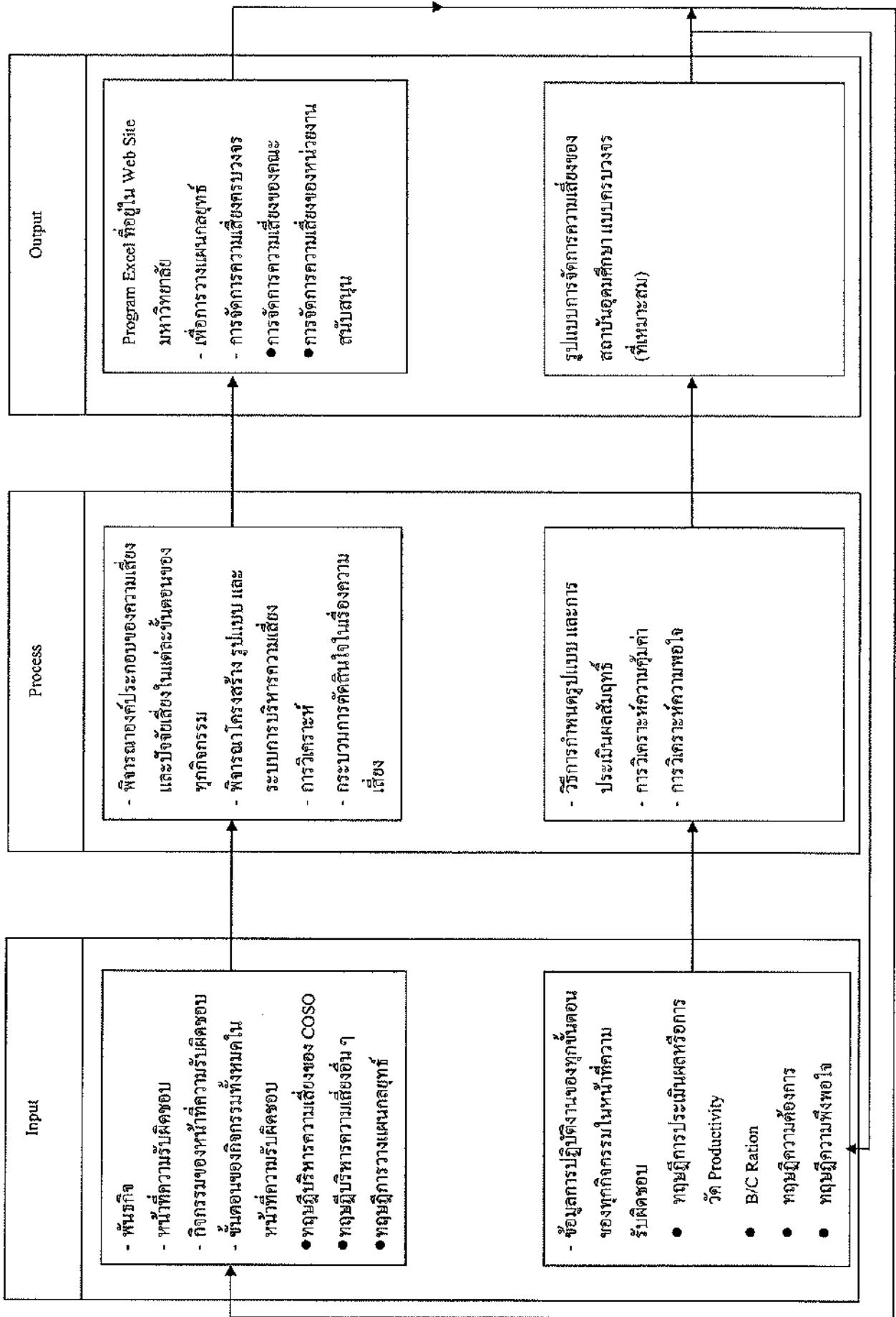
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือ กระบวนการอย่างเป็นระบบที่ช่วยป้องปรามการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง และการจัดการ

ความเสี่ยง เพื่อให้เกิดการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เกิดการบริหารโอกาส และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ข้อบ่งคัด 2555, ตอน ไก่น)

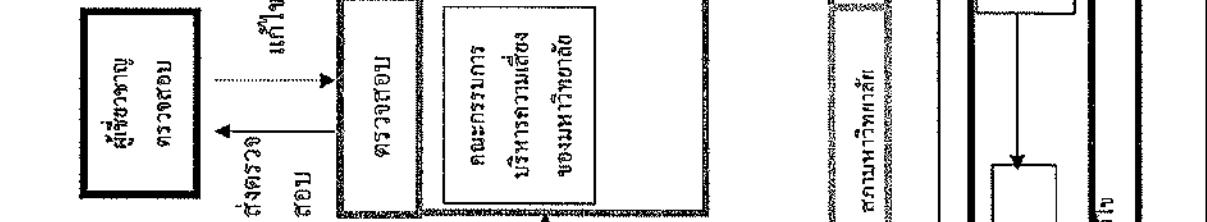
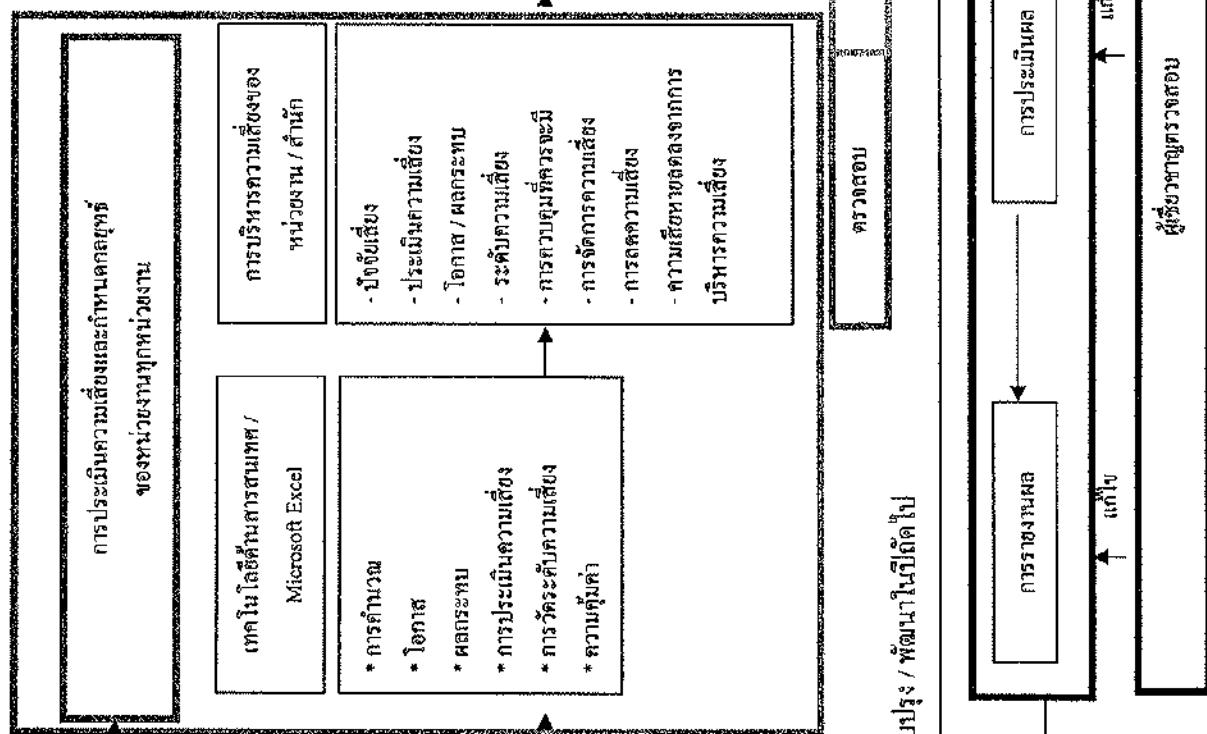
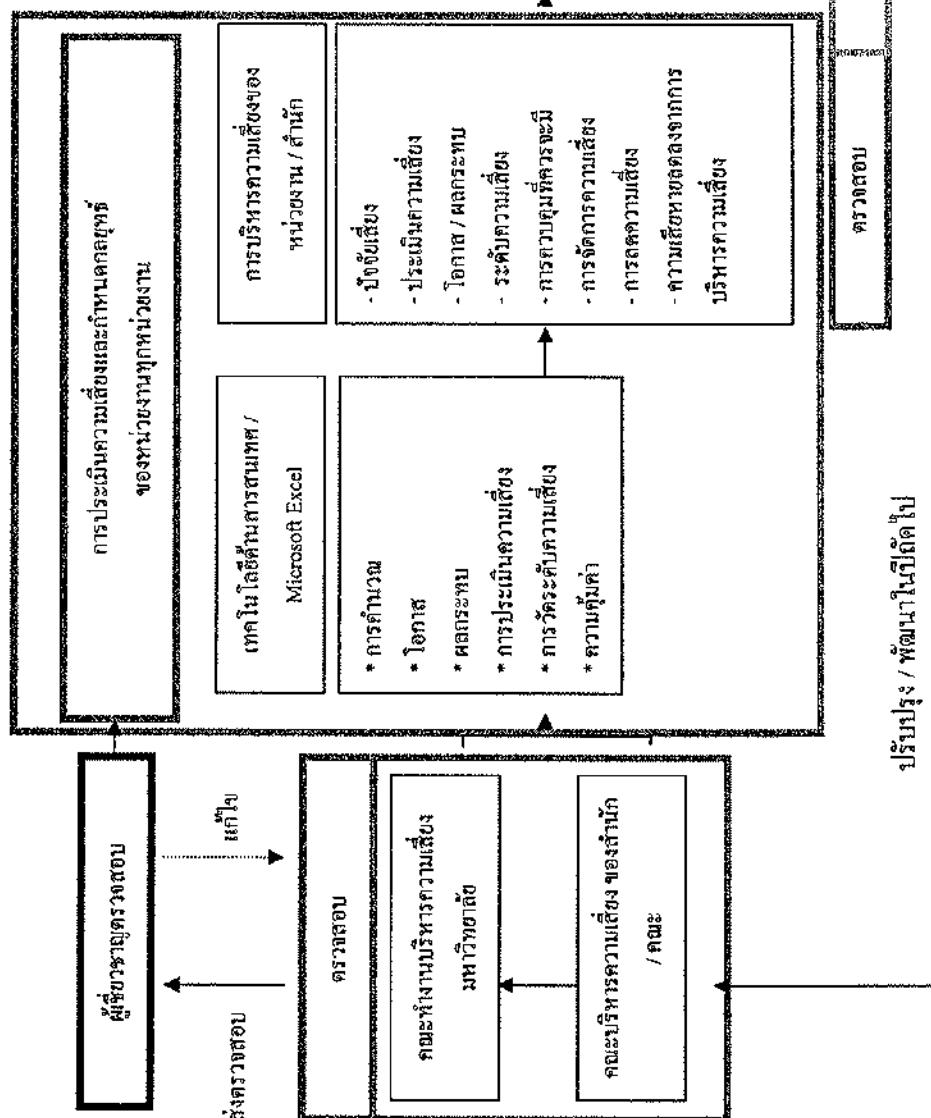
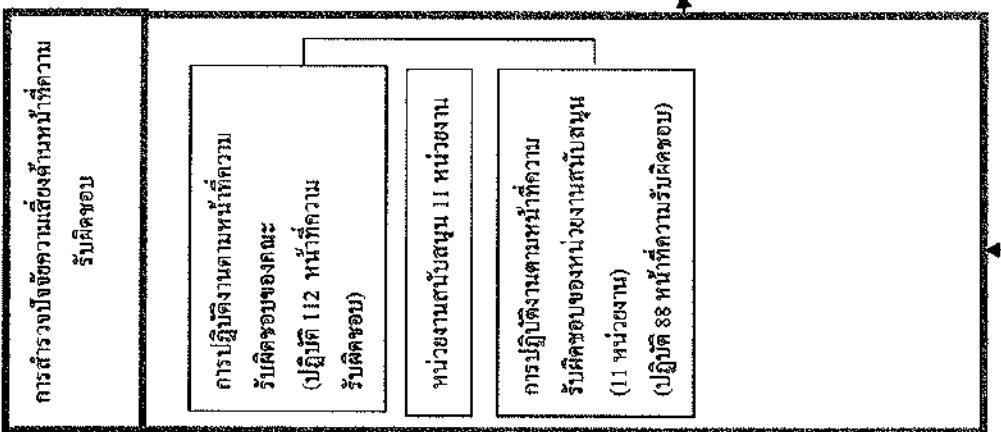
การบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจร (Total Risk Management) หมายถึง กระบวนการอย่างเป็นระบบ (ตามภาพที่ 1 และภาพที่ 2) ใน การจัดการบริหารความเสี่ยงทุกๆ กิจกรรมของแต่ละหน้าที่ ความรับผิดชอบของทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานสนับสนุนและหน่วยงานวิชาการ ทำให้เราทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2556, น.10-15)

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง สถาบันอุดมศึกษานอกชนในประเทศไทยที่อยู่ได้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 (พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา, 2546, น.10)

ตัวชี้วัดที่ 7.4 ระบบบริหารความเสี่ยง เป็นตัวปัจจัยที่เป็นกระบวนการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารและควบคุมปัจจัย กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุของความเสียหาย (ทั้งในรูปของตัวเงิน หรือไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง และการฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือความคุ้มค่า) เพื่อให้ระดับความเสี่ยง และขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ โดยคำนึงถึงการสืบสานรัฐธรรมนูญ การป้องกันจากการคาดการณ์ ปัญหาล่วงหน้าและโอกาสในการเกิด เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหา รวมทั้งการมีแผนสำรองต่อภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานต่าง ๆ มีความพร้อมใช้งาน มีการปรับปรุง ระบบอย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการบรรลุเป้าหมายของสถาบันตามยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์เป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2555, น.60)

(பிள்ளைகளும்) பல்லுத்தாழ்வுடைய நிடைகளுக்கு : இவ்விலை

ก้าวที่ 2 : กำหนดจุดที่ต้องการให้เป็นจุดที่ต้องการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งภาครัฐ และเอกชนในต่างประเทศ
2. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ขององค์กรในประเทศไทย
3. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งภาครัฐ และเอกชน ในประเทศไทย
4. รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งภาครัฐและเอกชน ที่นำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงในประเทศไทย
5. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการต่างๆ ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีทรัพยากรในการจัดการ ทฤษฎีการประเมิน (Appraisal theory) เพื่อต้องการวัด Productivity ของผลผลิต หรือการวัดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของผลผลิต ทฤษฎีการจัดการ/การบริหาร องค์กร ตลอดจนทฤษฎีการจัดการเทคโนโลยี ทฤษฎีความพอ宜 ทฤษฎีความต้องการและทฤษฎี แนวคิดของการประเมินความคุ้มค่าการลงทุน(Benefit/Cost ratio)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ปัจจุบัน การจัดการความเสี่ยงในต่างประเทศมีใช้กันมานานและแพร่หลายในองค์กรต่างๆ มากมายและเป็นที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ได้นำเสนอแนวความคิดพร้อมกรอบ โครงสร้าง ของระบบการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรนั้นๆ เพื่อให้สามารถ องค์กร หรือ หน่วยงานต่างๆ นำไป ประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจของตนเอง ได้จริง ดังสามารถสรุป แนวความคิดการจัดการหรือการบริหารความเสี่ยงจากประเทศไทยต่อไปดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระบบการจัดการหรือการบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ

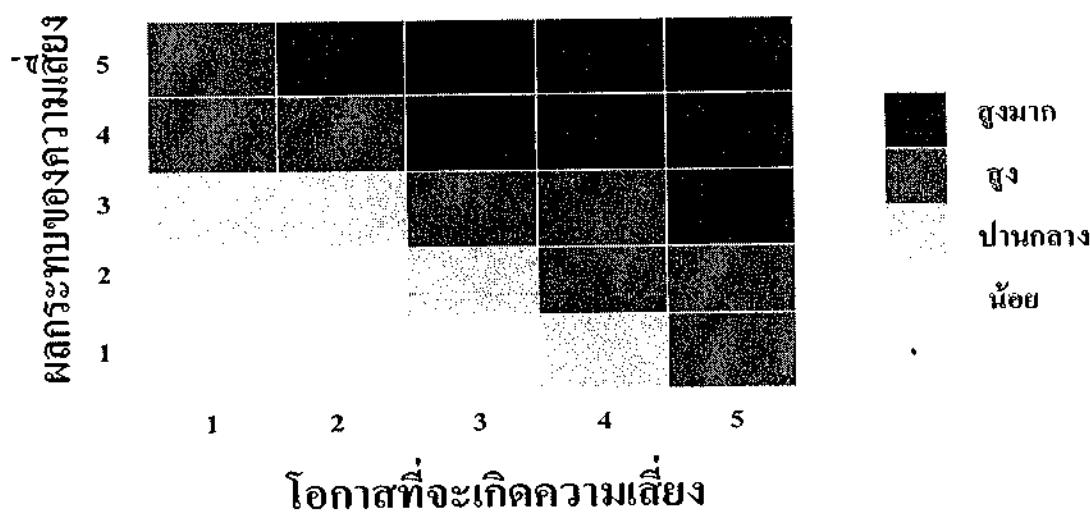
ระบบการจัดการความเสี่ยง	
ประเทศไทย	การบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการโดยการทำทุกขั้นตอนของกิจกรรมมาบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO)
ประเทศออสเตรเลีย	การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของ ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (AS/NZS4360:2004)
ประเทศแคนาดา	การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามกรอบ โควรสร้างของ Treasury Board of Canada
International Organization For Standardization (ISO)	การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล ISO/DIS31000 (ฉบับร่าง 2009)
Bank for International Settlements (BIS)	การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของ Bank for International Settlements (BASEL 10)

ที่มา : กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554

1. การบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการตามแนวทาง The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO)

แนวคิดการจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการของ COSO ตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐาน ที่ว่าองค์กรต่างๆ สามารถอยู่เพื่อสร้างและเพิ่มนูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย อย่างไรก็ตามทุกองค์กรต้อง ประสบกับความไม่แน่นอน (หมายความถึงการไม่สามารถระบุโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่างๆ และ ผลกระทบที่จะตามมาได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ) ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งความไม่แน่นอนนี้มีส่วน ช่วยสร้าง ดำรงรักษาไว้หรือทำลายคุณค่าขององค์กร ความไม่แน่นอนอาจเป็นความเสี่ยงที่ให้ ผลกระทบเชิงลบโดยไปลดลงมูลค่าหรือเป็นโอกาสที่ให้ผลกระทบเชิงบวกโดยไปเพิ่มนูลค่า ดังนั้น ใน การสร้างเสริมมูลค่าสูงสุดให้แก่องค์กรผู้บริหารขององค์กรมีหน้าที่ทำให้เกิดความสมดุล ระหว่าง เป้าหมายการเจริญเติบโต เป้าหมายผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ โดยผ่านทางการกำหนดกลยุทธ์และ วัดคุณประสิทธิภาพซึ่งการที่มีการจัดการความเสี่ยงคือช่วยในการกำหนดกลยุทธ์ให้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ช่วยให้การตัดสินใจตอบสนองต่อความเสี่ยงได้ดีขึ้น

ช่วยลดเหตุการณ์อันไม่คาดคิดและความสูญเสียที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ช่วยอื้อประโยชน์ต่อการตอบสนองต่อความเสี่ยงในองค์รวมให้ดีขึ้น ช่วยเสริมการดำเนินงานเชิงรุกในกรณีที่เหตุการณ์นั้นๆ เป็นโอกาสทางธุรกิจ และช่วยในการบริหารเงินทุนให้ดีขึ้นทั้งแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนการดำรงอยู่และการดำเนินงานขององค์กรก็เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานมักจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ (หมายความถึงความไม่แน่นอนที่ไม่ทราบว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ จะเกิดขึ้นเมื่อไร และมีผลกระทบมากเพียงใด) ต่างๆ ที่หากหลีกเลี่ยงไม่ได้จะต้องมีการจัดการอย่างต่อเนื่อง ดังกล่าวอาจเป็นความเสี่ยงหรือโอกาสของความเสี่ยง ได้ดังแผนภาพแสดงรายละเอียดถึงระดับโอกาสความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นว่ามีโอกาสและความรุนแรงมากน้อยแค่ไหนดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 : แสดงตารางระดับโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงของ COSO

(The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission, 2009)

ตารางที่ 2 ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

ตัวอย่างระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงปริมาณ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
4	สูง	1-6 เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน 5 ครั้ง
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง

ตัวอย่างระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงคุณภาพ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
2	น้อย	อาจมีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น

ที่มา : The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO),2004

ตารางที่ 3 ระดับผลการณ์ของการเกิดเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ตัวอย่างระดับผลการณ์ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงปริมาณ		
ระดับ	ผลการณ์	คำอธิบาย
5	สูงมาก	> 10 ล้านบาท
4	สูง	> 2.5 แสนบาท - 10 ล้านบาท
3	ปานกลาง	> 50,000 - 2.5 แสนบาท
2	น้อย	> 10,000 - 50,000 บาท
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท

ตัวอย่างระดับผลการณ์ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงคุณภาพ		
ระดับ	ผลการณ์	คำอธิบาย
5	รุนแรงที่สุด	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมาก ที่มีการบาดเจ็บถึงชีวิต
4	ค่อนข้างรุนแรง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพังงาน
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

ที่มา : The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO), 2004

การจัดการความเสี่ยงจึงเป็นกระบวนการที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยคณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรขององค์กร เพื่อกำหนดกลยุทธ์และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กร โดยได้รับการออกแบบมาเพื่อรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจมีผลกระทบต่องค์กร รวมทั้งการจัดการความเสี่ยงให้ อุบัติเหตุทางการเมืองที่บ่อนรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ฝ่ายบริหารมั่นใจอย่างสูงว่า องค์กรจะบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งความการจัดการความเสี่ยงข้างต้นจะสามารถให้เก็บรวบรวมความคิดเห็นจากหลากหลายประการของการจัดการความเสี่ยง ก่อให้เกิด

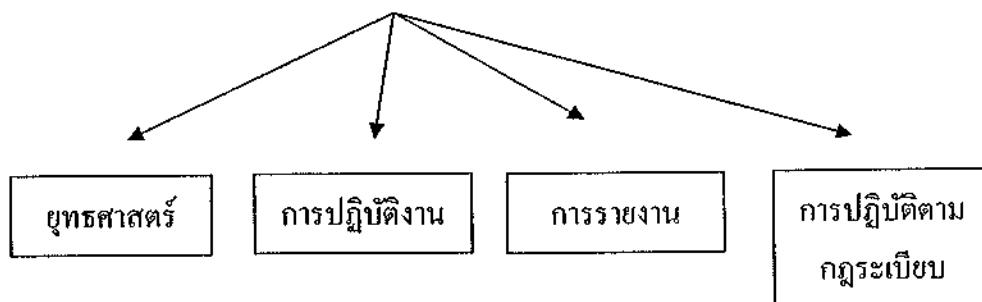
1. เป็นกระบวนการที่ดำเนินอยู่และกระทำอย่างต่อเนื่องทั่วทั้งองค์กร
2. เป็นกระบวนการที่ถูกกำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยทุกระดับ

3. ถูกออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ของโอกาสที่มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดและผลกระทบ
4. ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์
5. ใช้จัดการความเสี่ยงในภาพรวม
6. ใช้บริหารความเสี่ยงที่อาจจะเกิดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
7. ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อฝ่ายจัดการและคณะกรรมการว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นวิถีทางที่นำไปสู่ความสำเร็จ

ในแนวคิดของการบริหาร การมีการจัดการความเสี่ยงจะช่วยเพิ่มความเป็นไปได้ในการตัดสินใจที่ดีขึ้น ทำให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะได้รับข้อมูลอย่างทันท่วงที และทำให้ทราบ ระยะห่างจากการบรรลุเป้าหมาย อย่างไรก็ตามการจัดการความเสี่ยงไม่สามารถช่วยองค์กรจากการที่ฝ่ายบริหารใช้คุณลักษณะ หรือทำการตัดสินใจที่ผิดพลาดและไม่ช่วยป้องกันเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผล กระทบด้านลบต่อองค์กรและทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติ

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (ERM) คือ กระบวนการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงในมุมของภาพที่เป็นองค์รวมแบบบูรณาการ และทั่วทั้งองค์กร ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย 4 ด้าน ได้แก่ 1. ยุทธศาสตร์ 2. การปฏิบัติงาน 3. การรายงาน/การเงิน 4. การปฏิบัติตามกฎระเบียบดังภาพที่ 4

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (ERM) การวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกกิจกรรมที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย

ภาพที่ 4 : ระดับผลกระทบของเกิดเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงทั้งในเชิงปริมาณ

(การบริหารความเสี่ยงของ COSO ต้องวิเคราะห์ทุกกิจกรรม)

ภายใต้บริบทของพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่องค์กรกำหนดขึ้น ฝ่ายบริหารจะกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เลือกกลยุทธ์ และกำหนดวัตถุประสงค์ ได้แก่วัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติการ ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่เชื่อมโยงกันลดหลั่นลง ไปทั่วทั้งองค์กร

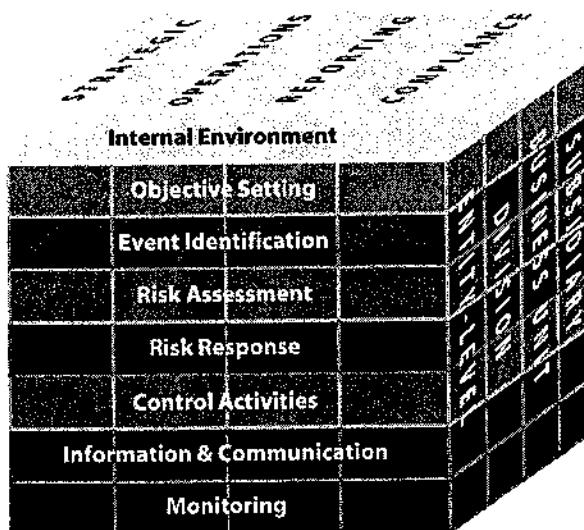
วัดถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ที่กำหนดต้องสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้ ซึ่งเป็นตัวกำหนด ช่วงการเบี่ยงเบนของความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้ เหตุผลในการคำรงอยู่ขององค์กร วัดถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นมาจะ ไม่เปลี่ยนแปลง ขณะที่การสร้างกลยุทธ์ การปฏิบัติการ

การรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบอาจปรับเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น วงจรความสำเร็จขององค์กรจะเริ่มจากการกำหนดวัดถุประสงค์ที่ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยระบุเกณฑ์ที่ใช้วัดผลการปฏิบัติงาน และช่วยระบุปัจจัยแห่งความสำเร็จที่จะต้องสอดคล้อง และสนับสนุนกลยุทธ์และสัมพันธ์กับ กิจกรรม

วัดถุประสงค์ด้านกลยุทธ์มุ่งเน้นที่การบรรลุพันธกิจ ขณะที่วัดถุประสงค์ด้านปฏิบัติการ ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ วัดถุประสงค์ด้านการรายงานมีอยู่ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของรายงานที่องค์กรจัดทำขึ้น และวัดถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบเพื่อ การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ ข้อนั้นคับค่าง ๆ โดยทั่วไปแล้ว วัดถุประสงค์ ด้านกลยุทธ์และด้านการปฏิบัติการจะอยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กร กระบวนการนี้ก่อให้เกิด ผลกระทบที่เกิดขึ้นสามารถจะบรรเทาลง ได้ด้วยการประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ และการ จัดทำแผนฉุกเฉินรองรับ ขณะที่วัดถุประสงค์ด้านการรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบจะอยู่ ในการควบคุมขององค์กร

การจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผลจะต้องไม่กำหนดว่าฝ่ายบริหารควรเลือก วัดถุประสงค์ใด แต่กำหนดว่าฝ่ายบริหารควรมีกระบวนการที่จะทำให้วัดถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ สอดคล้องกับพันธกิจ และให้ความเชื่อมั่นว่าวัดถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับระดับ ความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้ ดังนั้น ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้จะช่วยในการวางแผน กลยุทธ์ การจัดสรรทรัพยากร และการกำหนดผลตอบ แทนจากการลงทุน อีกทั้งยังช่วยกำหนดช่วง ความเบี่ยงเบนของความเสี่ยงที่ ยอมรับ ได้และเกณฑ์วัดผลการดำเนินงาน

นอกจากวัดถุประสงค์ทั้ง 4 ประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โครงสร้างการจัดการความเสี่ยง ยังประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบซึ่งประกอบด้วยวัดถุประสงค์ องค์ประกอบทั้ง 8 ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งหมายความรวมถึงแนวโน้มนโยบาย โดยทั่วไปขององค์กร ปรัชญาการ จัดการความเสี่ยงที่ประกอบด้วยสถานภาพความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยงและการควบคุมความ เสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้ และการจัดการทรัพยากรุกคุกคามเพื่อให้ได้มาซึ่งสภาพแวดล้อม การปฏิบัติงาน และคุณค่าของบุคลากร ที่ซื่อสัตย์ มีจริยธรรม และมีความสามารถ ปัจจัยทั้งหมดนี้ ส่งผลถึงความตระหนักรถึงความเสี่ยง ตลอดจนพื้นฐานขององค์ประกอบอื่นๆทั้งหมด รวมทั้งช่วย ให้เกิดแนวทาง ปฏิบัติและโครงสร้างดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง 8 ขั้นตอน
(The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องมีอยู่ก่อนที่จะระบุเหตุการณ์ที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ การจัดการความเสี่ยงช่วยให้มั่นใจว่าฝ่ายบริหารมีกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์อยู่พร้อมแล้ว และวัตถุประสงค์ที่เลือกช่วยสนับสนุนพัฒกิจขององค์กรและสอดรับกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
2. การระบุเหตุการณ์ ต้องครอบคลุมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันจะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร พร้อมทั้งการแยกแยะความเสี่ยงออกจากโอกาส โดยที่โอกาสจะถูกนำกลับไปพิจารณาใหม่ในการกำหนดกลยุทธ์หรือในกระบวนการกำหนด วัตถุประสงค์
3. การประเมินความเสี่ยง คือการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด และวิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ เหตุการณ์ที่ควรได้รับความสนใจอย่างมากคือเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหมายไว้ และยังไม่ได้ประเมิน การประเมินความเสี่ยงจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดความเสี่ยง ทั้งหมดขององค์กร และที่การประเมินอาจเป็นได้ทั้งเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ และต้องครอบคลุมทั้งความเสี่ยงที่มีอยู่ตามธรรมชาติก่อนหน้าการจัดการและความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากการจัดการแล้ว การเลือกใช้วิธีประเมินรูปแบบใดขึ้นกับความแม่นยำที่ต้องการและวัฒนธรรมของแต่ละหน่วยธุรกิจ

4. การตอบสนองความเสี่ยง อาจเป็น ได้ทั้งการหลีกเลี่ยง การลด การหาผู้ร่วมรับ และ/ หรือ การยอมรับ ฝ่ายบริหารเป็นคนเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการตอบสนอง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ผลผลกระทบจากการตอบสนองต่อความเสี่ยงว่าอยู่ในแนวทางเดียวกันบ้างซึ่งความเสี่ยงเป็นของความเสี่ยงที่ยอมรับได้หรือไม่ดันทุนเบริกันกับประโยชน์ที่ได้รับจากการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ เป็นไปได้และโอกาสที่เป็นไปได้ในการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นอยู่นักหนែน การจัดการความเสี่ยงที่มีลักษณะเฉพาะหรือไม่

5. กิจกรรมควบคุม ประกอบด้วยนโยบายที่เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติและวิธีปฏิบัติที่ทำให้นโยบายบังเกิดผล ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจว่าได้มีการดำเนินการตามแนวทางตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้วางไว้เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการรายงานและการปฏิบัติตามกฎหมาย ตัวอย่าง เช่น หากองค์กรมีการนำระบบสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานอย่างแพร่หลาย

6. กิจกรรมควบคุมเป็นการ เนพาะ ได้แก่การควบคุมทั่วไปในส่วนการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ และการควบคุมระบบงานที่เกี่ยวกับ การประมวลผลของระบบงานในทุกขั้นตอนเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่จะบันทึกเข้าระบบและเพื่อตรวจหา และแก้ไขข้อผิดพลาดทันทีที่พบ

7. สารสนเทศและการสื่อสาร โดยสารสนเทศคือการระบุ บันทึก และจัดเก็บข้อมูลที่ เกี่ยว กับการบริหารความเสี่ยงไว้ และสื่อสารในรูปแบบและกรอบเวลาที่ช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนได้ ขณะที่การสื่อสารครอบคลุมตั้งแต่จากผู้บริหาร ไปสู่พนักงานระดับล่าง ข้ามหน่วยงาน และขึ้นสู่ระดับบน

8. การติดตามประเมินผล หมายถึงการติดตามประเมินความเสี่ยงขององค์กร โดยประเมิน แต่ละองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีอยู่จริง ตามช่วงเวลาที่กำหนด และนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการจัดการความเสี่ยงขององค์กรตามความจำเป็น

องค์ประกอบทั้ง 8 ของการจัดการความเสี่ยง ไม่จำเป็นจะต้องถูกดำเนินการเรียงไป ตามลำดับ การจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้หลายพิธีทางและอาจซ้ำไปซ้ำมาใน กรอบโครงสร้างการจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ วัตถุประสงค์ทั้ง 4 และองค์ประกอบ ทั้ง 8 มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่วัตถุประสงค์คือสิ่งที่องค์กรมุ่งมั่นที่จะทำให้บรรลุผล ขณะที่องค์ประกอบคือสิ่งจำเป็นที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ ดังนั้น การตัดสินใจว่าการ จัดการความเสี่ยงขององค์กรมีประสิทธิผลหรือไม่ ต้องพิจารณาที่ความต้องอยู่และความมี ประสิทธิผลขององค์ประกอบทั้ง 8 ซึ่งความมีประสิทธิผลของการดำเนินการมาจากการที่ องค์ประกอบแสดงบทบาท และหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ไม่มีจุดอ่อนที่เป็นสาระสำคัญ และความเสี่ยงได้รับการจัดการให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ การจัดการความเสี่ยงให้ประโยชน์แก่องค์กร แต่ก็ ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง คืออาจเกิด ข้อผิดพลาดจากการใช้คุณภาพนิจของมนุษย์ ในแห่งมุ่งต่างๆ อาทิความ

ผิดพลาดหรือความคลาดเคลื่อนของการจัดการ การสมรู้ร่วมคิดกันที่จะไม่ปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด การใช้อำนาจฝ่ายภาระเป็นโดยฝ่ายบริหาร การพิจารณาว่าต้นทุนที่ต้องใช้ไปสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับทุกระดับขั้นขององค์กรมีบทบาทและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง ตั้งแต่ คณะกรรมการลงมือถึงพนักงาน แม้กระทั่งบุคคลภายนอกก็สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงขององค์กร ได้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการบริหารความเสี่ยง

ระดับ	บทบาท	การจัดการ
คณะกรรมการดำเนินการ	สอดส่องคุณภาพระบบ รับรู้และเห็นชอบกับระดับ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้	ปรึกษาหารือกับผู้บริหารระดับสูง ถึงสถานภาพ สอดส่องคุณภาพตามงานที่เป็น義務หน้าที่ ให้แน่ใจว่ากระบวนการการตรวจสอบคุณภาพ เสี่ยง ที่มีนัยสำคัญ โดยส่วนใหญ่และมาตรการที่ฝ่าย บริหาร เลือกใช้มีความเหมาะสม ระบบมีประสิทธิภาพ
ผู้จัดการ	รับผิดชอบระบบ	ประเมินศักยภาพในการบริหารพิจารณาถึงความ จำเป็นในการประเมินความสามารถและ ความมี ประสิทธิผลของระบบว่า “งานที่เป็นหน้าที่ ไม่ และ จะ ดำเนินการอย่างไร ให้การประเมินทั้งลึกลับและกว้างช่องชี้แจง
หัวหน้าฝ่าย	“สนับสนุนนโยบายและปรัชญา การบริหาร สร้างเสริมการปฏิบัติตาม มาตรการต่างๆ ที่กำหนด ไว้ด้าน ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้” บริหารความเสี่ยงภายในได้ ขอบเขตความรับผิดชอบภายใต้ ช่วงความเสี่ยงบนที่ยอมรับได้	การปฏิบัติงานในความรับผิดชอบภายใต้กรอบ ปรึกษา กับผู้บริหาร ถึงแนวคิดในการเตรียมสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่ระบบ
เจ้าหน้าที่บริหาร ความเสี่ยง/ เจ้าหน้าที่การเงิน/ผู้ ตรวจสอบภายใน	ให้การสนับสนุนหลัก	
พนักงานอื่นๆ	ปฏิบัติตามมาตรการดำเนินการให้สอดคล้องกับ คำสั่งและเป็น วิธีการ	
บุคคลภายนอก	ให้ข้อมูลมาในต้องรับผิดชอบต่อ ประสิทธิผลของ การบริหาร และ ไม่เกี่ยวข้องกับการบริหาร	หน่วยงานกำกับดูแลใช้ในการออกกฎหมาย กำหนดแนวทางและ วิธีการตรวจสอบ

ที่มา : The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO), 2004

สรุปวิสัยทัศน์ตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการตามแนวคิดของ COSO เป็นแนวคิดการบริหารความเสี่ยงในเชิงบูรณาการซึ่งให้ความสำคัญทุกกรรม

สรุปวิเคราะห์ SWOT ตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการตามแนวคิดของ COSO

Strength : จุดแข็ง

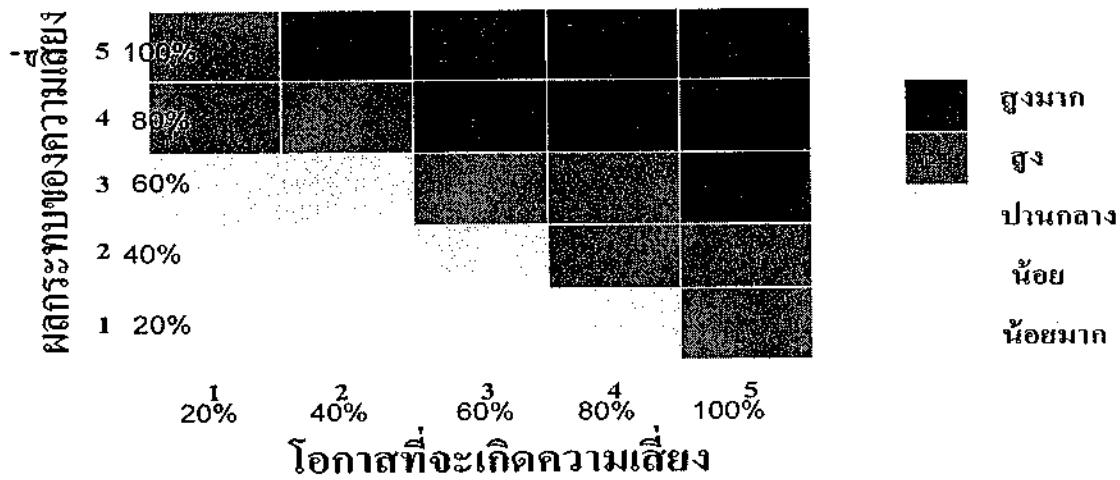
1. มีการกำหนดกลยุทธ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อต้องการลดความสูญเสียในการปฏิบัติงาน โดยให้ความสำคัญทุกกรรม
2. ทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายและเป้าการเริ่มต้นโดยความเสี่ยงให้เกี่ยวข้อง / สัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอยู่
3. ทำให้มีการบริหารเงินทุนได้ดีขึ้นทั้งแหล่งที่มาและใช้ไปการจัดการความเสี่ยงมีการจัดทำเป็นกระบวนการและขั้นตอนที่คือ

Weakness : จุดอ่อน

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree risk) ความมีความเสี่ยงยุ่น ไม่ว่าจะเป็นระดับโอกาสที่เสี่ยงเกิดความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน ตลอดจนระดับผลกระทบของความเสี่ยงมาก/น้อย/(1-5) ย่อมแตกต่างตามบริบท / ข้อมูล / ขนาดของธุรกิจ

แนวทางแก้ไข

1. ผู้วิจัยจึงได้ปรับตารางระดับของความเสี่ยงเป็นดังนี้
  - 1.1 เปรียบ 1-5 เป็น % ก้าวคือ 1 = 20%, 2 = 40%, 3 = 60%, 4 = 80% และ 5 = 100%
  - 1.2 เพิ่มช่องระดับความเสี่ยง 1 ช่อง มีช่อง (1,1) เป็นความเสี่ยงที่พอยอมรับได้หรือ (โอกาส = 20%, ผลกระทบ = 20%) (ภาพที่ 6)
  - 1.3 ปรับระดับโอกาสและผลกระทบเป็นในเชิงปริมาณมาใช้ให้ชัดเจนมากขึ้น
2. ตร. ระดับโอกาสของความเสี่ยง = จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ละขั้นตอนโดยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์(ความเสี่ยง) / จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม $\times 100$
3. ตร. ระดับผลกระทบของความเสี่ยง = จำนวนเหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบแต่ละขั้นตอน จำนวนเป็นตัวเงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์/จำนวนเหตุการณ์ทั้งหมดที่เป็นผลกระทบและเกิดความเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นจำนวนเป็นตัวเงิน $\times 100$

ภาพที่ 6 : ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) ของ COSO ที่ปรับปรุงแล้ว

2. การจัดการความเสี่ยงมีการเรียงลำดับในแต่ละงาน / กิจกรรมว่าในแต่ละขั้นตอนว่ามีขั้นตอนใด มีความเสี่ยงมากแค่ไหน เช่นการจัดเป็นหน่วยงานว่า หรือในหน่วยงานนั้นๆ ในด้าน พันธกิจหลัก หรือ บุคลากร หน่วยงานใดมีความเสี่ยงมากกว่ากัน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การคำนวณ เพื่อว่า หน่วยงานใดมีความเสี่ยงมากกว่ากัน

ทำให้สถาบันอุดมศึกษานั้นๆ สามารถทราบว่าหน่วยงานนั้นมีความเสี่ยงด้านใดมากกว่ากัน ในพันธกิจหลัก / บุคลากร ได้

3. ตัวแบบบริหารความเสี่ยงของ COSO ไม่ได้มีคำนวณว่าเมื่อมีการป้องกันความเสี่ยงแล้ว ทำให้ความเสี่ยงลดลงไปเท่าใดในรูปตัวเงิน ดังนั้นผู้ทำวิจัยได้มีการคำนวณในเชิงเศรษฐศาสตร์ดัง ตัวอย่างคร่าวๆ ดังนี้ เมื่อมีความเสี่ยงแล้วทำให้เกิดความเสียหาย 30 % โอกาสที่เกิดขึ้น 30 % และ เมื่อบริหารความเสี่ยงแล้วทำให้ความเสี่ยงลดลง เหลือ 20% และโอกาสลดลง 20 % โดยคิดเป็นตัวเงินว่าความเสียหายจะลดลงเท่าใดซึ่งผู้ทำวิจัยได้ใช้ความรู้เศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อหาความเสียหายที่ลดลงและความเสี่ยงหายที่เหลืออยู่โดยใช้หลักActivityBase Costing และในการที่โอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับ 1.1 หรือ 20%, 20% เราสามารถกำหนดให้เป็นความเสี่ยงที่พอยอมรับได้

4. ผู้บริหารมีส่วนใช้คุลพินิจในการพิจารณาความเสี่ยงมากกว่าเครื่องมือทางข้อมูล และคณิตศาสตร์เข้ามาช่วย ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงที่ระดับความเสี่ยงอาจสามารถ

ผิดเพี้ยนได้ ซึ่งผู้ที่ทำวิจัยได้มีการใช้ข้อมูลและคณิตศาสตร์ และประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานจริงเข้าช่วยการคำนวณระดับความเสี่ยง

Opportunity : โอกาส

1. ตัวแบบบริหารความเสี่ยงของ COSO คำนึงถึง threat (อุปสรรค) ของภายในมากกว่าภายนอกองค์กร

2. ทำให้เมื่อทราบอุปสรรคขององค์กร มักไม่หัวใจแก่ไข ผู้วิจัยได้นำอุปสรรคภายในและภายนอกองค์กรมาคิดร่วมกันเสมอ

Threat : อุปสรรค

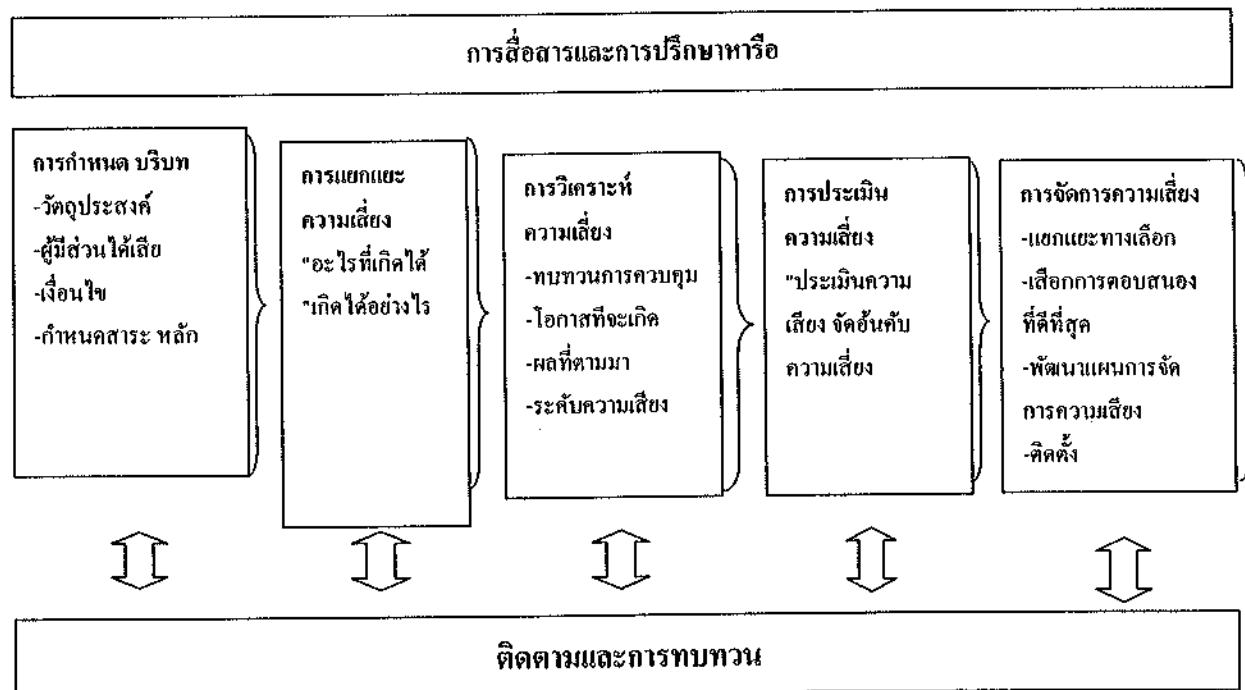
1. ตัวแบบบริหารความเสี่ยงของ COSO สร้างโอกาสเข้าถึงหรือเข้าใจยาก ทั้งๆที่มีประโยชน์ต่อองค์กร

2. ผู้ทำวิจัยได้มีการปรับปรุงตัวแบบของ COSO ให้สามารถเข้าใจง่าย ใช้ได้จริง
แนวทางแก้ไข

ผู้วิจัยมีแบบฟอร์มในเรื่องแต่ละเรื่อง เช่น แบบฟอร์มของปัจจัยเสี่ยง, ความเสี่ยง โอกาส / ผลกระทบ การควบคุม และการประเมิน นอกจากนั้นยังมีแบบฟอร์มการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน / คณะ และของมหาวิทยาลัยแยกจากกัน

2. การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของอสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (AS/NZS 4360:2004)

2.1 ภาพรวมของกระบวนการจัดการความเสี่ยง

ภาพที่ 7 : แสดงการจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของอสเตรเลียและนิวซีแลนด์

2.2 บริบท เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ถึงความเสี่ยง จำเป็นต้องรู้ว่าอะไรอยู่ในสถานะเสี่ยง ดังนั้น ขั้นตอนแรกของกระบวนการจัดการความเสี่ยงมาตรฐานคือการกำหนดบริบทของการจัดการความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนผลกระทบและส่วนสร้างสรรค์

2.2.1 ส่วนผลกระทบส่วนผลกระทบประกอบด้วยวัตถุประสงค์และเกณฑ์วัดความสำเร็จ วัตถุประสงค์ เพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงที่สำคัญทั้งหมดได้รับการพิจารณา จำเป็นต้องรู้ วัตถุประสงค์ของกิจการ หากกิจการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรขนาดใหญ่ ควรเข้าใจถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างวัตถุประสงค์ของกิจการกับขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีการลงข้าม สมมติฐานที่สำคัญหรือวัตถุประสงค์ใดๆ แฝงเดียวกัน วัตถุประสงค์ของกิจการต้องสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกิจการ วัตถุประสงค์จะเชื่อมโยงกับกระบวนการจัดการ ความเสี่ยง โดยผ่านทางเกณฑ์วัดผลสำเร็จเกณฑ์วัดความสำเร็จ เกณฑ์นี้เป็นพื้นฐานสำหรับการวัด การบรรลุวัตถุประสงค์และ ผลกระทบของสิ่งใดก็ตามที่จะทำให้วัตถุประสงค์ไม่บรรลุ หรือผลที่ตามมาของความเสี่ยงนั้นเอง เกณฑ์ความสำเร็จต้องระบุมิติวัดที่ไม่นากแต่สามารถติดตามคุณ ผลกระทบสำเร็จฯ และครอบคลุมແร่ำໝູນของความสำเร็จ กำหนดค่าว่าจะวัดอย่างไร และแยก ผลกระทบของความเสี่ยงจากโอกาสในการเกิดเกณฑ์ความสำเร็จมักสอดคล้องกับทิศทางการ จัดการ โดยต้องใช้ด้านทุนและเวลาเน้อยที่สุด ขณะที่ต้องได้รายได้ และมีระดับบริการสูงสุด

โดยสรุป ส่วนผลกระทบของการวิเคราะห์บริบทประกอบด้วย ชุดของวัตถุประสงค์ของ องค์กรที่กระชับและคำนึงถึงส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงชุดเกณฑ์ความสำเร็จเพื่อวัดการ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและความเสี่ยงหลัก พร้อมการพิจารณาโอกาสในการเกิดและ ผลกระทบ

2.2.2 ส่วนสร้างสรรค์การแยกແยะความเสี่ยงจะไม่มีบังเกิดผล หากพิจารณา ระดับตัวองค์กร ดังนี้ควรแยก ออกเป็นส่วนๆ ที่เรียกว่า สาระหลัก โดยที่สาระหลักเป็นกลุ่มของ เรื่องราวที่จะพิจารณาแต่ละเรื่อง ซึ่งจะแคนกันว่าแนวคิดขององค์กร ทำให้ผู้แยกແยะสามารถมุ่ง ความคิดลงลึกในประเด็นชุดสาระหลักที่ได้รับการออกแบบมาอย่างดีจะกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และทำให้มั่นใจว่าเรื่องสำคัญทั้งหมดจะได้รับการ พิจารณาแยกແยะความเสี่ยง อย่างไรก็ดี จำนวน ของสาระหลักมีผลต่อระยะเวลาของกิจการจึงควรอยู่ใน ระดับที่พอเหมาะ และเข้าใจได้ง่าย

2.3 การแยกແยะ การแยกແยะความเสี่ยงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ทาง คือทางที่ กำหนดและทางสร้างสรรค์ แต่ทั้งนี้ต้องจัดการด้วยความระมัดระวังเพื่อให้มั่นใจว่าเป็น กระบวนการได้ประสิทธิผลด้านด้านทุน วิธีที่ง่ายคือการใช้บัญชีรายชื่อการตรวจเช็คความเสี่ยง มาตรฐาน แต่วิธีนี้อาจปิดกั้นการคิดนอกรอบ ดังนั้นจึงควรใช้ในการทบทวนกระบวนการแยกແยะ มากกว่า เพื่อให้มั่นใจว่าไม่หลงลืมสิ่งใดไป

ในการแยกแยะความเสี่ยงนิยมให้ไว้การระดมสมอง ซึ่งมีประสิทธิผลมากกว่าการใช้บัญชีรายชื่อตรวจเช็ค เพราะช่วยดึงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ของผู้เข้าร่วม และช่วยลดการละเลยเรื่องใหม่น่า ลึกทางหนึ่งคือการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบโดยที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญ หรือแบบสอบถามและการสำรวจอย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะใช้รูปแบบการระดมสมองแบบใด หลังการระดมสมองต้องมีการนำเสนอบัญชีรายชื่อการตรวจเช็ค หรือมุ่งมองที่กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้วของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่าไม่ได้หลงลืม เรื่องใดไป

2.4 การวิเคราะห์ความเสี่ยงขั้นตอนการวิเคราะห์ทำโดยการกำหนดระดับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญให้แก่แต่ละความเสี่ยง โดยคำนึงว่า ความเสี่ยงคือเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่ประกอบด้วยผลกระทบเชิงคุณภาพและโอกาส เกิดเหตุการณ์นั้นๆความไม่แน่นอนบางอย่างอาจไม่เรียกว่าเหตุการณ์ ตัวอย่าง เช่น พฤติกรรมบางอย่างของลูกค้ารายเดียวอาจเรียกว่า เหตุการณ์ แต่หากมีลูกค้าจำนวนมากที่มีพฤติกรรมเหมือนกัน จะแยกประเมินได้ยาก ดังนั้น ความเสี่ยงอาจถูกกำหนดโดยค่าเฉลี่ยของทั้งหมด ซึ่งเป็นประมาณที่ไม่แน่นอน ซึ่งประมาณที่ไม่แน่นอนนี้จะแสดงโดยค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าที่เป็นไปได้มากที่สุดภายในช่วงนั้น ไม่ว่าความเสี่ยงจะถูกกำหนดในรายละเอียดมากแค่ไหนก็ตาม ผลลัพธ์ในขั้นตอนนี้ยัง เป็นแค่มุ่งมองเบื้องต้น ความเสี่ยงอาจถูกกำหนดให้สูงหรือต่ำเกินไปขั้นตอนดังไปจะช่วยทบทวนการกำหนดเหล่านี้และปรับเปลี่ยนในกรณีที่จำเป็น

2.5 การประเมินความเสี่ยงขั้นตอนนี้จะทบทวนผลการวิเคราะห์ตอนต้น เมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ปรับความเสี่ยงที่สูงหรือต่ำไป และตัดความเสี่ยงที่ไม่สำคัญออกไป

2.6 ตรวจสอบความเสี่ยงน่าความเสี่ยงที่แยกแยะแล้วมาเข้าสู่กระบวนการจัดการ ตามแผนที่วางไว้โดยมีแผน ลูกเนินรองรับ การจัดการอาจรวมถึงการดัดแปลงแผนพื้นฐานขององค์กร หรือบางครั้งอาจพบว่าการจัดการที่ดีที่สุดคือการรวมทุกกลยุทธ์เข้าไว้ด้วยกัน

2.7 การติดตามและการทบทวนขั้นตอนนี้ 2 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 คือการทบทวนผลลัพธ์ของ 5 ขั้นตอนก่อนหน้า ซึ่งอาจพบว่าการประเมินในช่วงแรกล้าสมัยไปแล้ว เพราะสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปหรือได้ค้นพบสิ่งที่ใหม่กว่า อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเริ่มกระบวนการทั้งหมดใหม่อีกรอบหนึ่งเพียงแต่ส่วนที่ถูกกระทบจะต้องถูกนำเข้ามาพิจารณาและทำให้เป็นปัจจุบัน

ระดับที่ 2 คือการติดตามผลการดำเนินงานของทั้ง 5 ขั้นตอน

2.8 การสื่อสารและการปรึกษาหารือการจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จ ต้องนี้ปัจจัยนำเข้าที่สร้างสรรค์และเกี่ยวพัน กับทุกคน การวางแผนและการดำเนินการต้องให้มั่นใจ

ว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับโอกาสอย่างเพียงพอและได้รับข่าวสารเพื่อการพัฒนาความเข้าใจความเดียวกันตามมาตรฐานของอสเตรเลียและนิวซีแลนด์

สรุปวิสัยทัศน์การจัดการความเดียวกันตามมาตรฐานของอสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (AS/NZS4360:2004) เน้นประเด็นหลักหรือสาระหลักที่ต้องดำเนินการเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของส่วนได้เสีย

สรุปการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการความเดียวกันตามมาตรฐานแบบของอสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

Strength : จุดแข็ง

1. วัตถุประสงค์ขององค์กรต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และต้องเชื่อมโยงกับการจัดการบริหารความเสี่ยง เนพาะเรื่องใหญ่หรือภาระหลักซึ่งจะต้องเข้าใจง่ายและสามารถทำได้กระชับ สั้น ง่าย รวมเป็นชุดความสำเร็จของวัตถุประสงค์

2. กิจกรรมต้องเสียต้นทุนน้อยสุด และใช้เวลาไม่นาน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้เกณฑ์ความสำเร็จ ความสำเร็จ และผลกระทบต่อความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

3. สาระหลักจึงถูกกำหนดโดยวิธีการระดมสมอง ซึ่งมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้ทางบัญชี และควรได้รับการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

4. การกล่าวถึงการบริหารความเสี่ยงโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงการจัดการความเสี่ยง และการประเมินและบททวนซึ่งผู้วิจัยได้นำเอาจุดเด่นของการบริหารความเสี่ยงมาตรฐานแบบของอสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ มาใช้เพิ่มเติมจากของ COSO

Weakness : จุดอ่อน

1. การแยกแยะความเสี่ยงจะไม่เกิดผลกับองค์กรยังไม่มีเกณฑ์ของความสำเร็จหลัก / สาระหลัก ดังนั้น สาระหลักควรไปด้วยกัน กับระยะเวลาของกิจกรรม ท่องค์กรส่วนมากไปถึง และสาระหลักควรเข้าใจง่าย

2. ไม่ได้วิเคราะห์ถึงทุกกิจกรรมซึ่งอาจเกิดความเสี่ยง / เสี่ยหายได้

Opportunity : โอกาส

1. โอกาสของการบริหารความเสี่ยงประเภทนี้ คือ ความสัมสูนในการหาสาระหลัก เมื่อบริบทเปลี่ยนไป ซึ่งเชื่อมโยงกับการบริหารความเสี่ยง

2. โอกาสของการบริหารความเสี่ยงของตัวแบบนี้ คือผู้บริหารจะต้องระดมสมองและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้สาระหลักอย่างมาก ผู้ที่วิจัยได้นำเอาจุดเด่นของตัวแบบการจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของอสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ในเรื่องการระดมสมองของผู้บริหารรวมทั้งผู้ปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบสำคัญที่ขาดหายไป ซึ่งอาจนำมามาสู่ความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ทันสมัยได้

Threat :อุปสรรค

อุปสรรคการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานของอสเตรเลีย และนิวซีแลนด์มีแต่หลักเกณฑ์ แต่ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน และเมื่อบริบทเปลี่ยนแปลงกะทันหัน อาจทำให้การตั้ง stanards สำคัญผิดหรือคาดเคลื่อนไปได้

แนวทางการแก้ไข

ควรจัดทำรูปแบบบริหารความเสี่ยงอย่างครอบคลุม เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป เราสามารถปรับเปลี่ยน โอกาส / ผลกระทบ และระดับความเสี่ยง ได้รวดเร็วกว่า

3. การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามกรอบโครงสร้างของ Treasury Board of Canada วัตถุประสงค์ของกรอบโครงสร้างการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการ “ได้แก่การจัดทำแนวทางปฏิบัติเพื่อผลักดันการใช้แนวทางการจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบการมีส่วนร่วมในการสร้างบุคลากรที่ตระหนักต่อความเสี่ยงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยินยอมให้มีการรับความเสี่ยงในรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงใหม่และอย่างรับผิดชอบ ขณะที่ต้องสอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ การนำเสนองบดุกแนวทางปฏิบัติเพื่อการจัดการความเสี่ยงให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้งาน

กรอบโครงสร้างนี้สนับสนุนข้อผูกมัดทางการบริหาร 4 ประการ คือ กิจกรรมที่ต้องการเน้นที่ผู้รับบริการ คุณค่า ผลลัพธ์ และการใช้จ่ายอย่างรับผิดชอบ การเน้นที่ผู้รับบริการทำโดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องส่วนได้เสียสาธารณะและให้น้ำหนักกับการให้คำปรึกษาและการสื่อสาร ขณะเดียวกัน กรอบนี้ยังคงคุณค่าของความซื่อสัตย์และความสุจริตในทุกระดับและมีส่วนร่วมในผลที่ได้รับการปรับปรุงจากการจัดการความเสี่ยงเชิงรุก ยิ่งกว่านั้น ยังสนับสนุนนุมของภาคธุรกิจทั้งหมดบนพื้นฐานการจัดลำดับความสำคัญแบบมีเหตุผลและหลักของการใช้จ่ายอย่างรับผิดชอบ

กรอบโครงสร้างนี้ประยุกต์ใช้กับองค์กรโดยรวมและครอบคลุมทุกประเภทของความเสี่ยง ตั้งแต่นโยบาย การปฏิบัติการ ทรัพยากรบุคคล การเงิน กฎหมาย สุขภาพและความปลอดภัยสิ่งแวดล้อม และชื่อเสียง นอกจากนี้ยังนำเสนอช่องทางทั้งหมดเพื่อจัดการความเสี่ยงค้านกลยุทธ์โดยสร้างช่องทางเพื่อการอภิปราย การเปรียบเทียบ และการประเมินความเสี่ยงที่แตกต่างบนฐานเดียวกัน เป็นการจัดการความเสี่ยงในรูปแบบที่เป็นระบบและบูรณาการ โดยรวมถึงการปรึกษาและการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียและสาธารณะในวงกว้าง

ปัจจุบันการจัดการความเสี่ยงถูกมองว่าเป็นเรื่องขององค์กรที่จะช่วยในการตัดสินใจและผลักดันองค์กรสู่การบริหารโดยมุ่งผลลัพธ์ การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการกำหนดให้พิจารณาทุกมุมมองขององค์กรเพื่อการจัดการความเสี่ยงที่ดี การจัดการจะช่วยเพิ่มโอกาสในการบรรลุ

วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ที่ต้องการ ลดความสูญเสียและผลเชิงลบ รวมทั้งบังชี้โอกาสเพื่อการปรับปรุงบริการ

แนวคิดหลัก 3 ประการของการอบรม โครงสร้างการจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย ความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการ

1. ความเสี่ยง ความเสี่ยงคือความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ในอนาคตและผลลัพธ์โดยแสดงออกมาในรูปโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของเหตุการณ์ พร้อมกับมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

2. การจัดการความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยงคือแนวทางที่เป็นระบบเพื่อกำหนดวิถีทางดำเนินการที่ดีที่สุด ภายใต้ความไม่แน่นอน โดยการแยกแยะ การประเมิน ความเข้าใจ การดำเนินการ และการสื่อสาร เรื่องความเสี่ยงต่างๆเพื่อให้การประยุกต์ใช้การจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กร จะต้องพัฒนาวัฒนธรรมการจัดการความเสี่ยง ซึ่งช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของ องค์กร ต้องมีการกำหนดเพดานความเสี่ยงและขอบเขตและสื่อสาร ให้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ ความเสี่ยงและผลลัพธ์ที่ยอมรับได้ การที่การจัดการความเสี่ยงมุ่งตรงที่ความไม่แน่นอนที่สัมพันธ์กับ เหตุการณ์ในอนาคตและผลลัพธ์ จึงสื่อว่ากิจกรรมการวางแผนทั้งหมดต้องมีการพนักงานการจัดการ ความเสี่ยงเข้าไว้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

3. การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการ การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และเป็นเชิงรุก เพื่อความเข้าใจ การจัดการ และการสื่อสารความเสี่ยง จากมุมมองขององค์กร และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งหมดขององค์กร การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการต้องการการประเมินความเสี่ยงที่มีศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ในทุกระดับและรวมผลในระดับองค์กรเพื่อเอื้อต่อการจัดลำดับความสำคัญและการตัดสินใจ การจัดการ ความเสี่ยงเชิงบูรณาการต้องเข้าใจในกลยุทธ์ขององค์กรและปรับแต่ง วัฒนธรรมการจัดการความเสี่ยงของ องค์กร การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการ ไม่ได้เน้นที่การลดหรือบรรเทาความเสี่ยง แต่สนับสนุน กิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่มากที่สุดบนผลลัพธ์ ค่าใช้จ่ายและความเสี่ยงที่ยอมรับได้กรอบ โครงสร้างการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการกรอบนี้ เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงในองค์รวม โดยประกอบด้วย 4 สาระหลักที่สัมพันธ์กัน ได้แก่

สาระที่ 1: การพัฒนารูปความเสี่ยงขององค์กรความเสี่ยงขององค์กรจะถูกบังชี้โดยผ่านทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมิน สถานะปัจจุบันของการจัดการความเสี่ยงภายใน

องค์กร และการบ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กร องค์กร สามารถคาดหวังผลลัพธ์หลัก 3 ประการจากการพัฒนาฐานรากความเสี่ยงขององค์กรดังนี้

1. มีการระบุอุปสรรคและโอกาส และการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก
2. มีการประเมินสถานะปัจจุบันของการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร ในด้านสิ่งท้าทาย และโอกาส ความสามารถ การปฏิบัติ วัฒนธรรม และนำมาพิจารณาในการวางแผนจัดการกลยุทธ์ ความเสี่ยงในระดับองค์กร
3. มีการระบุรูปความเสี่ยงขององค์กร พื้นที่ความเสี่ยงหลัก ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความสามารถในการบรรเทาความเสี่ยง และสิ่งที่จำเป็นต้องเรียนรู้เพิ่มเติม

ปัจจัยภายนอกที่ควรวิเคราะห์ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ปัจจัยภายในได้แก่ กระบวนการจัดการทั้งหมด โครงสร้างการกำกับดูแลและความรับผิดชอบ คุณค่าและจริยธรรม สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน วัฒนธรรมการจัดการความเสี่ยงในระดับบุคคลและองค์กร ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความเชี่ยวชาญและการปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยง ความสามารถด้านทรัพยากรบุคคล ระดับความโปร่งใสที่ต้องการ รวมถึงนโยบาย ขั้นตอนปฏิบัติ และกระบวนการขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมช่วยทำให้องค์กรทราบถึงคุณลักษณะหลักและ ส่วนประกอบของความเสี่ยงที่เชี่ยวญี่ปุ่น ประเภทความเสี่ยง แหล่งที่มาของความเสี่ยง อะไรที่อยู่ในสถานะ เสี่ยง และระดับความสามารถในการควบคุมความเสี่ยง

ในการประเมินความสามารถปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงนั้น จะมีการประเมิน โครงสร้างอำนาจที่ได้รับมอบ การกำกับดูแลและการตัดสินใจ กระบวนการวางแผน โครงสร้าง พื้นฐาน และทรัพยากรบุคคลและการเงิน การประเมินกำหนดให้มีการทดสอบวัฒนธรรมการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ กระบวนการและแนวปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยง เพื่อกำหนดว่าจำเป็น หรือไม่ที่จะต้องมีการ ปรับเปลี่ยนการจัดการกับสภาพแวดล้อมความเสี่ยง

ปัจจัยต่อไปนี้จัดว่าเป็นปัจจัยหลักในการประเมินความสามารถปัจจุบันในการจัดการ ความเสี่ยงขององค์กร ได้แก่ ปัจจัยบุคคล (ความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้) ปัจจัยกลุ่ม (ผลของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้รายบุคคลและความตื่นใจในการจัดการความเสี่ยง) ปัจจัยองค์กร (ทิศทางกลยุทธ์ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่กำหนดและที่แสดงเป็นนัย) และปัจจัยภายนอก (สิ่งที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจและการจัดการความเสี่ยง)

องค์ประกอบหลักในการกำหนดรูปความเสี่ยงขององค์กรคือการทราบนักและเข้าใจในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาการตัดสินใจว่าความเสี่ยงอะไรที่ต้องจัดการ จัดการอย่างไร และขอบเขตการจัดการขนาดไหน เมื่อเวลาผ่านไประดับความเสี่ยงที่

ข้อมรับได้ อาจเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากมีข้อมูลใหม่ ความคาดหวังทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง และจากการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้นก่อนการพัฒนากลยุทธ์การจัดการ องค์กร โดยรวมต้อง เข้าใจแนวทางการประเมิน ระดับความเสี่ยงที่ข้อมรับได้ การกำหนดและการสื่อสารระดับความเสี่ยงที่ข้อมรับได้ขององค์กรเป็นส่วน สำคัญของการจัดการความเสี่ยง

สาระที่ 2 : การกำหนดหน้าที่ของการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการการกำหนดหน้าที่ของ การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการหมายถึงการจัดตั้ง โครงสร้าง พื้นฐานสำหรับการจัดการ ความเสี่ยง โครงสร้างพื้นฐานนี้ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและการ สื่อสารภายในใน เรื่องความเสี่ยงกำหนดทิศทางที่ชัดเจนและแสดงให้เห็นการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร รูปความเสี่ยง องค์กรเป็นปัจจัยนำเข้าที่จำเป็นต่อการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงของ องค์กร การจัดการความเสี่ยงต้องสอดรับกับวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์กร จุดเน้นขององค์กร ทิศทางกลยุทธ์ แนวทางปฏิบัติและวัฒนธรรมภายใน และเมื่อผนวกรวมกับการกำหนดคุณลักษณะที่มีอยู่ และ โครงสร้างการตัดสินใจในระดับกลยุทธ์และปฏิบัติการ จะช่วยให้มั่นใจว่าองค์กรจะให้ ความสำคัญต่อการกระจายความเสี่ยง

เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงได้ถูกบูรณาการในรูปแบบเชิงรุก เป็นระบบและ สมเหตุสมผล องค์กรควรจัดการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ 3 ประการดังนี้

1. มีการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร รวมทั้งนำมาประยุกต์เข้ากับวิสัยทัศน์ นโยบายและหลักปฏิบัติ

2. กำหนดแนวทางเพื่อการปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ ผ่านโครงสร้าง การตัดสินใจที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ การกำหนดคุณลักษณะทางภาพ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน และการรายงานผล การดำเนินงาน

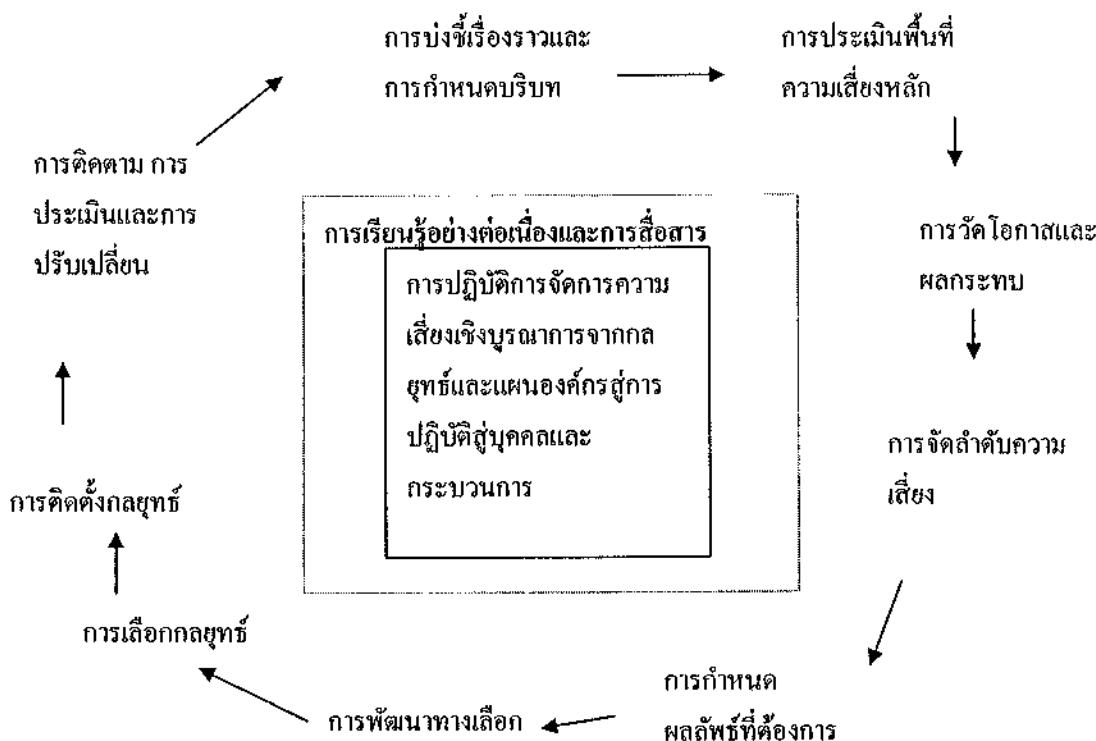
3. การสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการความเสี่ยง ด้วยการพัฒนาแผนการเรียนรู้ และ เครื่องมือขึ้นมาใช้ทั่วทั้งองค์กร

การบูรณาการการจัดการความเสี่ยงเข้ากับการตัดสินใจนี้ ปัจจัยที่ต้องพิจารณา ประกอบด้วย (1) การปรับการจัดการความเสี่ยงให้เข้ากับวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร (2) การนำส่วนประกอบการจัดการความเสี่ยงเข้าสู่การวางแผนกลยุทธ์และ กระบวนการปฏิบัติที่มีอยู่ (3) การสื่อสารทิศทางองค์กรเกี่ยวกับระดับที่ยอมรับได้ของความเสี่ยง (4) การปรับปรุงระบบและ กระบวนการควบคุมและความรับผิดชอบในการพิจารณาการจัดการความเสี่ยงและผลลัพธ์ ปรับปรุงและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้ทุกคนจัดการความเสี่ยงช่วยสนับสนุนการบูรณาการ การ จัดการความเสี่ยงเข้ากับการตัดสินใจ ขณะที่การสร้างขีดความสามารถสำหรับการจัดการความเสี่ยง

ต้องเน้นที่ทรัพยากรบุคคลและเครื่องมือและกระบวนการ รูปความเสี่ยงจะบ่งชี้จุดอ่อนและจุดแข็ง ที่มีอยู่ขององค์กรเบริชบเทียบกับขีดความสามารถ

สำหรับสิ่งที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การสร้างความตระหนักในการริเริ่มและวัฒนธรรมการจัดการความเสี่ยง การขยายฐานความชำนาญผ่านการอบรมอย่างเป็นทางการ การเพิ่มฐานความรู้โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด การสร้างขีดความสามารถและความชำนาญในการทำงานเป็นทีม

ในส่วนเครื่องมือและกระบวนการ ถึงที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ การพัฒนาและการใช้เครื่องมือ เทคนิค แนวปฏิบัติและกระบวนการในการจัดการความเสี่ยง การจัดให้มีคำแนะนำ การประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคนิค การส่งเสริมให้พัฒนาและ/หรือใช้เครื่องมือและเทคนิค ทางเลือก และการใช้กระบวนการเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงได้ถูกบูรณาการทั่วองค์กร ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8: แสดงการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามกรอบโครงสร้าง ของ Treasury

Board of Canada (Treasury Board of Canada,2004)

สาระที่ 3 : การปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการการจัดการความเสี่ยง
เชิงบูรณาการสามารถคาดหวังผลลัพธ์ ดังนี้ (1) กระบวนการจัดการความเสี่ยงในระดับฝ่ายจะถูกนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง (2) ผลลัพธ์ของการปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการในทุกระดับจะถูกเข้ากับการตัดสินใจขององค์กร กลยุทธ์การจัดลำดับความสำคัญ การปฏิบัติการจัดการ และการรายงานผลการดำเนินงาน (3) เครื่องมือและวิธีการจัดการความเสี่ยงจะถูกนำมาใช้เพื่อช่วยในการตัดสินใจ (4) มีการปรึกษาและการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกการตอบสนองต่อความเสี่ยง ครอบคลุมการกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการ การพัฒนาทางเลือก การเลือกกลยุทธ์และการติดตั้งกลยุทธ์ (5) การติดตามและการประเมิน ครอบคลุมการติดตามการประเมิน และการปรับเปลี่ยน

การบูรณาการผลลัพธ์สำหรับการจัดการความเสี่ยงเข้าในการปฏิบัติในทุกระดับนั้นทุกกิจกรรมจะถูกพิจารณาจาก 3 ประเด็น ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์: การจัดการความเสี่ยงจะมุ่งที่การตัดสินใจ การวางแผนและกระบวนการรับผิดชอบ รวมถึงโอกาสสำหรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ (2) ระดับ: ในระดับกลยุทธ์ การจัดการ หรือการปฏิบัติการ กิจกรรมจะแยกต่างกันออกไป (3) ประเด็นที่เฉพาะเจาะจง: ความเสี่ยงที่เกี่ยวพันกับเทคโนโลยี การเงิน ทรัพยากรบุคคล กฎหมาย วิทยาศาสตร์ และ/หรือสุขภาพและความปลอดภัย

ในระดับเทคนิค มีเครื่องมือและเทคนิคที่หลากหลายที่สามารถประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยง ตัวอย่างเช่นแผนที่ความเสี่ยง เครื่องมือที่เป็นตัวแบบ โครงสร้างการเตือนภัย เทคนิคเชิงคุณภาพ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

การสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่หลากหลายรวมถึงการบ่งชี้และการประเมินเรื่องราว การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสาระณั ะ การพัฒนากลยุทธ์การปรึกษาและการสื่อสาร การพัฒนาข้อมูลข่าวสาร การทำงานร่วมกับสื่อ และการติดตามและการประเมินข้อความที่ปรากฏในที่สาธารณะ

สาระที่ 4: การสร้างความเชื่อมั่นในการเรียนรู้การจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
สภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสมเป็นส่วนประกอบสำคัญของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การให้คุณค่าการเรียนรู้จากประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด การยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ และการรับผิดชอบต่อความเสี่ยงจะช่วยกำหนดคุณลักษณะขององค์กรที่มี สภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม ซึ่งองค์กรลักษณะนี้จะสนับสนุนการเรียนรู้โดยเฉพาะการเรียนรู้จากประสบการณ์ และแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำในการจัดการ

การบูรณาการแผนการเรียนรู้เข้ากับทุกแง่มุมของการจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานในการสร้างเชื่อมความสามารถและสนับสนุนทิศทางกลยุทธ์สำหรับจัดการความเสี่ยง

สรุปวิสัยทัศน์ การจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามกรอบ โครงสร้างของ Treasury Board of Canada เน้นการกำหนดกรอบ โครงสร้าง โดยการมีส่วนร่วมของทุกคน

สรุปการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามกรอบ โครงสร้างของ Treasury Board of Canada

Strength : จุดแข็ง

1. กำหนดคัดถูกประสงค์ของกรอบ โครงสร้างการจัดการความเสี่ยงเชิงบูรณาการ เช่นทุกคน มีส่วนร่วมและทราบดีต่อความเสี่ยง และนำเสนอจุดแนวทางปฏิบัติเพื่อการจัดการความเสี่ยง ให้กับหน่วยงาน และการสร้างสภาพแวดล้อมให้พร้อมในการรับความเสี่ยง

2. ครอบ โครงสร้างที่ประยุกต์ใช้กับองค์กร ซึ่งได้แก่ นโยบาย ,การปฏิรูปทรัพยากรบุคคล การเงิน กฎหมาย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมคล้ายๆกับที่สำนักงานคณะกรรมการอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัย

3. ครอบ โครงสร้างการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วยความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยงในทุกสถานการณ์

4. มีกระบวนการจัดการความเสี่ยง อีกทั้งมีการกำหนดทางเลือก พัฒนา กลยุทธ์

Weakness : จุดอ่อน

1. ยังไม่มีตัวแบบของการจัดการความเสี่ยงที่แน่ชัด แต่มีเพียงกรอบ โครงสร้างความเสี่ยง

2. กำหนดครุภัณฑ์ความเสี่ยงขององค์กร เช่นความเสี่ยงหลัก ระดับความเสี่ยงที่พอร์ตได้ และการบรรเทาความเสี่ยง

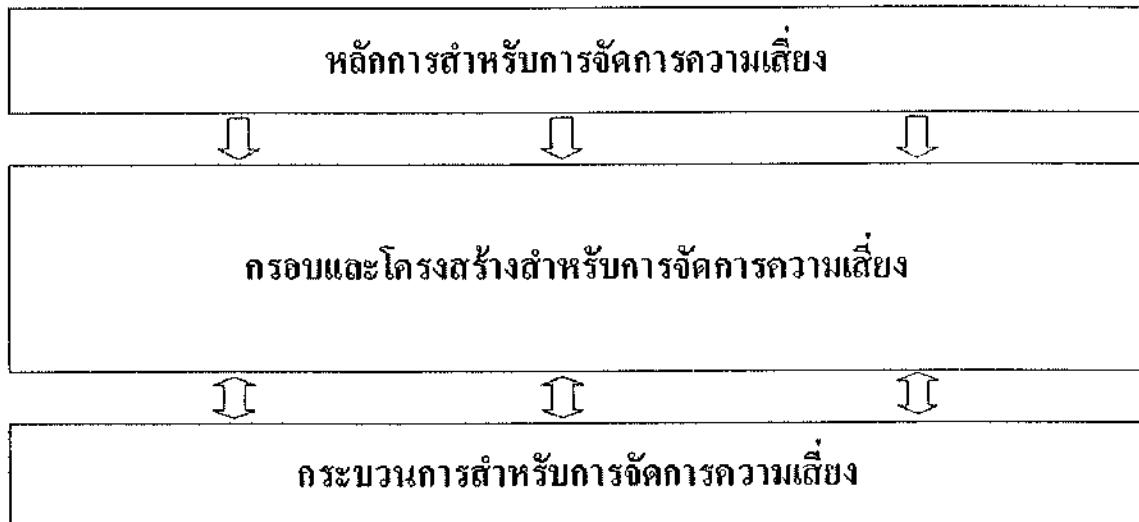
Opportunity : โอกาส

ให้ความสำคัญการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบภายในองค์กรเป็นสำคัญ

Threat : อุปสรรค

ความสนใจของบังคับบัญชาในมากกว่าการบริหารความเสี่ยงแบบเดิม เพื่อนำมาบูรณาการ ทั้งหมดผู้วิจัยได้นำส่วนที่ดีของตัวแบบนี้ คือทุกคนมีส่วนร่วม และทราบดีถึงความสำคัญ ของความเสี่ยง ให้ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมภายนอก แม้ยังไม่มีตัวแบบของการจัดการความเสี่ยงที่เป็นรูปธรรมแต่อาจนำเอาตัวแบบของ COSO มาปรับปรุงตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว

3. การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานโลก ISO/PIS 31000 (ฉบับร่าง 2009)

ภาพที่ 9: ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการ กรอบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการความเสี่ยง
(กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2554)

1. หลักการและแนวทางปฏิบัติ

การจัดการความเสี่ยงขององค์กรควรประกอบด้วยหลักต่างๆ ดังนี้ คือ สร้างคุณค่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกระบวนการขององค์กร เป็นส่วนหนึ่งของการบูรณาการตัดสินใจ บ่งชี้ความไม่แน่นอน เป็นระบบ มีโครงสร้างและกำหนดเวลา ขึ้นกับข้อมูลที่มีอยู่ที่ดีที่สุด ปรับแต่งได้ พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง บุคคลและวัฒนธรรม โปรด়ใส่และเฉพาะเจาะจง หมุนวน เกิดซ้ำ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และ ช่วยให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

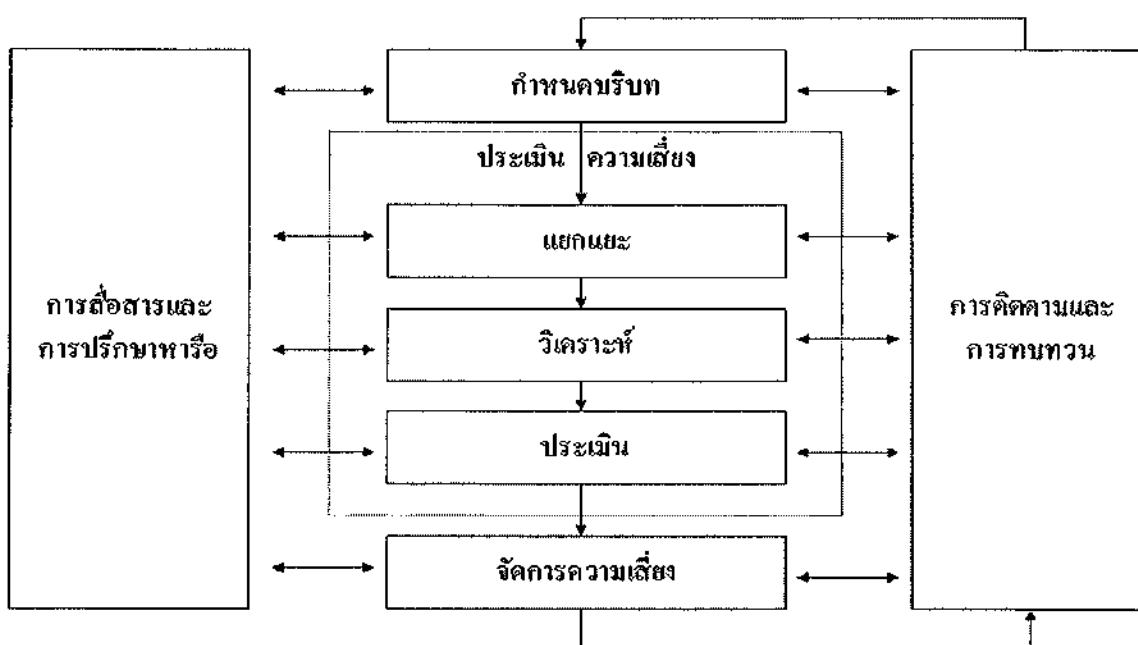
2. กรอบโครงสร้างสำหรับการจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงครัวเรือนการภัยได้กรอบโครงสร้าง ซึ่งมีอยู่ในโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรตลอดทั่วทั้งองค์กรและทุกระดับขั้น กรอบโครงสร้างช่วยองค์กรในการจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิผล โดยผ่านการประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการความเสี่ยงในแต่ละระดับและภายนอกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรและทำให้มั่นใจว่าข้อมูลความเสี่ยงที่ได้จากการบูรณาการเหล่านี้จะถูกรายงานอย่างเหมาะสม และใช้เป็นฐานของการตัดสินใจและความรับผิดชอบในทุกระดับขององค์กรเริ่มต้นเรื่องการจัดการความเสี่ยงต้องมีการยืนยันจากฝ่ายบริหาร และมีแผนกลยุทธ์ที่รักษาเพื่อให้มั่นใจในความมีประสิทธิผล (1) ก่อนเริ่มการออกแบบและติดตั้งเครื่องเข้าใช้บริบททั้งภายนอกและภายในขององค์กร (2) การจัดการความเสี่ยงครัวเรือนที่จะอยู่ในทุกการปฏิบัติและกระบวนการทางธุรกิจขององค์กร เพื่อความต้องปรับเปลี่ยน มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรฝึกเข้าในการพัฒนา นโยบาย การวางแผนธุรกิจและกลยุทธ์ และกระบวนการจัดการการเปลี่ยนแปลง

(3) องค์กรควรสร้างความมั่นใจด้วยการมอบหมายความรับผิดชอบและอำนาจสำหรับการจัดการความเสี่ยง มีการติดตั้งและบำรุงรักษากระบวนการจัดการความเสี่ยง ตลอดจนมีการควบคุมความเสี่ยงอย่างเพียงพอและมีประสิทธิผล (4) องค์กรควรพัฒนาวิธีปฏิบัติเพื่อการกระจายทรัพยากรที่เหมาะสมสำหรับการจัดการความเสี่ยง (5) องค์กรควรสร้างกลไกภายในเพื่อการสื่อสารและการรายงานกลุ่มเหล่านี้ รวมถึงกระบวนการเพื่อการรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง ในองค์กร (6) องค์กรควรพัฒนาและติดตั้งแผนเพื่อการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอก (7) การติดตั้งกรอบโครงสร้างสำหรับจัดการความเสี่ยง ควรรวมถึงกำหนดเวลาและกลยุทธ์ที่เหมาะสม การประยุกต์นโยบายและกระบวนการ ความสอดคล้องกับกฎระเบียบทั้งหมดดังต่อไปนี้ เอกสารประกอบการตัดสินใจ ข้อมูลที่ต้องเก็บ การอบรม การสื่อสารและการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ (8) การติดตั้งต้องให้มั่นใจว่า ได้ประยุกต์เข้าไปในทุกระดับชั้น ตรงประเด็น และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฎิบัติและกระบวนการธุรกิจขององค์กร (9) องค์กรต้องกำหนดการวัดผลการดำเนินงาน วัดผลเบริร์ชนเที่ยงกันแน่เป็นระยะ ทบทวนเป็นระยะถึงความเหมาะสมของกรอบโครงสร้าง นโยบายและแผน การรายงานความเสี่ยงและการทบทวนความมีประสิทธิผลของกรอบโครงสร้าง (10) นำผลการทบทวนมาปรับปรุงกรอบโครงสร้าง นโยบายและแผน

3. กระบวนการจัดการความเสี่ยง

กระบวนการจัดการความเสี่ยงควรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับการบริหาร โดยแบ่งออกอยู่ใน วัฒนธรรมและการปฏิบัติ และปรับแต่งเข้ากับกระบวนการธุรกิจขององค์กรระบุถึงเรื่องที่เกี่ยวกับ ความเสี่ยง ผลที่จะตามมาและมาตรการ ความมีประสิทธิผลจะเกิดจากการมี ผู้รับผิดชอบในการติดตั้งการจัดการความเสี่ยง และ ผู้มีส่วนได้เสียมีความเข้าใจพื้นฐานของการตัดสินใจ และเหตุผล ว่า ทำไมถึงดำเนินการดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10: แสดงรายละเอียดของสาระต่างๆในกระบวนการจัดการความเสี่ยงและความเสี่ยงพื้นที่
(ความเสี่ยงตามมาตรฐานโลก ISO/PIS 31000, 2009)

การกำหนดบริบทจะช่วยให้องค์กรกำหนดปัจจัยภายนอกและภายในที่ต้องคำนึงถึง ในการจัดการความเสี่ยง การกำหนดขอบเขต และเนื่องในความเสี่ยงสำหรับกระบวนการที่เหลือ เนื่องในที่ส่องห้อนคุณค่า วัตถุประสงค์ และทรัพยากรขององค์กร บางส่วนอาจมาจากการข้อกำหนดของกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง แต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการความเสี่ยงขององค์กร การพัฒนาห้องเกิด ในช่วงแรกเริ่มของการบูรณาการและได้รับการบทหวานอย่างต่อเนื่อง

องค์กรควรระบุแหล่งที่มาของความเสี่ยงทั้งที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ พื้นที่ของผลกระทบ เหตุการณ์ สาเหตุ และผลที่ตามมา เป้าหมายของขั้นตอนนี้คือเพื่อให้ได้รายการความเสี่ยง ทั้งหมดบนพื้นฐานของเหตุการณ์ที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์คือการพัฒนาความเข้าใจความเสี่ยง เป็นปัจจัยนำเข้าของการประเมินและการตัดสินใจว่า ความเสี่ยงใดต้องการการจัดการ รวมถึงกลยุทธ์การจัดการที่เหมาะสมที่สุด การวิเคราะห์ต้องรวมถึงสาเหตุและแหล่งที่มา ข้อดีและข้อเสียของผลที่ตามมาและโอกาสในการเกิดปัจจัยที่ กระทบ ผลกระทบและโอกาส คุณลักษณะของความเสี่ยง ตลอดจนการควบคุมความเสี่ยง และความมีประสิทธิผลของการควบคุม เหตุการณ์หนึ่งๆ สามารถให้ผลกระทบที่หลากหลายต่อวัตถุประสงค์ที่ หลอกหลอนเข่นกัน

การประเมินช่วยในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงใดต้องการการจัดการก่อนหลัง โดยการจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งขึ้นอยู่กับผลจากการวิเคราะห์โดยเบริชท์เทียนกับเนื่องในความเสี่ยง การตัดสินใจ ควรพิจารณาภาพกว้างของบริบท ความเสี่ยง ช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ของความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความสอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ เมื่อประเมินแล้ว ความเสี่ยงที่เห็นว่า ยอมรับไม่ได้จะต้องถูกจัดการ

การจัดการความเสี่ยงเกี่ยวพันกับการเลือกทางเลือกหนึ่งทางหรือมากกว่า เพื่อการปรับ ความเสี่ยงและดำเนินการตามทางเลือกนั้น กระบวนการจัดการจะเป็นวงจรของการประเมินการจัดการ การตัดสินใจว่าระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ยอมรับได้หรือไม่ หากยอมรับไม่ได้ต้องดำเนินการจัดการใหม่และประเมินผลกระทบจนกว่าความเสี่ยงที่เหลืออยู่จะสอดรับกับเนื่องในความเสี่ยง

การเลือกทางเลือกการจัดการขึ้นกับด้านทุนเบริชท์เทียนกับผลประโยชน์ที่ได้รับ รวมถึง ความเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ความเสี่ยงที่มีโอกาสต่อ แต่หากเกิดแล้วผลกระทบสูงควรได้รับความเอาใจใส่เป็นพิเศษในขั้นตอนนี้ มีความเสี่ยงที่สำคัญคือเสี่ยงที่การจัดการจะสัมฤทธิ์ชื่งชาบรรเทา ความเสี่ยงได้ด้วยการติดตามผล ซึ่งควรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการ

การจัดการอาจนำมาซึ่งความเสี่ยงใหม่ซึ่งสามารถจะถูกจัดการได้จากแผนเดิมที่มีอยู่คือความเสี่ยงเหลืออยู่ควรถูกเก็บบันทึก ติดตาม รายงาน และสื่อสารให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ และผู้ตัดสินใจได้ทราบก่อนอย่างต่อต่อ

การติดตามและการรายงานต้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ซึ่งต้องกำหนดความรับผิดชอบอย่างชัดเจน การบันทึกกระบวนการจะเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

วิสัยทัศน์สรุปการจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานลากล ISO/PIS 31000 (ฉบับร่าง 2009) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างหลักการ ครอบคลุมสร้าง และกระบวนการจัดการความเสี่ยง

สรุปการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการความเสี่ยงมาตรฐานสากล ISO/PIS 31000 (ฉบับร่าง 009)

Strength : จุดแข็ง

1. ต้องเริ่มการออกแบบ และตัดทิ้งให้เข้าใจถึงบริบททั้งภายใน และภายนอกองค์กร
2. มีการจัดความเสี่ยงทุกการปฏิบัติงานของกระบวนการ
3. องค์กรมีการจัดการความเสี่ยงที่ทำเป็นกระบวนการ และมีการ Feed Back ปรับปรุงให้ดีขึ้น
4. การติดตั้งของโครงสร้าง สำหรับการจัดการความเสี่ยงรวมถึงกำหนดเวลา และกลยุทธ์ที่เหมาะสม ในทุกระดับทั้งหมด
5. มีการติดตามรายงาน บริหารความเสี่ยง
6. การประเมินคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยง

Weakness : จุดอ่อน

1. ไม่ได้กำหนดตัวแบบที่ชัดเจน ในการบริหารความเสี่ยง
2. บอกเพียงกรอบของการจัดการความเสี่ยง

Opportunity : โอกาส

มีกระบวนการย้อนกลับ (Feed Back) จากภายนอกองค์กร

Threat : อุปสรรค

ให้ความสำคัญของบริบทภายใน และภายนอก

แนวทางการแก้ไข

ผู้จัดให้ความสำคัญของบริบทภายใน และบริบทภายนอก รวมทั้งตัว Feed Back ทั้งภายใน และภายนอก ในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบริหารความเสี่ยงต่อไป

การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของ Bank for International Settlements (BASEL II)

การจัดการความเสี่ยงแบบ Basel II ประยุกต์ใช้ได้กับสถาบันการเงินและบริษัท หลักทรัพย์ บนพื้นฐานของงบการเงินรวม ยกเว้นเพียงบริษัทลูกที่เป็นบริษัทประกัน การจัดการความเสี่ยง แบบนี้ถูกใช้อยู่ทั่วโลก ทั้งในยุโรป อเมริกาและเอเชีย

วัตถุประสงค์หลักของ Basel II คือการแยกแยะเงินกองทุนตามภัยเพื่อรับความเสี่ยง พร้อมกับดำเนินรักษาระดับเงินกองทุนทั้งหมดของระบบ

หลักการตามแนวทาง Basel II แบ่งการจัดการออกเป็น 3 หลักการประกอบด้วย หลักการที่ 1 ข้อกำหนดของเงินกองทุนขั้นต่ำตามภัยเงินกองทุนทั้งหมดตาม Basel II คือผลรวมของเงินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงเครดิต (สินเชื่อ) ความเสี่ยงปฎิบัติการและความเสี่ยงตลาด (การซื้อขาย) เงินกองทุนทั้งหมดที่นำมาได้ ต้องมากกว่าเงินกองทุนที่กำหนดตามภัย สถาบันการเงินสามารถใช้แนวทางอย่างง่ายหรืออย่างก้าวหน้า เพื่อกำหนดเงินกองทุนขั้นต่ำหลักการที่ 2 ผู้กำกับดูแลต้องประเมินเงินกองทุนทั้งหมดและดำเนินการในเวลาที่เหมาะสม หลักการที่ 3 สถาบันการเงินต้องดำเนินการให้มีเงินกองทุนที่มากกว่าที่กำหนดในหลักการที่ 1 หลักการที่ 4 ผู้กำกับดูแลต้องทบทวนส่วนของรับที่มากกว่าที่กำหนดในหลักการที่ 1

สรุปวิสัยทัศน์การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานของ Bank for International Settlements (BASEL II) เน้นความเสี่ยงทางการเงินว่าสถาบันการเงินมีความมั่นคงมากน้อยขึ้นอยู่กับเงินกองทุน

สรุปการวิเคราะห์ SWOT การจัดการความเสี่ยงมาตรฐานของ Bank for International Settlements (BASEL II)

1. เมื่อเรื่องความเสี่ยงทางการเงิน
2. โดยรับท / สถาบันการณ์ จะต้องมีเงินกองทุนตามภัยเพื่อรับความเสี่ยง และรักษาระดับให้คงที่ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้
3. เงินกองทุนขั้นต่ำ เป็นเพราะกองทุนที่กำหนด เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการถูกถอนเงินจากลูกค้าผู้ฝากเงิน
4. เงินกองทุนทั้งหมด BASEL II คือเงินกองทุนที่รวมความเสี่ยงด้านลูกค้าถอนเงิน และการปล่อยสินเชื่อที่ไม่มีคุณภาพดังนั้นจำเป็นต้องเรอเงินกองทุนขั้นที่ 2 เช่น หุ้นกู้ด้วยสิทธิเพิ่มเติม เป็นต้นลดลงต้องให้มีเงินกองทุนขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 รวมกันเพื่อเหลือไว้สภาพคล่องในการขยายธุรกิจ
5. ด้วยเหตุผลความเสี่ยงทั้งหมดคือความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กรทั่วไปในประเทศไทย

การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการพลเรือน

กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่สร้างขึ้นไม่สามารถอยู่ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระลำพังได้แต่จะเป็นกระบวนการที่สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนที่ช่วยเสริมการทำงานร่วมกับโครงการหรือภาระงานอื่นๆ ให้เป็นไปด้วยความราบรื่นหรือป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือปัญหา

1. การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย

เป็นขั้นตอนแรกของการบริหารความเสี่ยง วัตถุประสงค์/เป้าหมายและกลยุทธ์ขององค์กร หรือกระบวนการการทำงาน ต้องกำหนดให้ชัดเจน และสื่อสารเพื่อ ให้เข้าใจตรงกัน โดยจะต้องคำนึงถึง หลัก SMART

2. การบ่งชี้ความเสี่ยง

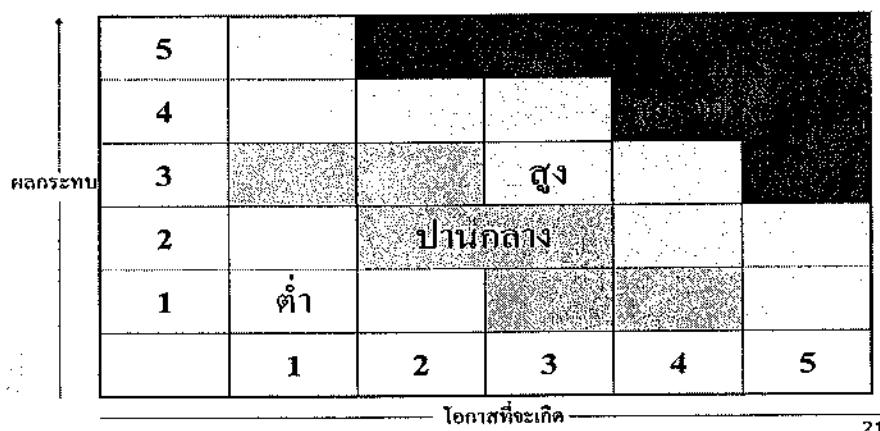
เป็นการระบุความเสี่ยงและผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3. การประเมินความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาให้ครอบคลุมถึง

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้นของความเสี่ยงว่ามีมากน้อยเพียงไร
- ผลกระทบ หากมีความเสี่ยงเกิดขึ้น องค์กรจะได้รับผลกระทบรุนแรงมาก

น้อยเพียงไร (ภาพที่ 10)

ภาพที่ 11 : แสดงการวัดระดับความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการพลเรือน
(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2552)

4. การจัดการความเสี่ยงเป็นการวางแผนโดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อควบคุมผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมาย (1) ต้องกำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงในแต่ละเรื่อง (2) ทบทวนประสิทธิภาพของการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (3) กำหนดกิจกรรมการควบคุมเพิ่มเติมเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (4) ประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากที่ได้มีการจัดการในปัจจุบันแล้ว (5) กำหนดเวลาที่แน่นอนในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

สรุปการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาฯราชพลเรือง ได้นำเอาแนวคิดของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการตามแนวทาง The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) เอกมาใช้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมภายใน และควบคุมคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ ความหมายของการควบคุมภายใน

ความหมายของการควบคุมภายในที่เป็นที่ยอมรับและน่ามีประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลาย ในปัจจุบันกำหนดด้วยโดยคณะกรรมการจากสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบันในประเทศไทยสหราชอาณาจักร ได้แก่ สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสถาบัน (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA) ซึ่งรู้จักในนามของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission หรือ coso ได้ร่วมกันศึกษาพัฒนาความหมายและแนวคิดของการควบคุมภายใน ดังนี้

การควบคุมภายใน (Internal Control)คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่บุคคลการในองค์กรโดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า การปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

การจัดให้มีการควบคุมภายในขึ้นในองค์กร มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

- 1. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Effectiveness and Efficiency of operations)** โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรององค์กรในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน ทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ และเวลาให้เป็นไปอย่างประหยัดและได้ผลคุ้มค่า มีการคุ้มครองภัยพิบัติให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีการป้องกันภัยให้ทรัพย์สินมีการสืบเปลี่ยน สูญเสีย

เสียหาย หรือสูญหาย และปลดภัย จากการกระทำการทุจริต กล่าวโดยสรุป เมื่อการดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะลดลง ให้เกิดการป้องกันคุ้มครองยาทรัพย์สินของ องค์กรไปพร้อมกัน

2. ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (Reliability of financial reporting)

ความเชื่อถือได้และความถูกต้องของรายงานทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้ใช้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายนอก หรือ บุคคลภายในองค์กร ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ลูกค้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยใช้เป็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานในอนาคต ซึ่ง เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องทำให้เกิด ความนั่นใจว่ารายงานทางการเงินขององค์กรให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ลูกค้า ละเอียดและมีคุณภาพ

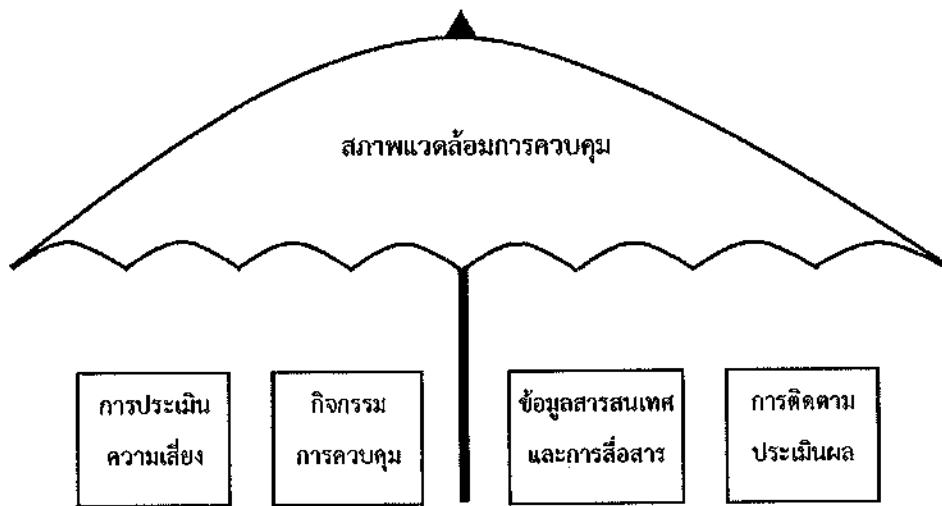
3. การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Compliance with applicable laws and regulations) เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นกับองค์กรจากสาเหตุการละเว้นไม่ปฏิบัติ หรือ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กร รวมถึงข้อบังคับ และกฎระเบียบขององค์กร เอง

แนวคิดการควบคุมภายในของ COSO องค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิด ของ COSO มี 5 ประการ ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
4. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
5. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

อนึ่ง องค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง 5 ประการนี้ จะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากแนวทางการดำเนินธุรกิจของผู้บริหารเข้ามายังไปสู่กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในที่กำหนด

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การควบคุมภายในจะบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงได้ ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ของสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นสำคัญ โดยสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นเรื่องของการควบคุมภายในที่กำหนด เป็นโครงสร้าง นโยบาย และระเบียบ วิธีปฏิบัติที่มีผลมาจากการศึกษาของผู้บริหาร รวมถึงสร้างความตระหนัก ให้บุคลากร เกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบ จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมการควบคุม เป็นรูปแบบขององค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งแสดงดังภาพที่ 11

ภาพที่ 12 : แสดงการควบคุม สภาพแวดล้อมของของ COSO

(COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission), 2004)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมการควบคุม มีดังนี้

1.1 ความซื่อสัตย์และจริยธรรม (Integrity and Ethical Values) ความซื่อสัตย์และจริยธรรมเป็นเรื่องของจิตสำนึกระบุคุณภาพของคน ซึ่งจะเห็นว่า เป็นนามธรรมแต่ก็สามารถแสดงให้เห็นได้ โดยผู้บริหารต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างทั้งคำพูดและการกระทำ มีการกำหนดเป็นนโยบาย และข้อกำหนดด้านจริยธรรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงมีการกำหนดข้อห้ามอันจะดีกว่า หากความซื่อสัตย์และจริยธรรมที่มีให้พนักงานปฏิบัติ พร้อมกับแจ้งให้พนักงานทุกคนรับทราบและเข้าใจ ในนโยบาย ข้อกำหนด และข้อห้ามที่กำหนดไว้

1.2 ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน (Commitment to Competence) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรมีลักษณะ มีได้เกิดจากบุคลากรที่ไม่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเท่านั้น บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากเกินไปอาจทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรลดลง ได้เช่นกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดระดับความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบรรจุแต่งตั้ง โดยจัดทำคำบรรยายหรือข้อกำหนดคุณลักษณะงาน (Job Description) ของแต่ละตำแหน่งงาน ไว้อย่างชัดเจน

1.3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ (Board of Directors and Audit Committee Participation) คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีขึ้นในองค์กร สำหรับคณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพคณะกรรมการ

ตรวจสอบด้องเป็นอิสระจากคณะกรรมการบริหารทั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบจึงมีความสำคัญต่อประธานาธิบดีของความคุณโดยเฉพาะการส่งเสริมให้การตรวจสอบภายในและการสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีอิสระ สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานของวิชาชีพ

1.4 ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการปฏิบัติงาน (Management's Philosophy and Operating style) ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่สำคัญต่อระบบการควบคุมภายในที่จัดให้มีขึ้นในองค์กร เนื่องจากผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดนโยบาย จัดให้มีมาตรการและวิธีการควบคุมต่าง ๆ ดังนี้ความแตกต่างด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร เช่นผู้บริหารแบบอนุรักษ์นิยม หรือแบบกล้าได้กล้าเสีย กล้าเสียจะเป็นตัวกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในองค์กรซึ่งนำไปสู่การกำหนดระดับการควบคุมภายในที่แตกต่างกัน ด้วย

1.5 โครงสร้างการจัดองค์กร (Organizational structure) การจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมกับขนาดและการดำเนินงานขององค์กร ทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตั้งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล การจัดโครงสร้างขององค์กรนอกจากจะเป็นการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานแล้ว ยังเป็นตัวกำหนดระดับความรู้และความสามารถของบุคลากรด้วย เช่น โครงสร้างองค์กรแบบรวมศูนย์อำนาจ การตัดสินใจต้องการคุณสมบัติของตัวบุคคล หากแต่โครงสร้างองค์กรแบบกระจายศูนย์อำนาจการตัดสินใจ ระบบขั้นตอนการทำงานและกระบวนการในการติดตามผลมีความสำคัญมากกว่าคุณสมบัติของตัวบุคคล

1.6 วิธีมอบอำนาจและความรับผิดชอบ (Assignment of Authority and Responsibility) บุคลากรในองค์กรต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของตน รวมถึงทราบว่างานของตนสัมพันธ์กับข้อกับงานของผู้อื่นอย่างไร เพื่อป้องกันการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนหรือละเว้นการปฏิบัติงาน ดังนี้องค์กรควรมีการจัดทำคำบรรยาย หรือ ข้อกำหนดคุณลักษณะงาน (Job Description) ของแต่ละตำแหน่งงาน ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้บุคลากรใช้อ้างอิง กรณีเป็นงานที่ซับซ้อนหรือใช้เทคโนโลยีสูง หรือใช้เงินทุนจำนวนมาก ควรมีการจัดทำคู่มือระบบงาน (System Documentation) ไว้อย่างชัดเจน สำหรับการมอบอำนาจต้องให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงาน

1.7 นโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Policies and Practices) พฤติกรรมและอุปนิสัยของบุคลากรในองค์กรมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน การกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ ต้องแต่การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ การเรียนรู้ ตำแหน่ง การกำหนด

ท่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่นๆ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถ เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นการประเมินเพื่อทราบว่า องค์กรมีความเสี่ยงอย่างไร และความเสี่ยงนั้นๆ อยู่ในกิจกรรมหรือขั้นตอนใดของงาน มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาพิจารณากำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าความผิดพลาด เสียหายจะไม่เกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็จะอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตราย หรือไม่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะประกอบการ ในธุรกิจประเภทใด เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ตามน่องจากต้องเผชิญกับความเสี่ยงตามรูปแบบของธุรกิจแล้ว ยังต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อาจเป็นความเปลี่ยนแปลงขององค์กรเอง หรือจากภัยธรรมชาติ หรืออาจเป็นความเปลี่ยนแปลงจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม กฏหมาย ระเบียน ข้อบังคับ ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องได้ข้อมูลความเสี่ยงที่ถูกต้องและตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริงในทุกขณะ เพื่อนำมากำหนดมาตรการ หรือปรับเปลี่ยนเพื่อเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องทำการประเมินความเสี่ยงและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายใน หรือภายนอกขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยง คือการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) การระบุปัจจัยความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์องค์กรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้าและอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมโดยทั่วไปวัตถุประสงค์ขององค์กรแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

(1) วัตถุประสงค์ระดับกิจการโดยรวม (Entity - Wide Level Objectives) เป็นวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงานในการรวมขององค์กร ซึ่งกำหนดโดยผู้บริหาร

(2) วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม (Activity - Level Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เฉพาะของการดำเนินงานทางธุรกิจในแต่ละกิจกรรมภายในองค์กร ซึ่งกำหนดโดยผู้บริหารระดับกลุ่ม ที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม เช่น ผู้บริหารฝ่ายสินเชื่อ ผู้บริหารฝ่ายการตลาด เป็นต้น ทั้งนี้วัตถุประสงค์ ระดับกิจกรรมต้องสอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับองค์กรโดยรวม

2.2 การระบุปัจจัยความเสี่ยงการเข้าใจว่าองค์กรมีความเสี่ยงหรือไม่จะไม่มีประโยชน์เพียงพอ ถ้าไม่สามารถระบุได้ว่าความเสี่ยงนั้นๆ มีสาเหตุจากปัจจัยอะไร เมื่อongจากปัจจัย

ความเสี่ยงบางอย่างอาจมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ระดับกิจการ โดยรวม หรือมีผลกระทบระดับกิจกรรมเท่านั้น ปัจจัยความเสี่ยงบางอย่างอาจมีผลกระทบในระดับสั้น หรือมีผลกระทบในระยะยาว หรือทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้น จึงต้องทำความเข้าใจและสามารถระบุได้ว่าความเสี่ยงนั้นมีสาเหตุจากปัจจัยอะไร เช่น การซื้อสินค้าผูกขาด โดยผู้ผลิตไม่ร้าย เป็นปัจจัยความเสี่ยงระดับกิจการ โดยรวมที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในองค์กรองค์กรสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาขาย โดยมีอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราพันพวนมากเป็นปัจจัยความเสี่ยงระดับกิจการ โดยรวมที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอกความซับซ้อนของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่ใช้ประมวลผลข้อมูลทางการบัญชี และการดำเนินงาน เป็นปัจจัยความเสี่ยงระดับกิจกรรมที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในองค์กร เป็นต้น

2.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยงเมื่อสามารถระบุปัจจัยความเสี่ยงได้แล้ว ขั้นต่อไปคือ การนำปัจจัยความเสี่ยงนั้นมาวิเคราะห์ดึงผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่องค์กร และโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงตั้งกล่าวขึ้นมาก หรือน้อย เพียงใด เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางจัดการกับความเสี่ยง อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์ความเสี่ยงมีวิธีการ คือจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยความเสี่ยง และประมาณผลผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่องค์กร และโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ว่าอยู่ในระดับใด โดยอาจกำหนดเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ หรือ 4 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ และ ไม่มีสาระสำคัญ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

2.4 การจัดการความเสี่ยงเมื่อทราบถึงระดับความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่แล้ว ผู้บริหารต้องกำหนดแนวทาง จัดการกับความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญและมีโอกาสที่จะเกิดสูงอย่างเหมาะสม โดยทั่วไปกรณีเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในองค์กรจะใช้วิธีจัดระบบการควบคุมภายใน และกรณีเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอกจะใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) กิจกรรมการควบคุมเป็นนโยบาย มาตรการ และวิธีการดำเนินงานต่างๆ ที่ผู้บริหารใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าคำสั่งต่างๆ ที่กำหนดขึ้นนั้น สามารถดูแลหรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับการตอบสนองปฏิบัติตามในเวลาที่เหมาะสม กิจกรรมการควบคุมประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่สำคัญ คือการกำหนดนโยบายและแผนงาน (Policies and Plans) การสอบทาน โดยผู้บริหาร (Management Review) การประมวลผลข้อมูล (Information Processing) การควบคุมทางกายภาพ (Physical Control) การแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties) ดังนี้ วัดผลการดำเนินงาน (Performance Indicators) การจัดทำเอกสารหลักฐาน (Documentation) การตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ (Independent Checks on performance)

การกำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเป็นเครื่องมือในการควบคุม ติดตามและประเมินผล โดยมีการกำหนดผลงานที่คาดหมายไว้อย่างชัดเจนทั้งในรูปจำนวนผลงาน และระยะเวลาปฏิบัติตามแผนงาน ดังกล่าวเพื่อให้เกิดความชัดเจน

การสอนทักษะผู้บริหาร โดยผู้บริหารระดับสูงใช้วิธีเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับแผนงานและงบประมาณที่ได้จัดทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของการดำเนินงานว่ามีปัญหาในด้านใด แล้วนำมาพิจารณาแก้ไขและเตรียมรับสถานการณ์ในอนาคต ได้ ส่วนผู้บริหารระดับกลาง ก็ใช้วิธีสอนท่านรายงานผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสายบังคับบัญชาว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงานและงบประมาณ ตลอดจนวิธีปฏิบัติงานจริง เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบที่กำหนด การสอนทักษะผู้บริหารระดับกลางจะกระทำการที่บ่อยครั้ง เพียงได้ข้อมูลกับลักษณะของความเสี่ยง

การประมวลผลข้อมูล โดยกรอบคุณข้อมูลทางบัญชี การเงินและข้อมูลอื่นที่จำเป็น สำหรับประกอบการตัดสินใจทางการบริหาร ซึ่งต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ กะทัดรัด มีเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและทันเวลา ดังนี้การควบคุมการประมวลผลข้อมูลจึงต้องเริ่ม จากการอนุมัติ รายการ การบันทึกรายการ การสอนยั้นข้อมูลระหว่างกัน การเก็บรักษา และการ ควบคุมข้อมูลที่สำคัญ การออกแบบและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมช่วยในการประมวลผลข้อมูล

การควบคุมทางกายภาพ คือ การดูแลรักษาและป้องกันทรัพย์สินจากการถูกทำลาย หรือ สูญหาย และมีสภาพพร้อมเสมอสำหรับการใช้งาน กิจกรรมการควบคุมจึงรวมทั้งวิธีที่ใช้เพื่อการ ป้องกัน คันหา แก้ไขและสนับสนุน เช่น การจัดให้มีสถานที่จัดเก็บอย่างปลอดภัย เหมาะสม การมี เวรยานรักษาการณ์ การตรวจนับ การเปรียบเทียบจำนวนจริงกับทะเบียน หรือหลักฐานทางการ บัญชี การทำประกันภัย เป็นต้น

การแบ่งแยกหน้าที่ เป็นการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างบุคคล หรือหน่วยงาน โดยจัดขึ้นให้มี การสอนขั้นความถูกต้องระหว่างกัน ไม่ให้บุคคลคนเดียวปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อป้องกัน ความเสี่ยงต่อ ข้อผิดพลาดและการทุจริต หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม ควรใช้กับงานมีลักษณะ เสี่ยงต่อความผิดพลาดหรือเสียหาย ได้ง่าย โดยแยกหน้าที่การอนุมัติ การขอหนังสือ การเก็บรักษา และการสอนทักษะจากกัน เช่น พนักงานคนเดียวไม่ควรมีหน้าที่อนุมัติการจ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน นำเงินฝากธนาคาร บันทึกบัญชีธนาคาร บัญชีลูกหนี้ และจัดทำงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร เป็นต้น

ด้วยวิธีการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือที่ใช้บ่งบอกถึงสภาพภาวะขององค์กรว่าเป็นอย่างไร อยู่ ในระดับที่น่าพอใจหรือไม่ และควรให้ความสนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ เพื่อนำมาพิจารณาสั่งการ แก้ไขปัญหาได้ทันภาค ด้วยวิธีการดำเนินงานที่นิยมใช้มักอยู่ในรูปของอัตราส่วนต่างๆ ที่แสดง ความสัมพันธ์ของข้อมูลทางการเงิน หรือการดำเนินงานอย่างหนึ่งกับข้อมูลอีกอย่างหนึ่ง

การจัดทำเอกสารหลักฐาน เป็นการควบคุมโดยกำหนดให้กิจกรรมที่มีความสำคัญ ต้องจัดทำเอกสารไว้เป็นหลักฐานเพื่ออ้างอิงและตรวจสอบ หรือเป็นแนวทางให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เช่น การทำสัญญาซื้อขาย การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน การกำหนดแบบฟอร์มเอกสาร เป็นต้น การตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ หรือการตรวจสอบภายในโดยผู้ทำหน้าที่ ตรวจสอบต้องเป็นอิสระจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานนั้นๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันและติดตามคืนหาสาเหตุของความเสียหายต่าง ๆ ขององค์กร

4. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

4.1 ข้อมูลสารสนเทศ มีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงพนักงานทุกระดับขององค์กร โดยผู้บริหารใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจ และสั่งการสำหรับผู้ปฏิบัติงานจะใช้ข้อมูลข่าวสารจากผู้บริหารเป็นแนวทางปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ

ข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารประกอบด้วยข้อมูลทางการเงินการบัญชี ได้แก่ ระบบเอกสาร ระบบบัญชี ระบบประมวลผลข้อมูล และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน ได้แก่ นโยบาย แผนงานและงบประมาณ กฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์กร อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงาน รวมถึงสารสนเทศทางธุรกิจ และอื่นๆ ที่ได้จากการแล่งข้อมูล ภายในและภายนอกลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่ดี มีดังนี้ หมายความว่าการใช้ โดยบรรจุเนื้อหาสาระ ที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ สะท้อนผลตามความเป็นจริงและมีรายละเอียด ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน โดยให้ข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงวันที่ใช้ตัดสินใจมากที่สุดทันเวลา สามารถจัดทำได้ทันเวลาที่ต้องการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นสะดวกในการเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และมีระบบปรับปรุงความปลอดภัยให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าถึงได้

การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่ดีเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โดยจะต้องจัดทำบัญคคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางวิชาชีพ รวมถึงต้องจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยี และ ระบบงานที่ดี

4.2 การสื่อสาร หมายถึง การจัดระบบสื่อสารให้ข้อมูลที่จัดทำไว้แล้วส่งไปถึงผู้ที่ควรได้รับ หรือมีไว้สำหรับผู้ที่ใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น การสื่อสารที่ดีต้องเป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง (Two - ways Communication) กล่าวคือ มีการรับและส่งข้อมูลซึ่งกันและกันแบบโต้ตอบกัน ให้โดยระบบการสื่อสารที่ดี ต้องประกอบด้วย ระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรจัดให้มีการประเมิน ระบบการสื่อสารขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ

5. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อาจทำให้ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพลดลง จึงต้องมีการติดตามประเมินผลเพื่อให้ผู้บริหารมีความมั่นใจ อย่างสมเหตุสมผลว่าระบบการควบคุมภายในนี้ยังคงมีประสิทธิภาพ

5.1 การติดตามเป็นการควบคุม และกำกับดูแลของฝ่ายบริหารเพื่อติดตาม ตรวจสอบ ผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพียงใด และ มีปัญหาอุปสรรคที่ ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

5.2 การประเมินผล ระบบการควบคุมภายในที่นำไปใช้ในระยะเวลาพอสมควร แล้วควรจัดให้มีการประเมินผลว่าระบบการควบคุมภายในนั้นยังเหมาะสมที่จะใช้ต่อไปหรือไม่ โดยผู้ประเมินผล ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดระบบการควบคุมภายใน เพื่อมีความอิสระ ในการรายงานผลการประเมิน และให้ข้อทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร โดยชี้แจงให้ทราบถึง ข้อบกพร่องที่กันพบ หรือสาเหตุของความแตกต่าง ระหว่างผลการดำเนินงานจริงกับการประมาณ การ และผู้ที่ต้องรับผิดชอบ รวมทั้งเสนอให้มีการสร้างการ เพื่อแก้ไขต่อไป

5.3 การควบคุมคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศไทย ทั้งภาครัฐและเอกชนโดยสำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) นีมาตรฐานทั้งหมด 23 ตัวบ่งชี้ ดัง นี้รายละเอียดดังต่อไปนี้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในตัวบ่งชี้ 7.4

ตารางที่ 5 : ตัวบ่งชี้ที่ 7.4ที่แสดงถึงเกณฑ์ประเมินระบบบริหารความเสี่ยง

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 หรือ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

ที่มา : สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.), 2556

ตารางที่ 6 : ตัวบ่งชี้ที่ 7.4ที่แสดงถึงเกณฑ์ประเมินระบบบริหารความเสี่ยงในรายละเอียด

ข้อ	การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพัฒกิจลักษณ์ของสถานบันร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ		
2	มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย 3 ด้าน ตามบริบทของสถานบัน ด้วยช่องทาง เช่น - ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่) - ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของสถานบัน - ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ - ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เนื่อง ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ - ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์ และบุคลากร - ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ - อื่นๆ ตามบริบทของสถานบัน		
3	มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 2		
4	มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และดำเนินการตามแผน		
5	มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อสภากลางบันเพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
6	มีการนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากสภากลางบันไปใช้ในการปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป		

ที่มา : สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.), 2556

รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งภาครัฐและเอกชน ที่นำมาใช้ ในการบริหารความเสี่ยงในประเทศไทย

ผู้จัดฯยกตัวอย่างแผนบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
ประมาณ 10 สถาบัน

1. แผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยพายัพที่คล้ายกัน รูปแบบ
ที่ใช้หลักการและทฤษฎีของการจัดการบริหารความเสี่ยงของ COSO แต่ทำในเฉพาะของการ
บริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยเท่านั้น (ไม่มีการบริหารความเสี่ยงของคณะ/ฝ่ายสนับสนุน) และเป็น
รูปแบบบริหารความเสี่ยงที่ตอบโจทย์พันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย เช่นการเรียนการสอน การ
พัฒนานักศึกษา การวิจัยวิชาการเพื่อสังคม และค้านศิลปวัฒนธรรม

สิ่งที่แตกต่างกัน รูปแบบการจัดการของ COSO คือ ตารางระดับ และ โอกาสของความเสี่ยง
มีแค่ 4 ช่อง (จากทั้งหมด ของ COSO 25 ช่อง) ได้แก่ ช่อง ก1 ,ก2, ข1,ข2(ภาพที่ 13) (ก1 : เป็น
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วสร้างความเสียหาย และชื่อเสียงขององค์กร ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน และมี
โอกาสเกิดขึ้นบ่อยๆ; ก2 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วสร้างความเสียหายระยะต้น สร้างผลต่อความ
เสื่อมนั่นขององค์กรเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงขององค์กร แต่มีโอกาสใน
การเกิดขึ้นไม่บ่อย ; ข1 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระยะยาวความเสียหายไม่รุนแรงในระยะต้น แต่บัน
thon หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาในอนาคต และมีโอกาสเกิดขึ้นบ่อย ; ข2 เป็นเหตุการณ์ที่
เกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบในระยะยาว ความเสียหายอาจไม่ชัดเจน แต่บันthon หรือเป็นอุปสรรคต่อการ
พัฒนาในอนาคต และมีโอกาสในการเกิดไม่บ่อย

รุนแรง/ เสียหาย มาก(ก)	ก1 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วสร้างความเสียหายระดับสั้นส่งผลต่อความเชื่อมั่นขององค์กรให้เป็นรูปธรรมที่ขัดเจน สร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงขององค์กร ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนและมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นบ่อย	ก2 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วสร้างความเสียหายระดับกลาง เสียหายในระดับด้านหน้าท่อน หรือเป็นอุบัติกรรมการพัฒนาในอนาคต และมีโอกาสเกิดขึ้นบ่อย
------------------------------	--	---

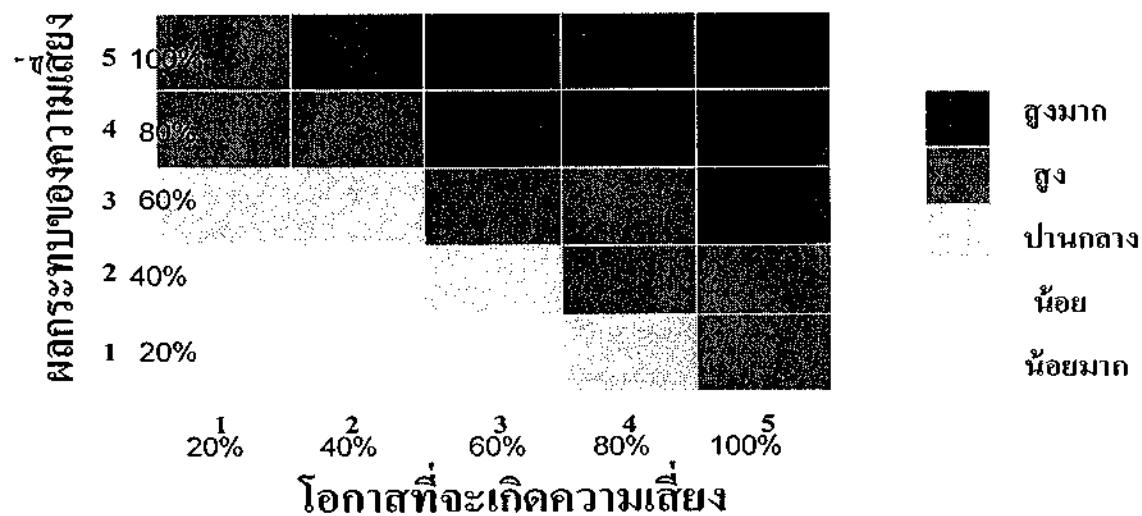
**ภาพที่ 13 : แสดงระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ของมหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยพายัพ
(มหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยพายัพ, 2556)**

ผู้จัดทำเห็นว่าแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเกริกเน้นแต่พันธกิจหลักของค์รวมของมหาวิทยาลัย ไม่ได้คำนึงถึงการบริหารความเสี่ยงของภัย/หน่วยงานสนับสนุน แบบครบวงจร ตลอดจน ตารางที่วัดระดับโอกาสและผลกระทบมีแค่ 4 ช่อง ซึ่งน้อยเกินในสถานการณ์ที่เป็นจริง แต่อาจจำกัดต่อการบริหารจัดการ

2. แผนบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ ประมาณ 6 แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหอการค้า มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ ได้ปรับรูปแบบ และหลักคิดของการบริหารความเสี่ยง COSO แต่ทำเฉพาะการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเท่านั้น และได้ทำเฉพาะพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยและในส่วนต่างๆ ที่สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ) กำหนดมา 6 ด้าน ตามที่ได้กล่าวแล้ว และการประเมินระดับความเสี่ยงส่วนใหญ่ใช้เหมือนตารางแสดงระดับโอกาส / ผลกระทบของ COSO (การอบรมเชิงปฏิบัติการค้านการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน, 2555)

3. แผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชั้นนำ ได้ปรับรูปแบบและหลักคิดของ COSO โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการทำแบบบริหารความเสี่ยงของทุกกิจกรรมของแต่ละภัย / ฝ่าย

สนับสนุน ถือทั้งยังทำแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยอีกด้วย หาก นอกจากรางบัญชีสามารถ เรียงลำดับความเสี่ยงของคณะและรายงานต่างๆได้ และได้ปรับปรุงเพิ่มเติม ในตารางแสดงระดับ โอกาส/ผลกระทบของ COSO ซึ่งคิด 4 ขั้นตอน คือ ความเสี่ยงสูงมาก ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง ความเสี่ยงน้อย แต่ของมหาวิทยาลัยชนบท เพิ่มความเสี่ยงน้อยมาก และที่สำคัญคือการทุกท่าน ได้รับการอบรมเรื่องการบริหารความเสี่ยงทุกๆปี และมีการพัฒนาความเสี่ยงทุกๆปี เท่านั้น

ภาพที่ 14 ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ที่ปรับปรุงแล้ว

แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการด้านต่าง ๆ

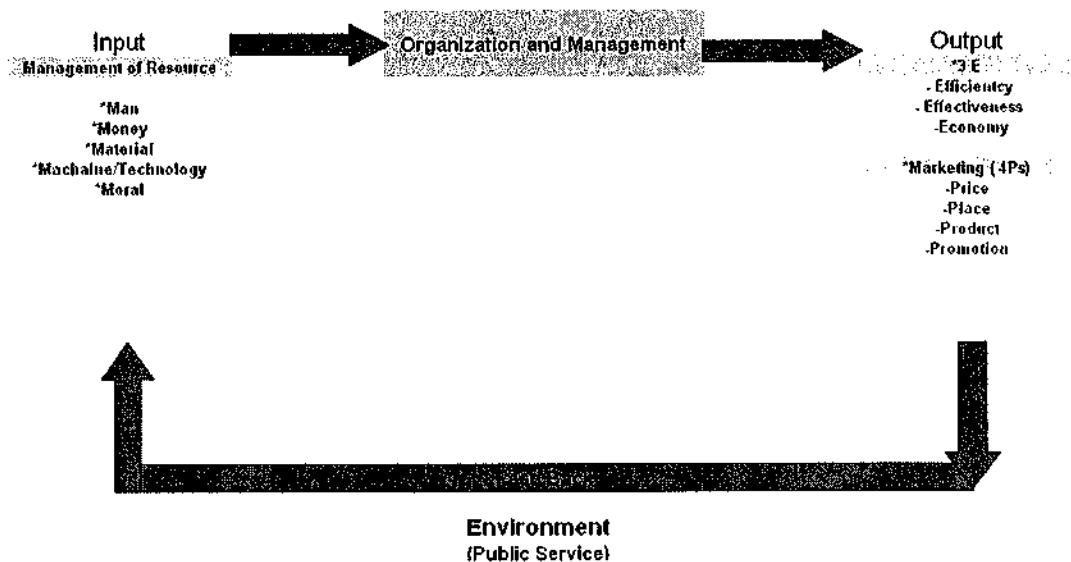
บริบทที่เกี่ยวกับทฤษฎีการจัดการ ในแนวสมัยใหม่ (Modern theory) ที่เรียกว่าทฤษฎีระบบ ของ Katz and Kahn ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนใหญ่ๆ

1. Input (ปัจจัยการนำเข้า) ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับทรัพยากรในการจัดการ 4'Ms คือ Man Material Money และ Machine
2. Process (กระบวนการ) ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับ Organization และ Management

3. Output (ผลผลิต) ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวของกับ การบริหารการตลาด การซึ่งได้แก่ ส่วนประสมทางการตลาด หรือ 4P เป็นคืนซึ่งได้แก่ Place Price Product และ Promotion ตลอดจน

ทฤษฎีการวัด Productivity ของผลผลิต หรือ การวัดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ของผลผลิต และ อัตราผลตอบแทนของการลงทุน (Return Rate)

4. Feed Back & Environment (ปัจจัยข้อมูล และ สิ่งแวดล้อม) ซึ่งได้แก่ ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร Input Process และ Output เพื่อให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงความ ต้องการของสังคมต้องการ เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจสาธารณะและ การจัดการ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น รายละเอียดดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 : แสดงกระบวนการของทฤษฎีระบบ
(Input Process Output and Feeback ในทฤษฎีระบบ)

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการวัด Productivity

การวัด Productivity มีหลักการวัดอยู่ 3 กรณี หรือที่ เรียกว่า 3Es และ 1P ซึ่งได้แก่ ประสิทธิผล (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) การประหยัด (Economy) และ ผลิตภาพ (Productivity)

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ตัวชี้วัดที่วัดระดับความสำเร็จของการปฏิบัติงานเมื่อ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

- การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้ผลงานออกมากท่ากัน หรือมากกว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

$$\begin{array}{l}
 \text{สูตร} \quad \frac{\text{ผลงานที่เกิดขึ้น}}{\text{วัสดุประสงค์/ปี้าหมาย}} \times 100 \\
 \\
 \text{ เช่น } \quad \frac{1,100}{1,250} \times 100 = 88\%
 \end{array}$$

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงตัวชี้วัดที่แสดงถึงการวัดอัตราส่วนระหว่างผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับต้นทุนที่ใช้ไปในการดำเนินงาน เช่น การทำงานที่ได้ผลงานออกมามากแต่ใช้ทรัพยากรน้อย หรือ ทำงานได้ปริมาณเท่าเดิมแต่ใช้เวลาหန้อยทำให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลดลง

- สูตร
    - = ผลงาน (output) : ต้นทุน(Input)
    - = ปริมาณผลผลิต : ต้นทุนการผลิต
    - = Total Output / Total Cost > 1 $\longrightarrow$ มีประสิทธิภาพ (Efficiency)
    - = Total Output / Total Cost < 1 $\longrightarrow$ ไม่มีประสิทธิภาพ(Unefficiency)
- ผลิตภาพ(Productivity) หมายถ้าเพิ่มปัจจัยการผลิตขึ้นหนึ่งหน่วยจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเท่าใด หรือลดลงเท่าใด

Productivity

- เพิ่มปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 1 $\longrightarrow$ ผลผลิตเพิ่มขึ้น > 1 หน่วย คือมี Productivity $\longrightarrow$ Economy
- เพิ่มปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 1 $\longrightarrow$ ผลผลิตเพิ่มขึ้น < 1 หน่วย คือไม่มี Productivity $\longrightarrow$ No Economy

การประหยัด (Economy) : ผลของการมีผลิตภาพ(Productivity)คือใช้ปัจจัยการผลิตน้อย แต่ได้ผลผลิตที่มากกว่าปัจจัยการผลิตซึ่งทำให้เกิดการประหยัด

3. แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ (Strategy Process Management)

กระบวนการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

- 1 สิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ $\longrightarrow$ PEST
- 2 สิ่งแวดล้อมภายในองค์การ $\longrightarrow$ SWOT Analysis , 7S Analysis

1 สิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ “PEST”

P-	Political Influence	อิทธิพลทางการเมือง
E-	Economic Influence	อิทธิพลทางเศรษฐกิจ
S-	Social Influence	อิทธิพลทางสังคม วัฒนธรรม
T-	Technological Influence	อิทธิพลทางเทคโนโลยี

2 สิ่งแวดล้อมภายในองค์การ

“SWOT Analysis” ของจากองค์ประกอบการจัดการ 4M ของจาก Output คือ 4P

S-	Strength	จุดแข็ง
W-	Weakness	จุดอ่อน
O-	Opportunity	โอกาส (โอกาสที่ทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย)
T-	Threat	อุปสรรค

การวิเคราะห์จุดอ่อน – จุดแข็ง มองจากการจัดการ คือ 4M ถ้ามองจาก output คือ 4P

“7S Analysis”

Strategy (กลยุทธ์) ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ขององค์กร และทางเลือกสำหรับการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวขององค์กร

Structure(โครงสร้าง) โครงสร้างองค์กรระดับขั้นการบังคับบัญชาและการติดต่อประสานงานรวมถึงการจัดแบ่งเป็นหน่วยงานเพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมา

Systems (ระบบ) กระบวนการปฏิบัติงานหลักและรองที่องค์กรกำหนดขึ้นมาเพื่อกระทำการกิจกรรมต่างๆ อาทิระบบการผลิตภาระแผนวัตถุคิบระบบการรับและการจัดการกับคำสั่งซื้อของลูกค้า

Style (รูปแบบการบริหาร) เป็นสิ่งที่ไม่ได้ตราขึ้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่สามารถที่จะพิสูจน์ได้ว่าฝ่ายบริหารได้ให้ความสำคัญแก่เรื่องใดเป็นสำคัญ ระดับความสำคัญของประเด็นต่างๆ พฤติกรรมที่ผู้บังคับบัญชาแสดงออกกับผู้ใต้บังคับบัญชาคือสิ่งที่มองเห็นได้ และเป็นสิ่งที่สามารถบอกได้ว่าที่นี่มีรูปแบบ การบริหารอย่างไร

Staff (ทีมงาน) ตัวทรัพยากรบุคคลตั้งแต่การวางแผนกำลังแรงงาน การสรรหาการฝึกอบรม และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ในการดำเนินงานของทรัพยากรบุคคลแต่ละตำแหน่ง

Shared Values (ค่านิยมร่วม) สิ่งที่เป็นพื้นฐานที่ทำให้มีและทำให้องค์กรดำรงคงอยู่ร่วมกัน ความเชื่อและความคาดหวังที่พนักงานมีต่องค์กร

Skills (ทักษะ) สมรรถภาพของหน่วยธุรกิจที่ไม่เหมือนหรือเหนือกว่าองค์กรอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดทิศทางขององค์การ

1. วิสัยทัศน์ VISION การมองเห็นว่าอนาคตธุรกิจจะเป็นอย่างไร

2. ภารกิจ MISSION ภาระหน้าที่ขององค์กรว่าจะทำอย่างไรบ้าง

- ภารกิจหลัก   - ภารกิจรอง

3. วัตถุประสงค์ Objectives

4. กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์

การกำหนดกลยุทธ์ Strategy

การเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับทรัพยากรและความสามารถขององค์กร และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ที่จะทำให้ภารกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กรบรรลุเป้าหมาย จากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น

SWOT Analysis(ชุดอ่อน ชุดแข็ง โอกาส กับความ)

TOWS Matrix (SO, WO, ST, WT)

Balanced Scorecard(มุมมองด้านการเงิน, ลูกค้า, กระบวนการภายในธุรกิจ, การเรียนรู้และการเติบโต)

การกำหนดแผนปฏิบัติงาน Action Plan

เมื่อกำหนดกลยุทธ์แล้ว ต้องกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานให้เหมาะสม ชัดเจน และวิจัยให้แต่ละหน่วยจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ภายใต้กรอบแนวทางการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

ขั้นตอนที่ 4 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

ดำเนินการตามกลยุทธ์ที่วางไว้โดยมีการขับเคลื่อนองค์การ กำหนดแผนประจำปี กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นการทำงานตามกลยุทธ์ การกำหนดโครงสร้างองค์การที่มีประสิทธิผล การพัฒนาและ การใช้ระบบการจัดการข้อมูล โดยใช้เครื่องมือ BSC (Balanced Scorecard) และ TQM (Total Quality Management) การบริหารคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 5 การควบคุม

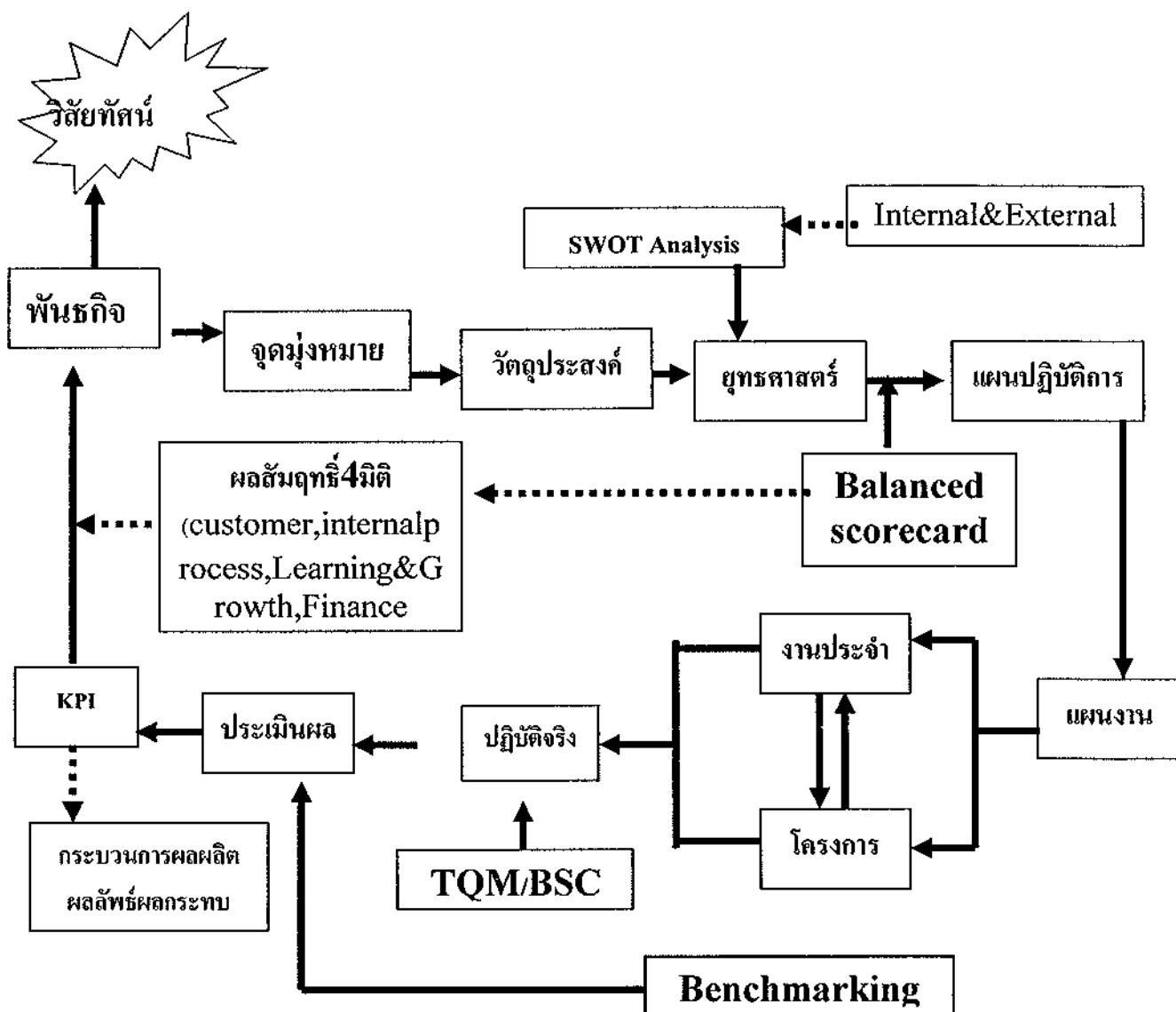
เป็นการติดตามการตรวจสอบ เป็นกระบวนการพิจารณาว่ากลยุทธ์ได้บรรลุเป้าหมายและ วัตถุประสงค์หรือไม่ เป็นการตรวจสอบแผนกลยุทธ์และการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ให้เหมาะสม

KPI (Key Performance Indicators) ตัวชี้วัดหลักของผลการดำเนินงานเป็นเครื่องมือสำคัญที่บ่งบอกถึงข้อมูลที่แสดงสถานะที่เป็นจริงขององค์กรในปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการกำกับตรวจสอบการดำเนินการตามแผนที่กำหนด

องค์ประกอบของตัวชี้วัด มีดังนี้ ชื่อตัวชี้วัด คำจำกัดความ หรือการให้คำอธิบายความหมาย ลู่ทางการคำนวณ เป้าหมายการวัด เกณฑ์การประเมิน น้ำหนักตัวชี้วัด ตัวชี้วัดทุกตัวควรมีการให้คำจำกัดความ หรือการอธิบายความหมายของตัวชี้วัดดังกล่าว ตัวอย่าง ร้อยละการติดคงของเรื่องร้องเรียน

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผล

เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เป็นการวัดผลการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้ววิเคราะห์หาสาเหตุที่ผลการปฏิบัติต่ำหรือสูงกว่าเป้าหมาย เพื่อเสนอทางเลือกต่อผู้บริหารในการปรับปรุงประสิทธิภาพของงาน เครื่องมือที่ใช้ Balance Scorecard (BSC) และ Benchmarking นำมาใช้ในการประเมินผล(ภาพที่ 16)

ภาพที่ 16 : แสดงกระบวนการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ (ผู้วิจัย นิปภาก, 2556)

5. ทฤษฎีการจัดการเทคโนโลยี

5.1 ความสำคัญของการจัดการเทคโนโลยีในองค์กร บริหารมักให้ความสำคัญกับ การบริหารการตลาด การบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล ฯลฯ แต่ปัจจุบันเริ่มมีการกล่าวถึง การบริหารเทคโนโลยีมากขึ้นนั้น เพราะเนื่องจากในสภาวะปัจจุบัน เศรษฐกิจทั่วโลกเกิดสภาวะ วิกฤต สถานภาพทางการเงินของทุกองค์กรประสบปัญหา จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร จึงเกิดแนวคิดที่ว่า ทำอย่างไรที่จะทำให้เทคโนโลยีที่มีอยู่ใน องค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

นอกจากนี้การจัดการเทคโนโลยี ยังเป็นพื้นฐานและปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจของ มนุษย์ และเป็นปัจจัยหลักที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งในช่วงสองทศวรรษที่ผ่าน มา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีบทบาทสำคัญ สามารถสร้างนวัตกรรม (Innovation) ขึ้น ได้แก่ การเรียนรู้ การผลิตและการใช้ ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้เรื่องเทคโนโลยีในฐานะผู้ผลิตและผู้ใช้ ถึงสำคัญคือเมื่อมีเทคโนโลยีแล้ว จึงต้องมีการจัดการ ท่านจะบริหารอย่างไรให้เทคโนโลยีเหล่านั้นเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ากับ การลงทุน

5.2 ความหมายของการจัดการเทคโนโลยี ศรีทศ เหล่าศรีหงส์ทอง (2548, น.64) กล่าวว่า สถาบันวิจัยแห่งชาติอเมริกาได้นิยาม การจัดการเทคโนโลยีว่าเป็นตัวเชื่อมโยงศาสตร์ ทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม และการจัดการเพื่อการวางแผนพัฒนาและการใช้ความสามารถ ทางเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อความสำเร็จของกลุ่มและนำไป ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สิน พันธุ์พินิจ (2549, น.1) กล่าวว่า “ การจัดการเป็นการจัดคนทำงานตามที่เราต้องการ ในขณะที่ การจัดการเทคโนโลยี เป็นการจัดคนและเทคโนโลยีให้ทำงานด้วยกันตามที่เราต้องการ ” การจัดการเทคโนโลยี จึงเกี่ยวข้องกับการประยุกต์ “Know-how” อย่างเป็นระบบทั้งด้านวิชาการ (Technical) กับการจัดการ (Managerial) เพื่อผลิตสินค้าและการบริการให้สอดคล้องกับความ ต้องการของประชาชนดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการเทคโนโลยี คือ

1. วิธีการกระบวนการ ในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบ เพื่อ พัฒนาผลผลิตที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและมนุษย์ ให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิผล ประหยัด และเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การจัดการเทคโนโลยีควรใช้ หลักการที่สำคัญคือมีนโยบายในการจัดการเทคโนโลยีที่น่วงงาน จำเป็นต้องประกาศนโยบายด้าน การจัดการเทคโนโลยีให้ชัดเจน การประกาศนโยบายนั้นหมายความถึงการเขียนนโยบายขึ้นเป็นลาย ลักษณ์อักษรการแจ้งให้ผู้บริหารพนักงานและผู้เกี่ยวข้องทราบและนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติจริง

2. มีผู้รับผิดชอบในการจัดการเทคโนโลยีการปฏิบัติงานใดๆจะบรรลุเป้าหมายได้ต่อเมื่อมีการมอบหมายความรับผิดชอบแก่ผู้ที่มีความสามารถอกจากนั้นบุคคลผู้นั้นควรเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะอย่างแท้จริงถ้าหากไม่มีความรู้และทักษะจำเป็นต้องส่งบุคคลผู้นั้นไปฝึกอบรมทางค้านี้

3. มีการวางแผนงานการปฏิบัติงานใดๆสมควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารระดับสูงและผู้ปฏิบัติงานทราบว่างานนั้นๆจะต้องทำอะไรบ้างให้ทรัพยากรมากน้อยเพียงใดและคาดหวังได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

4. มีการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานใดๆล้วนต้องใช้ทรัพยากรมากบ้างน้อยบ้างยกตัวอย่างเช่นงบประมาณทรัพยากรบุคคลเครื่องมือต่างๆผู้บริหารระดับสูงจะต้องสนับสนุนให้ได้รับทรัพยากรอย่างพอเพียง

5. มีการจัดฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานการฝึกอบรมนั้นต้องตรงกับความต้องการของบริษัทและต้องทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานต่างๆของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. มีการกำหนดคู่มือส่วนได้ส่วนเสียเป็นการพิจารณาว่าการดำเนินงานนั้นมีผู้ใดเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียบ้างการกำหนดนี้ก็เพื่อให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่ต้นและเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการนั้นจะได้ผลดีที่สุด

7. มีการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนงานอย่างเหมาะสมแผนงานที่จัดทำขึ้นนั้นระบุกิจกรรมต่างๆเอาไว้กิจกรรมที่อยู่ในแผนต้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่มีกิจกรรมที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไปและการดำเนินงานตามกิจกรรมนั้นจะต้องได้รับการควบคุมให้ทำไปอย่างถูกต้องด้วย

8. มีการวัดผลการดำเนินงานตามกิจกรรมการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆต้องมีการวัดผลตามแนวทางที่กำหนดไว้เพื่อให้แน่ใจว่าผลการดำเนินงาน (ทั้งส่วนที่เป็น Output และ Outcome) ได้ผลดี

9. มีการจัดเก็บบันทึกรายละเอียดการดำเนินงานเอาไว้อย่างครบถ้วนโดยจัดทำดังนี้ สำหรับให้ทันเรื่องที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง

10. มีการรายงานผลต่อผู้บริหารระดับสูงการรายงานผลเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารรับทราบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานและเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานได้หากเกิดปัญหาใดๆขึ้นระหว่างการดำเนินงานตามแผนเมื่อมีการจัดการเทคโนโลยีแล้ว สิ่งที่คาดว่าจะได้รับก็คือหน่วยงานจะสามารถจัดหาและใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่จัดหาได้ตามที่ตั้งใจไว้และสามารถกำหนดการที่จะเปลี่ยนเทคโนโลยีที่ล้าสมัยให้ทันสมัยยิ่งขึ้นได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบ ใจ และพึงใจ หมายถึง พึงพอใจชอบใจ ดิเรก ฤกษ์หร่าย (2528) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง หักนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกหรือหักนคติที่ต้องงานที่ทำ ของบุคคลที่มีต่องานในทางบวกความสุขของบุคคลอันเกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลเป็นที่พึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความการตื่อตัวร้อน มีความสุข ความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีข้อดีและมีกำลังใจ มีความผูกพันกับหน่วยงานมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ทำและสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานส่งผลต่อถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กรอีกด้วยวิรุพพรณรงค์ (2542) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เห็นอนันต์ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะมีความคาดหมายกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไรถ้าคาดหวังหรือมี ความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจ ผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อยสอดคล้องกับฉัตรชัยคงสุข (2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกหรือหักนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องความรู้สึกพอใจจะ เกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการกាយจนา อรุณสุขรุจิ (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจ ของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่ เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถด้วยการแสดงออกที่ก่อนข้าง สถาบันชั้นต่ำและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคลเช่นจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้นการตั้งเป้าหมาย เสียงดนตรี (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและความสุขที่มี ความสัมพันธ์กันอย่างชั้นต่ำโดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ เทพพนน เมืองแม่น และสวิง สุวรรณ (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะของความพึงใจหรือ ภาวะที่มีอารมณ์ในทางบวกที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินประสบการณ์ของคนๆ หนึ่งสิ่งที่ขาด หายไประหว่างการเสนอให้กับสิ่งที่ได้รับจะเป็นรากฐานของการพอใจและไม่พอใจได้ส่งๆ ผู้ทรงค (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือ เป็นความรู้สึกขึ้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

จากการตรวจสอบข้าราชการชั้นต้นสูปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือหักนคติที่ ดีของบุคคลซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกับข้าราชการความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ประกาศดาว ศรี โนรา (2536) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุขความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบข้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้น ได้อีกดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สับซ้อนและความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ ที่วัยเด็ก (2531) กล่าวว่า แนวคิดความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ กล่าวคือความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขึ้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

พิทักษ์ ตรุษพิน (2538) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปฏิกริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงผลออกมานอกไปในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมินโดยนั่งบอกทิศทางของผลการประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกริยาคือเฉยกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งที่มากระตุ้น

สุเทพ พานิชพันธุ์ (2541) สรุปว่าสิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ มีด้วยกัน 4 ประการคือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาพทางกายที่ให้แก่ผู้ประกอบกิจกรรมต่างๆ
2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุตสาหกรรม (ideal benefaction) หมายถึงสิ่งต่างๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม (association attractiveness) หมายถึงความสัมพันธ์ฉันท์มิตรกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพัน ความพึงพอใจและสภาพการร่วมกันอันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคมซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ขณะที่ ปรียากร วงศ์อนุตร โภจน์ (2535) ได้มีการสรุปว่าปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ให้เป็นเครื่องมือมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยด้านบุคคล (personal factors) หมายถึงคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน เพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัวรับผิดชอบ อายุเวลาในการทำงาน การศึกษา เงินเดือน ความสนใจ เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านงาน (factor in the Job) ได้แก่ ลักษณะของงาน ทักษะในการทำงานฐานะทางวิชาชีพ ขนาดของหน่วยงาน ความห่างไกลของบ้านและที่ทำงาน สภาพทางกฎหมายสถาตร์เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านการจัดการ (factors controllable by management) ได้แก่ ความมั่นคงในงาน รายรับ ผลประโยชน์ โอกาสที่กว้างข้า สำนักงานตามตำแหน่งหน้าที่ สภาพการทำงานเพื่อนร่วมงาน ความรับผิดชอบ การสื่อสารกับผู้บังคับบัญชา ความเครียดที่มาในตัวผู้บริหารการนิเทศงาน เป็นต้น

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับดัน (drive) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา(biological) เกิดขึ้นจาก生理需求 เช่น ความทิวง琅หายหรือความสำราญบางอย่างเป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อย่างไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลาหนึ่นความต้องการกล้ายเป็นสิ่งจูงใจเมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอั้มราชัน มาสโลว์ และทฤษฎีของชิกมันด์ฟรอyd

2.1 ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation) อั้มราชัน มาสโลว์ (A.H.Maslow) ค้นหาวิธีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลา หนึ่งทำให้คนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลดปล่อยของตนเองแต่ อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านี้เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของมาสโลว์ คือความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียงตามลำดับจากสิ่งที่เกิดขึ้นมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดทฤษฎีของมาสโลว์ ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ

2.1.1 ความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พักอาศัย ยาารักษาโรค

2.1.2 ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

2.1.3 ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นการต้องการการยอมรับจากเพื่อน

2.1.4 ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัวความนับถือและสถานะทางสังคม

2.1.5 ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self – actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

บุคคลพยาบาลที่สร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกก่อน เมื่อความต้องการนี้ได้รับความพึงพอใจความต้องการนี้ก็จะหมดลงและเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยาบาลสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไปด้วย เช่น คนที่ต้องดูแล (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต่องานศิลปะขั้นล่าสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่นหรือไม่ต้องการแม้แต่อาหารที่บริสุทธิ์ (ความปลดปล่อย) เติมเมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์ ซิกมันด์ฟรอยด์ (S. M. Freud) ตั้งสมนูญฐานว่า บุคคลมักไม่รู้ตัวมากนักว่าพัฒนาทางจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรมฟรอยด์พบว่าบุคคลเพิ่มแผลความคุณลักษณะเร้าหล่ายอย่างสิ่งเร้าเหล่านี้อยู่บนอกหนึ่นของการควบคุมอย่างสื้นเชิง บุคคลจึงมีความฝันพูดคำที่ไม่ตั้งใจพูดมีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมากขณะที่ชาาริณี (2535) ได้เสนอทฤษฎีการแสวงหาความพึงพอใจไว้ว่าบุคคลพอยังจะกระทำสิ่งใดๆที่ให้มีความสุขและจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งที่เจาจะได้รับความทุกข์หรือความยากลำบากโดยอาจแบ่งประเภทความพอยกรณ์ได้ 3 ประเภท คือ

2.1 ความพอยด้านจิตวิทยา (psychological hedonism) เป็นทฤษฎีของความพึงพอใจว่ามนุษย์โดยธรรมชาติจะมีความแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ได้

2.2 ความพอยเกี่ยวกับตนเอง (egoistic hedonism) เป็นทฤษฎีของความพอยว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัวแต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป

2.3 ความพอยเกี่ยวกับจริยธรรม (ethical hedonism) ทฤษฎีนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ผู้หนึ่งด้วย

2.3 ทฤษฎี แนวคิดของการประเมินความคุ้มค่าการลงทุนทฤษฎีแนวคิดของการประเมินความคุ้มค่าด้วย Cost/Benefit Analysis หรือ Benefit /Cost ratio เพื่อประกอบการ

ตัดสินใจเลือกวิธีการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการเลือกเอาวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุด ในเชิงของความคุ้มค่า ถือว่าขึ้นเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องการการทำความเข้าใจอีกพอสมควร แต่ในตลาด ต่างประเทศ การตัดสินใจบนหลักการของความคุ้มค่าด้วย Cost/Benefit Analysis ใช้กันมานาน แล้ว อย่างเช่นในกลุ่มประเทศ SECD ถือว่าเป็นกลุ่มผู้นำเบิกในการใช้การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทาง เศรษฐศาสตร์ ไปประกอบการตัดสินใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นสถาบันเชอร์ลักษร หนึ่งในยุคทศวรรษ 1960 ที่พัฒนาคู่มือการประเมินโครงการเพื่อผลักดันให้มีการใช้ในระดับ นานาชาติ ผลลัพธ์จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้แนวคิด Cost/Benefit Analysis เริ่มแพร่หลาย และมีการนำไปใช้ในภาคปฏิบัติเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในประเด็นของการตัดสินใจด้าน นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม การวางแผนระบบการขนส่งมวลชน และนโยบายด้าน ศุลกากรดีทั่วหน้า ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาแนวคิดการวิเคราะห์ Cost/Benefit Analysis ได้มีการ พัฒนาขึ้นทั้งในรูปแบบของการขยายความเชิงทฤษฎีออกไป และการเพิ่มแนวคิดย่อขยายแนว ออกไปหลากหลาย ทั้งนี้ การพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของแนวคิด Cost/Benefit Analysis คงต้องยก ประโลมชนให้กับความกังวลผลกระทบที่เกิดกับสภาพแวดล้อมที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โลก การใช้ Benefit /Cost ratio ใช้คำนวณในการประเมินโครงการว่าคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ ถ้า Benifit/Cost ratio ≥ 1 แสดงว่าคุ้มค่ากับการลงทุน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มนสicha แสร้ง (2553) ศึกษาระดับความเสี่ยงรวมทั้งแนวทางในการขัดขวางบริหารความเสี่ยงของ ใหม่ ผลกระทบศึกษาพบร่วมกับความเสี่ยงน้อย 5 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ส่วนความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใน 6 ด้าน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนดมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แนวทางในการจัดทำ การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่การจัดอบรมสั่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่อง การบริหารความเสี่ยงแก่ผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับรวมทั้งการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงโดย ให้ความสำคัญต่อความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการให้บรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพส่วนความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ ได้แก่ความเสี่ยงต่อการ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลลดลงในอนาคต

ประภาพร รักเตียง จิตima วรรณศรี ฉลอง ชาครุประชีวิน วิทยา จันทร์ศิลา (2556)ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบว่า 1. การ บริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางประกอบด้วย 1) การ

กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง 2) โครงสร้างคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง 3) ขอบข่ายงาน การบริหารความเสี่ยงและ 4) กระบวนการบริหารความเสี่ยง 2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบว่ามีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบคือ 1) การกำหนดนโยบาย การบริหารความเสี่ยง 2) โครงสร้างคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง 3) ขอบข่ายงานการบริหารความเสี่ยง 4) กระบวนการบริหารความเสี่ยงและผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารความเสี่ยง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบว่ามีความเป็นไปได้และความเป็นไปได้โดยทันทีในระดับมาก

อนุรักษ์ ทองสู โภวงศ์ (2555) การบัญชีต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity based costing : ABC) เป็นแนวคิดของระบบการบริหารต้นทุนแบบใหม่คือ การกระทำที่เปลี่ยนทรัพยากรของกิจการออกมารูปผลผลิต ได้ ดังนี้ การบัญชีต้นทุนกิจกรรมนอกจากเน้นการระบุกิจกรรมของกิจการแล้ว ยังพยายามระบุต้นทุนของกิจกรรม เพื่อใช้ในการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ จีระพร ถุนธีสิทธิ์ (2556) ได้กล่าวถึงการใช้ Benefit/Cost ratio ใช้คำนวณในการประเมินโครงการว่าคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ ถ้า Benefit/Cost ratio ≥ 1 แสดงว่าคุ้มกับการลงทุน

ดวงใจ ช่วงคระภูต (2551) ศึกษา การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทราบปัจจัยความเสี่ยงในสถาบันศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในสถาบันการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดรอบแนวคิดในการวิจัยในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) การวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การวิเคราะห์แนวทางการบริหารความเสี่ยง ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย องค์ประกอบคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านทางการมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการ ความปลอดภัย โดยปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมือง นอกเมืองและในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .052. แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหมายการในการป้องกันความเสี่ยงรวมไปถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงินควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหมายการในการป้องกันความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษาควรใช้วิธีการควบคุมและหมายการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีคือชุมชน ผู้ปกครองและผู้ประกอบการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและ

พามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมไปถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยควรใช้วิธีการควบคุมและมาตราการในการป้องกันความเสี่ยงรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

ณัชชินา ปั้นท์ตันนท์ (2553) การศึกษาการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานีการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการจัดการความเสี่ยงและประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานี 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การจัดการความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานี 3) ศึกษาการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากและประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 3) การจัดการความเสี่ยงส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานีอย่างระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

สุดารัตน์ สุวารี (2554) วิจัยเรื่อง การศึกษาภัยการจัดการความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา บทความนี้มีวัตถุประสงค์ในการเสนอภาวะเสี่ยงของสถาบันการศึกษา การบริหารความเสี่ยงตามหลักการแนวปฏิบัติที่เหมาะสม พร้อมกับชี้ให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องระหว่างการศึกษาและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นข้อมูลเมืองด้นในการนำไปประยุกต์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของสถาบันการศึกษาได้อย่างครอบคลุมต่อไปโดยเสนอความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการศึกษาเป็นการมองภาพกว้างของความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาในหรือต่างประเทศ มีปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่พบร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตาม โอกาสเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อสถาบันการศึกษาอาจแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละสถาบัน การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาในเรื่องการจัดการความเสี่ยงจึงน่าจะเป็นทางเลือกในการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษานำรอดจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมายของพระราชนูญติการศึกษาแห่งชาตินั้นเอง

มหาวิทยาลัยธนบุรี (Thonburi University) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2540 มีคณะทั้งหมด 5 คณะ คือ คณะบัณฑิตวิทยาลัย คณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จำนวนอาจารย์และบุคลากรประมาณ 400 คน และจำนวนนักศึกษาประมาณ 4,000 คน(มหาวิทยาลัยธนบุรี, 2556)

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย(Eastern Asia University)ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.2539 มีคณะ/สาขาวิชา ได้แก่ คณะบัณฑิตวิทยาลัยสาขาวิชาด้านวิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ นิเทศศาสตร์ สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนอาจารย์และบุคลากรประมาณ 380 คน และจำนวนนักศึกษาประมาณ 3,800 คน (มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, 2556)

วิทยาลัยเช่าร์อิสท์แบงกอก (Southeast Bangkok College) ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2542 คณะบัณฑิต วิทยาลัย คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะนิติศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์ จำนวนอาจารย์และพนักงานประมาณ 350 คน และจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 3,500 คน(วิทยาลัยเช่าร์ อิสท์แบงกอก, 2556)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถานบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยที่เป็นรูปแบบการวิจัยในรูปแบบพسانระหว่างรุปแบบวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณซึ่งรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนเกี่ยวกับประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรเป็นผู้บริหาร / อาจารย์ / เจ้าหน้าที่ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 500 คน ซึ่งประกอบด้วยประชากรทั้งหมดของมหาวิทยาลัยชั้นนำ ทั้งหมด 400 คน ได้แก่ผู้บริหารซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีและผู้อำนวยการ สำนักและทั้งหมดสำนัก และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้นประมาณ 50 ท่าน และเจ้าหน้าที่และอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยง และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของทุกคณะกรรมการทั้งสิ้นประมาณ 350 คน และอีก 2 มหาวิทยาลัยได้แก่ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียและวิทยาลัยเซาธ์อีสบานา กอ ก จำนวนมหาวิทยาลัยละ 50 คน รวมเป็น 100 คน ประกอบด้วยผู้บริหารธุรกิจ แทนคณบดีสังคมศาสตร์ และคณบดีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทนคณบดีวิทยาศาสตร์ และสำนักวางแผนและพัฒนา แทนผู้อำนวยการบุคลาศาสตร์ แผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัย รวม 20 คน และเจ้าหน้าที่ และอาจารย์และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน/คณะ 3 หน่วยงานรวมประมาณ 30 คน รวมทั้งสิ้นมหาวิทยาลัยละ 50 คนรวม 100 คนรวมทั้งสิ้น 500 คนจากประชากรทั้งสิ้น 1,200 คน จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยชั้นนำ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย วิทยาลัยเซาธ์อีสบานา กอ ก โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบแล้วให้มหาวิทยาลัยชั้นนำเป็นต้นแบบว่าการบริหารความเสี่ยงครบวงจร มีความแตกต่างกับการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไปโดย ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ดังต่อไปนี้

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน อื่น ๆ และตัวบ่งชี้ 7.4 เกณฑ์การประเมินระบบการบริหารความเสี่ยงของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) มีการศึกษา 2555 – 2556

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ชนิดมีโครงสร้าง โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์ม เนื้อหา จนได้แบบสัมภาษณ์ที่ได้ประเด็นคำถามเพื่อวิเคราะห์แบบฟอร์ม เนื้อหา และการวิเคราะห์ขั้นตอนของ กิจกรรมของหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะ/หน่วยงาน ตลอดจนวิเคราะห์ความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง เรียงลำดับความเสี่ยงการควบคุม และการประเมินผลการควบคุม อีกทั้งการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ของหน่วยงาน และการจัดการความเสี่ยง โดยทั้งหมดผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างเป็นขั้นตอน (รายละเอียด ดังภาพที่ 2 ของบทที่ 1) จนได้แบบสัมภาษณ์ และมีการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ และความที่งดงามของแบบสัมภาษณ์ และผลของการตอบแบบสัมภาษณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ตรวจสอบ และข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการเก็บสารหลักฐานและเกณฑ์การประเมินบริหารความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เหมือนกันในทุกสถาบันอุดมศึกษา โดยมีการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงที่เป็นการบริหารความเสี่ยงที่ครบวงจร ซึ่งจะวิเคราะห์ได้ทั้งแนวกราฟและแนวลึกข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แบบสัมภาษณ์ที่ได้ประเด็นต่าง ๆ ข้างต้นจากแบบสัมภาษณ์ข้างต้น โดยมีการอบรมอาจารย์และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับแบบฟอร์ม และการตอบแบบสอบถามการบริหาร ความเสี่ยงว่าตรงกับประสิทธิภาพของแบบสอบถามตาม ทุกคณะและทุกหน่วยงานและมหาวิทยาลัย โดยเกี่ยวข้องกับรายงานการบริหารความเสี่ยงด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับพันธกิจหรือกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคณะและทุกหน่วยงาน ตลอดจนยัง พิจารณาแยกออกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านตามที่ สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ซึ่งได้แก่ความเสี่ยงด้านทรัพยากร ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านนโยบาย ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านบุคลากร และความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล และความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอกและซึ่งก่อให้เสี่ยงของสถาบัน โดยผู้เชี่ยวชาญจะตรวจสอบ 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนของเนื้อหาขั้นตอนการวิเคราะห์แบบฟอร์มของแบบสอบถามและขั้นตอนการวิเคราะห์คำตอบของแบบสอบถามโดยผลลัพธ์ที่ได้เป็นรูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงเป็นแบบทั่วไปที่ใช้ในทุกสถาบันอุดมศึกษา และรูปแบบบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจรของมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีลักษณะเฉพาะคือวิเคราะห์แนวกราฟและแนวลึก แต่ละรูปแบบได้คำนึงถึงความ มีการผูกสูตรต่างลงใน Microsoft Excel จนเป็นรูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงทั้งหมด แล้วเก็บข้อมูลทั้งหมดลงใน (Profile) การบริหารความเสี่ยงของทุกคณะและทุกหน่วยงานก็จะเป็นการบริหารความเสี่ยงของ

มหาวิทยาลัยที่ปรากฏใน Web site ของมหาวิทยาลัย เพื่อทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเมื่อบรินท์เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบในการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกชนิดนี้โครงสร้างโดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การศึกษารูปแบบใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบส่วนผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชีย แล้ววิทยาลัยเซาธ์อีสานางกอกใช้ตรวจสอบความถูกต้องประกอบกับข้อมูลเอกสารจากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2

ข้อมูลเชิงปริมาณได้จากแบบสอบถามที่ได้ประเด็นคำถามจากแบบฟอร์มการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชีย วิทยาลัยเซาธ์อีสานางกอก เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงที่เหลืออยู่ ความมีการบริหารความเสี่ยง เช่น ใด หรือความมั่นคงทางแก้ไข เช่น ใด พิจารณาแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านตามที่สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านทรัพยากร ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านนโยบาย ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านบุคลากร และความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล และความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอกและซื้อเสี่ยงสถาบัน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาในรูปแบบ Microsoft Excel ของ Web site ของมหาวิทยาลัย เพื่อทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเมื่อบรินท์เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ ในการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชียวิทยาลัยเซาธ์อีสานางกอกตรวจสอบความถูกต้อง อีกด้วย

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติเชิงคุณภาพได้แก่การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะหรือหน่วยงานทุกๆคณะหรือทุกๆหน่วยงานเพื่อวิเคราะห์รายงานการบริหารความเสี่ยงทั้งหมด โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ สถิติเชิงปริมาณที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวม

3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงคุณภาพใช้ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (depth-in Interview) ชนิดนี้โครงสร้างเนื้อหาและแบบฟอร์มของแบบสัมภาษณ์โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบของแบบสัมภาษณ์โดยใช้รูปแบบของมหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบและการประเมินระบบบริหารความเสี่ยงตามตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการ

สถิติเชิงปรินาม โดยแบบสอบถามใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าแผลตีบเทาคณิตรวมสำหรับศึกษาการพัฒนาฐานรูปแบบการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้รูปแบบของมหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ และสมมุติฐานทางสถิติเชิงปรินามที่เรียกว่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-way-Anova) ณ ระดับความเสี่ยงนั่นที่ ร้อยละ 95 ($\alpha=0.05$) โดยใช้ตัวแปรแต่ละชุดซึ่งแต่ละชุดมีหลายกลุ่มจะมีความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่โดยกำหนดให้ตัวแปรต้นมี 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้นที่ 1 ที่เป็นกลุ่มสถานบันอุดมศึกษานอกชน (University) 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยชนบุรี (μ_1) มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชีย (μ_2) และวิทยาลัยเซาร์อิสนาวงศ์ (μ_3) มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไรเมื่อนักศึกษาต่างกันหรือไม่ ตัวแปรต้นที่ 2 ที่เป็นกลุ่มของ 2 คณะ และ 1 หน่วยงานรวมเป็นทั้งสิ้น 3 หน่วยงาน (Department) มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไรเมื่อนักศึกษาต่างกันหรือแตกต่างกันหรือไม่โดยกำหนดให้ตัวแปรตามคือระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยมีสมมติฐานดังนี้

สมมุติฐานหลักที่ 1 $H0_1$: $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3$ หมายถึง มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยง เมื่อมีนักศึกษาต่างกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยชนบุรี (μ_1) มหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอชีย (μ_2) วิทยาลัยเซาร์อิสนาวงศ์ (μ_3)

สมมุติฐานรองที่ 1 $H1_1$: $\mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$ หมายถึง มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งดังกล่าวมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน หรืออย่างน้อย 1 คู่ ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานหลักที่ 2 $H0_2$: $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3$ หมายถึง คณะหรือหน่วยงาน (Department) ทั้ง 3 หน่วยงานของมหาวิทยาลัย 3 แห่งดังกล่าวมีระดับความเสี่ยงเมื่อมีนักศึกษาต่างกันหรือมีระดับความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานรองที่ 2 $H1_2$: $\mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$ หมายถึง คณะหรือหน่วยงาน (Department) ทั้ง 3 หน่วยงานของมหาวิทยาลัย 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรืออย่างน้อย 1 คู่ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษากองทัพบนแบบครบวงจรในประเทศไทย” การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างรูปประยุกต์แบบสอบถามจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการทำความวัดดูประสิทธิภาพที่เสนอไว้จากการเรียงลำดับตามวัดดูประสิทธิภาพการวิจัยทั้งหมด 3 ข้อ (ส่วนรายละเอียดของตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ และตัวสถิติที่ใช้ของแต่ละวัดดูประสิทธิภาพที่ 3 เรียบร้อยแล้ว) ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเรียงตามวัดดูประสิทธิภาพการวิจัยทั้งหมด 3 ข้อโดยมีรายละเอียดแต่ละข้อดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1

เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาและออกแบบระบบบริหารความเสี่ยงของประเทศไทยให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันในสากลได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ตามที่ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง คือ ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูร้อน ซึ่งจะมีอุณหภูมิสูงและมีฝนตกบ่อยครั้ง ประกอบกับประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ไม่สงบ ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการดำเนินการของประเทศ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

ตารางที่ 7 : รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไปแบบที่ ๑ แสดงรายงานการระบุปัจจัยเสี่ยง การประเมิน และวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของงานหรือกิจกรรมหรือหน่วยงานตามประวัติการศึกษา 2556 จำนวนครั้ง ๗๔ รายการเรียนการสอนในปัจจุบัน นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา

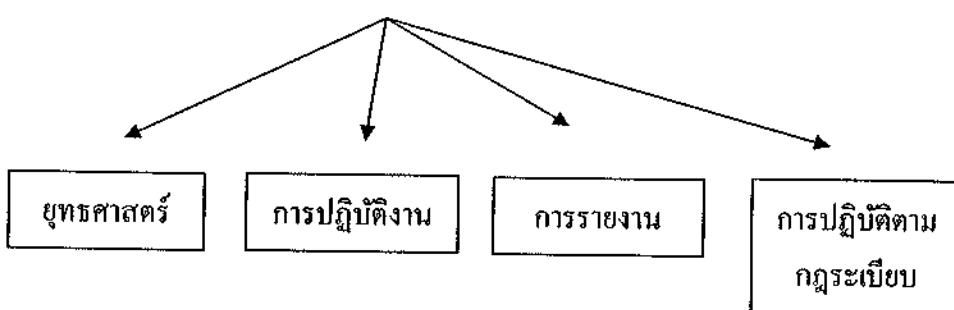
ตารางที่ 8 รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบทั่วไปที่ 2 รายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับ
ความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยโดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้าน ปีการศึกษา 2555

ความเสี่ยง	อันดับ ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง
1. ค้านทรัพยากร	6	1.90	1.71	น้อย
2. ค้านยุทธศาสตร์ / กลยุทธ์	3	2.21	2.15	สูง
3. ค้านนโยบาย	5	2.05	1.90	ปานกลาง
4. ค้านปฎิบัติงาน	2	2.21	2.11	สูง
5. ต้นบุคลากร/หัวหน้าบุคลากร	4	1.81	2.08	ปานกลาง
6. สถานะทางการเมืองและชื่อเสียง	1	2.39	2.10	สูง
รวมความเสี่ยงทั้งหมด		2.12	2.07	ปานกลาง
มหาวิทยาลัย				

ตารางที่ 9 รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบทั่วไปที่ 2 รายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับ
ความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยโดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้าน ปีการศึกษา 2556

ความเสี่ยง	อันดับ ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง
1. ค้านทรัพยากร	6	1.91	1.83 ↑	น้อย
2. ค้านยุทธศาสตร์ / กลยุทธ์	2	2.20	2.15	สูง
3. ค้านนโยบาย	4	2.05	1.78 ↓	ปานกลาง
4. ค้านปฎิบัติงาน	3	1.99	2.07	สูง
5. ต้นบุคลากร/หัวหน้าบุคลากร	5	1.81	2.01 ↓	ปานกลาง
6. สถานะทางการเมืองและชื่อเสียง	1	2.42	2.17 ↑	สูง
รวมความเสี่ยงทั้งหมด		2.09	2.00	ปานกลาง
มหาวิทยาลัย				

ส่วนมหาวิทยาลัยชลบุรีได้ดำเนินการตามรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบรูปแบบทั่วไป 2 รูปแบบ เข่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเอกชนอื่นแต่มีรายละเอียดเพิ่มเติมกล่าวคือในรูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบรายงานอันดับความเสี่ยง 6 ด้าน ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ) กำหนดชื่องานคือความเสี่ยงดังกล่าว อ忙่างน้อย 3 ด้านแต่มหาวิทยาลัยชลบุรีได้จัดทำความเสี่ยงทั้งหมด 6 ด้าน(ตามตารางที่ 8 ในปีการศึกษา2555และตามตารางที่9ในปีการศึกษา2556)นอกจากนี้ได้วิเคราะห์การบริหารความเสี่ยง ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ/กิจกรรมของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาเอกชนเริ่มนั้นด้วยการ ปรับปรุงทฤษฎีของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของ COSO โดยได้มีการปรับปรุงใน 2 ประเด็น กล่าวคือประเด็นแรกคือเรื่องรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของ COSO จะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์ไว้ในวัตถุประสงค์ 4 ด้าน ได้แก่วัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติการ ด้านการรายงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและด้านยุทธศาสตร์ตามรายละเอียดในภาพที่ 17 แต่ในการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบที่ ได้ปรับปรุงที่ใช้ในการวิจัยนี้จะใช้ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของ สถาบันอุดมศึกษา แทนด้านการปฏิบัติการหรือด้าน Operation risk ของรูปแบบการบริหารความเสี่ยง ของ COSO เพราะการใช้ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของสถาบันการศึกษาจะมี ขอบข่ายที่กว้างและอุ่นสึกกว่าเพราทำให้การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยง และโอกาสและ ผลกระทบของความเสี่ยงได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึกและครอบคลุมวัตถุประสงค์ 4 ด้านของ COSO ตามที่กล่าวมาแล้ว ประเด็นที่ 2 ที่ปรับปรุงในตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk) ของ COSO ที่ ระบุราย ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ 1 และระดับผลกระทบอยู่ในระดับ 1 ตามลำดับจะอยู่ ในระดับความเสี่ยงที่น้อยมากอาจจะปล่อยความเสี่ยงให้คงไว้เพราไม่คุ้มกับต้นทุน การบริหารความเสี่ยง ดังภาพที่ 18 และ 19

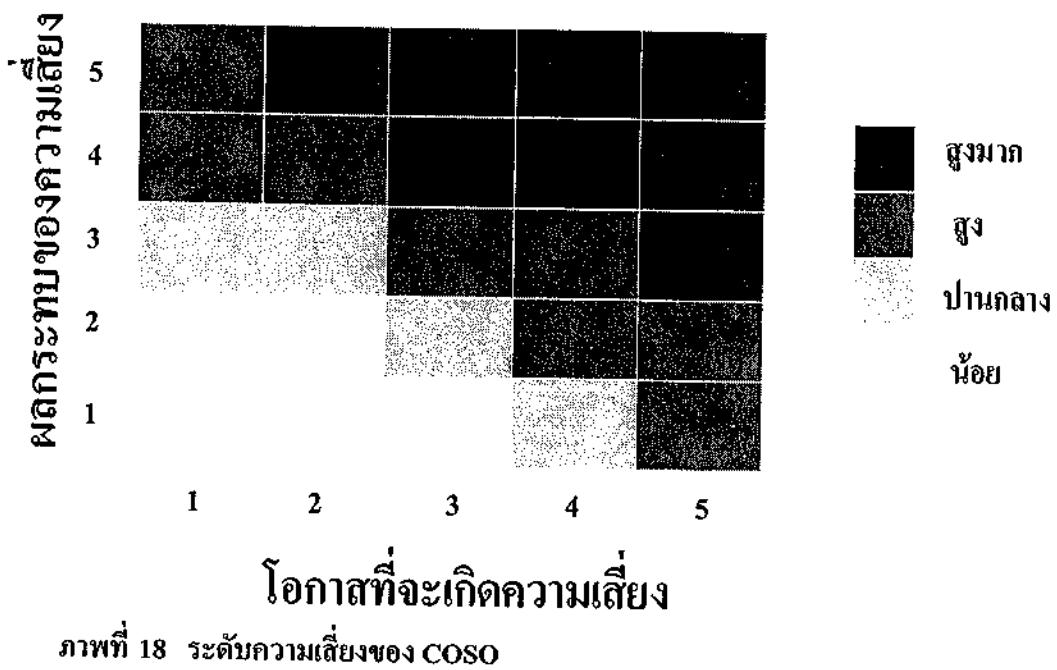

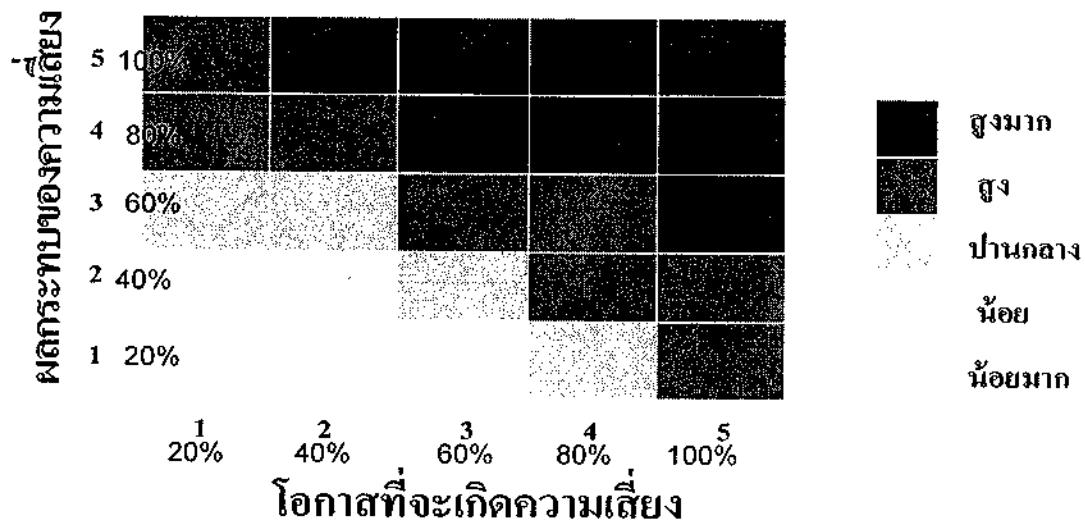
ภาพที่ 17 การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (ERM) การวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกกิจกรรมที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย

ส่วนปรับปรุงประเด็นที่ 1 จากภาพที่ 17 ที่แสดงการบริหารความเสี่ยงหัวทั้งองค์กร ของ COSO ที่ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของความเสี่ยง 4 ด้านตามที่กล่าวมาแล้ว ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านปฏิบัติการ ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ส่วนที่ปรับปรุงใช้ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับพันธกิจ นั้นจะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 4 ด้านดังกล่าวอยู่แล้ว และนอกจากนั้นจะถูกกำหนดโดยแผนมหาวิทยาลัยประจำปีและแผนพัฒนาบุคลากร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านดังกล่าวอยู่แล้ว และนอกจากนั้นจะถูกกำหนดโดยแผนมหาวิทยาลัยประจำปีและแผนพัฒนาบุคลากร 4 ด้าน ร่วมกับแผนบริหารความเสี่ยงด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ มหาวิทยาลัยจะสามารถปฏิบัติตามพันธกิจ ได้สำเร็จนำไปสู่วิสัยทัศน์ได้ไม่ยากนัก ตามที่มหาวิทยาลัยชนบทได้รับการประเมินครวคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ข้อมูลประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยชนบทปีการศึกษา 2555 ใช้ร่วมกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยชนบท ปีการศึกษา 2555-2559 และแผนประจำปีการศึกษา 2555 ทำให้ผลการประเมินการตรวจสอบคุณภาพภายใน ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยชนบทสามารถทำความวิสัยทัศน์ที่กำหนดได้สำเร็จวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยชนบทได้แก่ “เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อปวงชน” (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.), 2556)

สรุปความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยใน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านทรัพยากร (2) ด้านยุทธศาสตร์/ด้านกลยุทธ์ (3) ด้านนโยบาย (4) ด้านปฏิบัติงาน (5) ด้านบุคลากรและธรรมาภิบาล และ (6) ด้านเหตุการณ์ภายนอกและชื้อเสี่ยง ตามเกณฑ์การประเมินระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) สามารถนำมาเปรียบเทียบความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ในปีการศึกษา 2555 – 2556 ของมหาวิทยาลัยชนบทพบว่าในปีการศึกษา 2556 มีระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงปีการศึกษา 2555 อยู่ในระดับสูง ระดับความเสี่ยงในปีการศึกษา 2555 – 2556 ด้านเหตุการณ์ภายนอกและชื้อเสี่ยงมีความเสี่ยงในระดับสูง โดยระดับความเสี่ยงในปี 2556 สูงกว่าเล็กน้อยเนื่องจากนโยบายด้านการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) มีการปรับปรุงตัวบ่งชี้มากขึ้นและนโยบายด้านการศึกษายังไม่ชัดเจนเรื่องการรับเด็กนักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่บางมหาวิทยาลัยก็เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเข้ามาของประชาคมอาเซียน (AEC) แต่บางมหาวิทยาลัย เช่นมหาวิทยาลัยชนบทเปิดรับนักศึกษาใหม่ทั้ง 2 แบบ บางมหาวิทยาลัยยังคงเดิมอยู่ และสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.) ส่วนใหญ่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงทำให้การวางแผนรับนักศึกษาใหม่ไม่สามารถวางแผนได้แน่นอนชัดเจน ซึ่งมีผลต่อความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ในปี 2556 มีความเสี่ยงเป็นอันดับที่ 2 และในปีการศึกษา 2555 มีความเสี่ยงด้าน

ปฏิบัติการเป็นอันดับ 2 สาเหตุหลักเกิดจากการปรับตัวของความเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกอยู่ในอันดับสูงสุดทั้ง 2 ปี มีผลต่อความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ในปีการศึกษา 2556 และความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2555 ส่วนความเสี่ยงที่สูงในอันดับที่ 3 ของปี 2556 และ 2555 ได้แก่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานและความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ตามลำดับ (ตามตารางที่ 8 และ 9) ส่วนรายละเอียดได้อธิบายไว้ในภาคผนวก ง

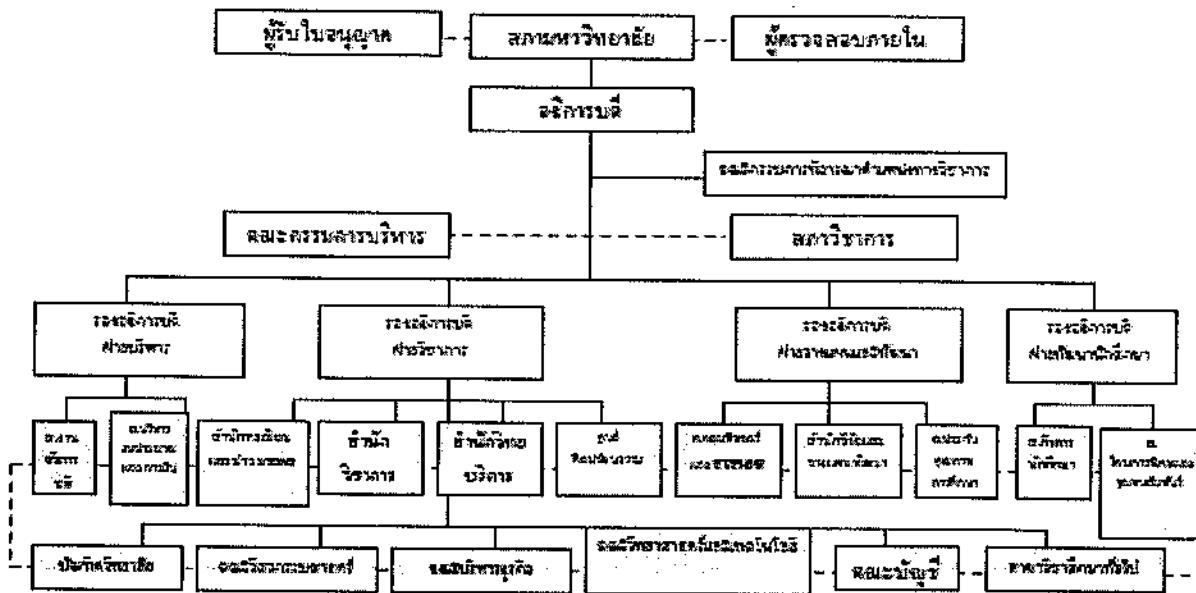

ภาพที่ 19 แสดงระดับความเสี่ยงที่ปรับปรุงให้ในการวิจัยครั้งนี้

การปรับปรุงใน ประเด็นที่ 2 ในตารางระดับความเสี่ยง ได้แก่โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่อยู่ในระดับและระดับผลกระทบอยู่ในระดับ 1 ตามลำดับจะอยู่ในระดับความเสี่ยงที่น้อยมากอาจจะปล่อยความเสี่ยงให้คงไว้เพราะไม่สูญกับการบริหารความเสี่ยงตามภาพที่ 18 และ 19 ตามลำดับ เนื่องจากวัดถูประสงค์ในการศึกษาในข้อที่ 1 การศึกษาพบว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่ว่ารัฐหรือเอกชนการประเมินระบบบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ตามตัวบ่งชี้ 7.4 ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะจัดทำการบริหารความเสี่ยงเฉพาะที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนดเท่านั้นซึ่งเรียกว่าเป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไป 2 รูปแบบตามตารางที่ 7 , 8 และ 9) นอกจากนั้นจะศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยและระดับความเสี่ยงทางด้านหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยใช้ข้อมูลจากมหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ และนำมาสู่การศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” นั้นจำเป็นต้องมีการบริหารความเสี่ยงทุกคณะและทุกหน่วยงานตามโครงสร้างของมหาวิทยาลัยชนบุรีตามภาพที่ 20 การวิเคราะห์โครงสร้างหน่วยงานและคณะของมหาวิทยาลัยชนบุรีที่เป็นต้นแบบมีคณะ/สาขาวิชาหรือ

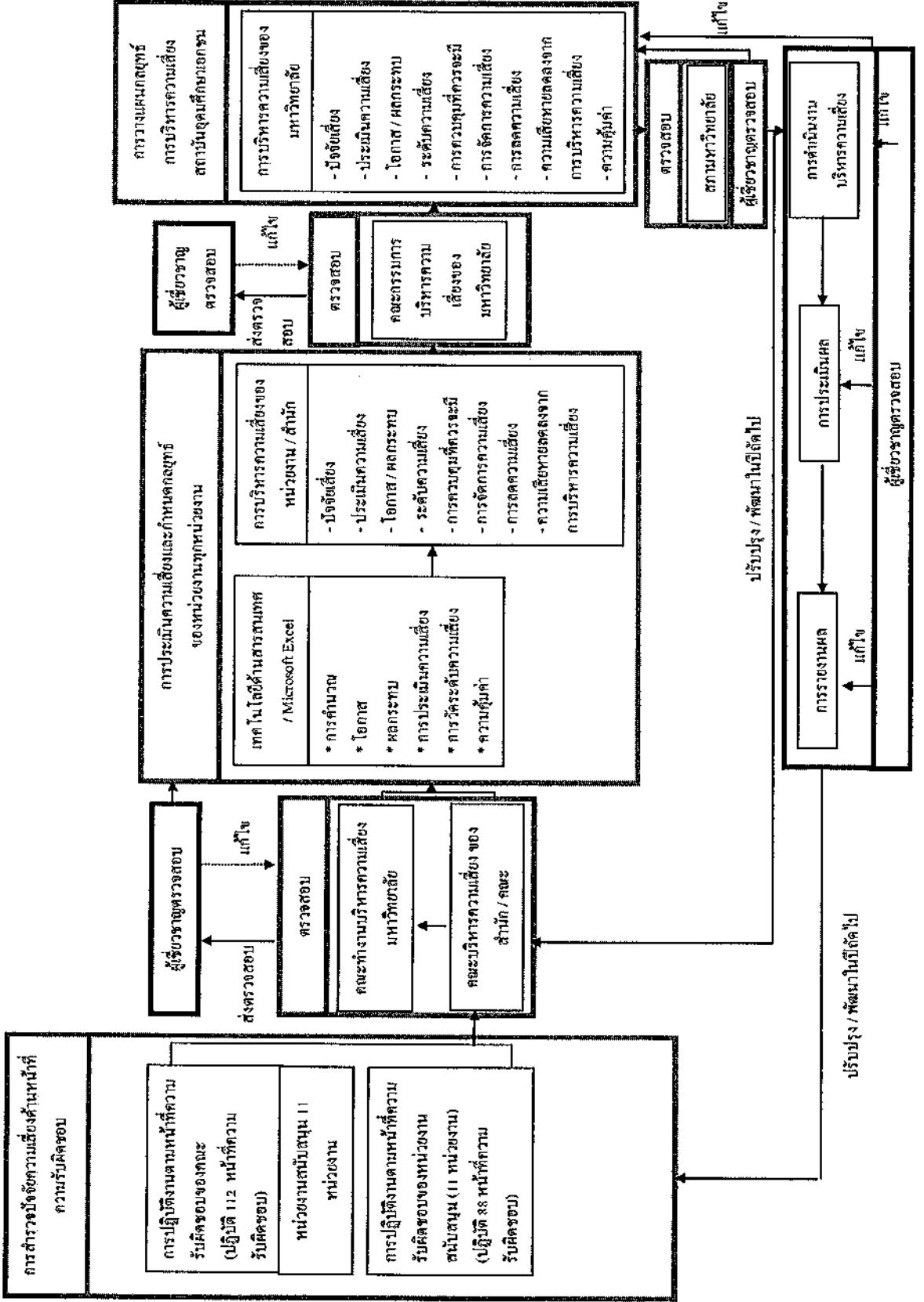
หน่วยงาน จำนวน 20 หน่วยงานที่จะต้องนำข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่สร้างเป็นแบบฟอร์มจากผู้เชี่ยวชาญจนทำให้เกิดผลลัพธ์เป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั้งหมด 7 รูปแบบ เป็นแบบทั่วไป 2 รูปแบบ (ตารางที่ 7,8 และ 9)ตามที่กล่าวมาแล้ว และเป็นความรู้ใหม่อีก 5 รูปแบบที่จะกล่าวต่อไปในวัสดุประสงค์ที่ 2

ภาพที่ 20 แสดงโครงสร้างค่าและหน่วยงานต่างๆของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(มหาวิทยาลัยชนบท, 2556)

สรุปผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ จะได้รูปแบบทั่วไปแบบที่ 1 ได้แก่ รายงานความเสี่ยงแบบที่ 1 ที่เรียกว่าเป็นรูปแบบรายงานระบุความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง ประเมินผลการควบคุมของกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ หรือคณิตากรที่ 7 และรูปแบบทั่วไปรายงานแบบที่ 2 ได้แก่รูปแบบรายงานอันดับความเสี่ยง 6 ด้าน ตามไกด์ลาร์มแล้ว โดยสำนักงานคณิตกรรมการอุดมศึกษา (สกอ) กำหนดให้

21 မြန်မာနိုင်ငံရေးဝန်ကြီးခွဲ၏ အတွက် အမျိုးသိမ်းမှု

แสดงอย่างน้อย 3 ด้าน แต่ของมหาวิทยาลัยธนบุรีได้วิเคราะห์ความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ซึ่งเป็นรูปแบบบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไป 2 แบบข้างต้นที่เหมือนกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ แต่เนื่องจากกระบวนการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยธนบุรี เป็นการศึกษาการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจร จึงจำเป็น พิจารณาส่วนของความเสี่ยงแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม จากการใช้แบบสอบถามที่ได้ประเด็นคำถามจาก แบบฟอร์มการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย โดยใช้มหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นตัวแบบเพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาโดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้าน ได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำเป็นรายงานการบริหารความเสี่ยงของแต่ละคณะและหน่วยงานทุกหน่วยงานประมาณ 6 คณะ และ 14 หน่วยงานรวมทั้งสิ้น 20 หน่วยงานและแต่ละคณะจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของคณะละ 19 หน้าที่ความรับผิดชอบ หรือกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 6 คณะหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือกิจกรรมทั้งสิ้นประมาณ 19×6 เท่ากับ 114 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรม รวมกับหน่วยงานอีก 14 หน่วยงานซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมประมาณ 8 ถึง 19 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ยประมาณ 12 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมรวม เดพะหน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมเท่ากับ 12×14 เท่ากับ 168 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือ กิจกรรมรวมทั้งมหาวิทยาลัยธนบุรีมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรมเท่ากับ $114+168$ รวมหน้าที่ ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมรวมทั้งมหาวิทยาลัยทั้งสิ้นคือ 282 หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรม แต่ละหน้าที่ความรับผิดชอบหรือ กิจกรรมนำมารวบรวมเป็นรายงานการบริหารความเสี่ยงแบบที่ 1 ระบุปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยง การประเมิน ความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยระดับของโอกาสความเสี่ยง และระดับผลกระทบแล้วประเมินระดับความเสี่ยงที่มี 5 ระดับเรียงจากต่ำสุดมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก โดยวิเคราะห์ตารางของ COSO ที่ได้ปรับปรุงแล้วตามภาพที่ 19 ตลอดจนจะได้ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ จึงได้รายงานการบริหารความเสี่ยง แบบที่ 1 ในแต่ละกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจ ตลอดจนมีการควบคุม ความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยงได้ผลหรือไม่ที่อยู่ในคลอัมน์สุดท้ายคือ การประเมินการควบคุม ว่าได้ผลหรือไม่ ซึ่งทุกๆหน้าที่ความรับผิดชอบหรือทุกๆกิจกรรมต้องมีรูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 1 ที่เป็นรูปแบบทั่วไปแบบที่ 1 โดยมีขั้นตอนทั้งหมด 1,128 ขั้นตอน ที่กล่าวไว้แล้วตามตารางที่ 7 ที่เพิ่มกล่าวถึงกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจ หรือขั้นตอนของ กิจกรรมเฉลี่ยต่อ 1 กิจกรรมจะมีประมาณ 4 ขั้นตอนของกิจกรรม หรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่ เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรมจะมีทั้งหมดประมาณ 4×282 เท่ากับ 1,128 ขั้นตอนหรือกล่าวโดย

สรุปจะพบการระบุปัจจัยเสี่ยงระดับความรุนแรง ระดับความเสี่ยงการประเมินความเสี่ยง ความเสี่ยงทุกขั้นตอนรวมทั้งหมด 1,128 ขั้นตอนหรือ 1,128 ระดับความเสี่ยง โดยเป็นขั้นตอนทั้งหมดของมหาวิทยาลัยซึ่งได้มาจากการคัดเลือกและทุกหน่วยงาน ดังนั้นผู้ทำวิจัยจึงเรียกชื่อองานวิจัยนี้ว่า “การบริหารความเสี่ยงของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” โดยการศึกษาพบว่าลักษณะของการบริหารความเสี่ยงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทยมีลักษณะที่สำคัญ คือแต่ละขั้นตอนมีระดับความเสี่ยงเป็นเท่าๆ กันของทุกๆ กิจกรรม หรือหน้าที่ของความรับผิดชอบของทุกๆ หน่วยงาน นอกจากนั้นการศึกษาพบว่ากิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบในการประสานงานระหว่างภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งเป็นความเสี่ยงในด้านสภาพแวดล้อมภายนอก และชื่อเสียงของสถาบันและส่วนความเสี่ยงที่สูงรองลงมา คือความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ได้ เนื่องจากความเสี่ยงภายนอกมาระบบทั่วไปที่ตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) มีการเปลี่ยนแปลงเกือบทุกปีตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่ชัดเจน (สามารถเห็นได้จากตารางที่ 8,9)

แต่ความเสี่ยงทั้งของคณาจารย์หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยต่างก็มีความเสี่ยงที่สำคัญร่วมกัน คือความเสี่ยงด้านการเงินที่เกิดจากจำนวนนักศึกษาน้อยเป็นหลัก อาจทำให้รายได้น้อยกว่ารายจ่ายทำให้มหาวิทยาลัยขาดทุนได้ มหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคลก็อาจถูกปิดไปแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะเพิ่มจำนวนนักศึกษาให้มากขึ้นก็คือการให้นักศึกษามีแหล่งเงินทุนในการเรียนง่ายขึ้น เช่น การให้กองทุนกู้ยืมของรัฐบาล ได้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กบศ.) และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ก็จะช่วยลดภาระขาดทุนลดลงได้ มหาวิทยาลัยก็สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้

ความเสี่ยงที่สำคัญในประเด็นที่ 2 คือสถาบันอาจถูกปิดลง เพราะไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายและหรือกฎหมายที่ มาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ) และสำนักงานมาตรฐานการศึกษา (ส.ม.ศ) ดังนั้น ทุกมหาวิทยาลัยควรจะต้องเรียนรู้มาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ของทั้ง 2 แห่ง อ้างเข้าใจอย่างลึกซึ้งและทั่วถึง พร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายกฏเกณฑ์พามาก่อนการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ) และสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษา (ส.ม.ศ) ตามลำดับ มหาวิทยาลัยก็สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ด้วยเหตุผลข้างต้น

สรุปการศึกษาในวัตถุประสงค์ที่ 1 เดิมรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา เอกชนเกือบทุกแห่งมีการรายงานรูปแบบบริหารความเสี่ยงตามสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ) เป็นผู้กำหนดซึ่งสรุปออกมานเป็นรูปแบบบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไป 2 รูปแบบตามตารางที่ 7,8 และ 9) และรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบคร่าวของมหาวิทยาลัยชนบุรีที่เป็นต้นแบบพบว่า ความเสี่ยงทุกขั้นตอนของทุกกิจกรรมที่เกี่ยวของกับหน้าที่ความรับผิดชอบรวมทั้งหมด 1,128 ขั้นตอน หรือ 1,128 ระดับความเสี่ยง ดังนั้นเราสามารถควบคุมและบริหารความเสี่ยงได้ทั้งหมด 282 กิจกรรม หรือ 1,128 ขั้นตอนทุกขั้นตอนมีระดับความเสี่ยงต่างๆ กันรวม 1,128 ระดับความเสี่ยง

ส่วนการศึกษารังนี้ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ในประเด็นเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ จะได้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงใหม่หรือเกิดองค์ความรู้ใหม่อีก 5 รูปแบบที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงทุกคณะ/ทุกหน่วยงานและมีรูปแบบของรายงานความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 1 คือรายงานบริหารความเสี่ยงของทุกขั้นตอน ของทุกกิจกรรมของทุกหน่วยงาน และมีการจัดการความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในความเสี่ยงที่ยอมรับได้โดยมีผู้รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง (ตามตารางที่ 10)

2. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 2 คือรายงานบริหารความเสี่ยงทุกๆ กิจกรรมของ ทุกคณะ/หน่วยงาน โดยจัดอันดับความเสี่ยงจากมากไปน้อย (ตามตารางที่ 11)

3. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 3 คือรายงานความเสี่ยงที่จัดอันดับความเสี่ยงของ ทุกกิจกรรมตามความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านทุก ฯคณะ/หน่วยงาน (ตามตารางที่ 12)

4. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 5 คือรายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับ ความเสี่ยงของทุก ฯคณะ และหน่วยงานโดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้านและได้ภาพรวมความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัย (ตามตารางที่ 13 ในปีการศึกษา 2555 และตามตารางที่ 14 ในปีการศึกษา 2556)

5. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 6 คือรายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับ ความเสี่ยงของทุก ฯคณะ และหน่วยงานโดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้านและได้ภาพรวมความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัย (ตามตารางที่ 15 ในปีการศึกษา 2555 และตามตารางที่ 16 ในปีการศึกษา 2556 ตามลำดับ)

โดยมีการวิเคราะห์ของรูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม 2 รูปแบบและพัฒนา รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่อีก 5 รูปแบบที่จะทำให้การบริหารความเสี่ยงอุ่นลึกและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10.: รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ แสดงรายการหมายเหตุการวางแผนและ การจัดการปัจจัยทางความเสี่ยงตามตัวชี้วัดที่ต้องการให้เป็นไปตาม
ความต้องการที่ต้องการให้มีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับการศึกษา 2556 งานควบคุมดูแลการเรียนรู้และการสอนในกลุ่มวิชาที่เป็นไปตาม
หลักสูตรวัฒนธรรมศาสตร์ เพื่อล่าร์ตามตัวชี้วัดที่ให้เป็นไปตามพัฒนาการของมนุษย์

ข้อความ	ตัวชี้วัด	ความเสี่ยง	ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				การแก้ไขความเสี่ยงที่มีอยู่	การแก้ไขความเสี่ยงที่คาดว่าจะมี	ผู้บังคับบัญชา
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ	ความเสี่ยง			
การเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพให้กับโรงเรียน ตามที่ต้องการ ทั้งนี้โดยการพัฒนาคุณภาพ ให้ดีขึ้น ด้านกายภาพ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	พัฒนาคุณภาพ ให้ดีขึ้น ด้านกายภาพ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	หัวหน้าครุภัณฑ์ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	1	น้อยมาก	3	น้อยมาก	น้อยมาก	1. ผู้อำนวยการ หัวหน้า ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	แผนกวิชา และหัวหน้าฝ่ายฯ	หัวหน้าฝ่ายฯ
การดำเนินงานทางการศึกษา ให้ได้รับผลลัพธ์ดังที่ต้องการ ดูแลความเป็นไปตามมาตรฐาน ให้ดีขึ้น ด้านกายภาพ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ให้ได้รับผลลัพธ์ดังที่ต้องการ ดูแลความเป็นไปตามมาตรฐาน ให้ดีขึ้น ด้านกายภาพ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	หัวหน้าครุภัณฑ์ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	2	น้อย	2	น้อย	น้อย	1. อาจารย์ที่ปรึกษาและ บุคลากรทางสนับสนุน ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ไวยากรณ์ภาษาไทย ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ	ผู้อำนวยการ หัวหน้า ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	หัวหน้าฝ่ายฯ
การประเมินและแก้ไขความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตามแนวทางที่ต้องการ ทั้งนี้โดยการพัฒนาคุณภาพ ให้ดีขึ้น ด้านกายภาพ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ประเมินและแก้ไขความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตามแนวทางที่ต้องการ ทั้งนี้โดยการพัฒนาคุณภาพ ให้ดีขึ้น ด้านกายภาพ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	หัวหน้าครุภัณฑ์ ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	2	น้อย	2	น้อย	น้อย	1. ผู้อำนวยการ หัวหน้า ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ผู้อำนวยการ หัวหน้า ภาระหนัก ลักษณะเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	หัวหน้าฝ่ายฯ

ตารางที่ 11 : รูปแบบการนับทรัพย์ทางวิถีเดียวที่ 3 แสดงสรุปอันดับความต้องการตามลำดับของกิจกรรมของครัวเรือนที่ใช้บริการศึกษา 2556

ลักษณะ ความเสี่ยง	กิจกรรมทางความเสี่ยง	หมายเหตุ	ความเสี่ยงต้านทาน
ลักษณะ ความเสี่ยง	หมายเหตุ	หมายเหตุ	หมายเหตุ
1	3.00	3.00	3.00
2	2.50	2.50	2.50
3	2.00	3.00	3.00
4	2.00	3.00	3.00
5	2.00	3.00	3.00
6	2.00	2.81	2.81
7	2.00	2.50	2.50
8	2.00	2.33	2.33
9	2.00	2.33	2.33
10	2.00	2.00	2.00
11	2.00	1.75	1.75
12	1.50	2.00	1.67
13	1.67	1.67	1.67
14	1.67	1.67	1.67
15	1.50	1.50	1.50
16	1.67	1.33	1.33
17	1.60	1.00	1.00
18	1.25	1.25	1.25
19	1.00	1.00	1.00
เฉลี่ย	1.86	2.09	1.94

ตารางที่ 12 : รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 4 แสดงรายงานสรุปความเสี่ยงตัวแทนต้านทานทางชลประทานกิจกรรมของคณะกรรมการบริหารดูรักษา
ปีการศึกษา 2556

ความเสี่ยงต้านทาน	งาน/กิจกรรม	จำนวนเสี่ยง	ความเสี่ยง	ภาระประเมินความเสี่ยง		
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
1.ต้านทานให้ทรัพยากร	งานสมมติสมบูรณ์ให้มีการพัฒนาการสอน ได้รับใช้เทคโนโลยีในการสอน งานอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือในห้องเรียนได้ด้วย	11	2.00	1.75	1.67	ความเสี่ยง
1.ต้านทานให้ทรัพยากร	งานอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือในห้องเรียนได้ด้วย	14	1.67	1.67	น้อย	น้อย
2.ต้านทานศาสตร์	งานสอนสนับสนุนงานของสาขาวิชาต่างๆ โดยร่วมมือในการสอน แหล่งเรียนรู้ งานสั่งที่น่าสนใจของคณะ	5	2.00	3.00	2.33	ปานกลาง
2.ต้านทานศาสตร์	งานสอนสนับสนุนและสร้างแรงรุ่งใจให้คณาจารย์ในคณะที่รับแต่งตั้ง งานพัฒนานักเรียนเชิงคุณภาพ	9	2.00	2.00	2.00	ปานกลาง
2.ต้านทานศาสตร์	งานสอนสนับสนุนและสร้างแรงรุ่งใจให้คณาจารย์ในคณะที่รับแต่งตั้ง งานพัฒนานักเรียนเชิงคุณภาพ	10	2.00	2.00	1.25	น้อย
2.ต้านทานศาสตร์	งานสอนสนับสนุนและสร้างแรงรุ่งใจให้คณาจารย์ในคณะที่รับแต่งตั้ง งานพัฒนานักเรียนเชิงคุณภาพ	18	1.25	1.25	น้อย	น้อย
3.ต้านทานภัย	งานปฏิบัติหน้าที่ภาระผู้ดูแลห้องเรียน	1	1.81	2.15	ปานกลาง	ปานกลาง
3.ต้านทานภัย	งานและสอนอย่างงานก่อสร้างขนาดใหญ่หรือภาระตื้น	6	2.00	2.81	2.81	ปานกลาง
3.ต้านภัย	งานควบคุมดูแลเรียนการสอนในห้องที่ให้เป็นไปตามหลักสูตร	13	1.67	1.67	น้อย	น้อย
3.ต้านภัย	งานต่อเนื่องการเรื่องห้องอาหารในห้องและประสาทงานกันหนา	16	1.67	1.33	น้อย	น้อย
3.ต้านภัย	งานซ่อมที่อาคารและสอนเชิงคุณภาพ	17	1.60	1.00	น้อย	น้อย
3.ต้านภัย	งานซ่อมเครื่อง械และสอนเชิงคุณภาพ	19	1.00	1.00	น้อยมาก	น้อยมาก
4.ต้านภัยต่างๆ	งานทำความสะอาดและล้างห้องเรียน	4	1.82	1.80	น้อย	น้อย
4.ต้านภัยต่างๆ	งานกันไฟและการป้องกันภัย	7	2.00	2.50	ปานกลาง	ปานกลาง
4.ต้านภัยต่างๆ	งานซ่อมแซมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	8	2.00	2.33	น้อย	ปานกลาง
4.ต้านภัยต่างๆ	งานซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	12	1.50	2.00	น้อย	น้อย
5.ต้านภัยต่างๆ	งานพัฒนาผลิตภัณฑ์ความปลอดภัยของบุคลากรในไปรษณีย์ชั้นต่อไป	2	2.5	2.5	สูง	สูง
5.ต้านภัยต่างๆ	งานพัฒนาผลิตภัณฑ์ความปลอดภัยของบุคลากรในไปรษณีย์ชั้นต่อไป	15	1.5	1.5	น้อย	น้อย
6.ต้านจากแผลร้อนแรง	งานประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอก	3	2.00	3.00	ปานกลาง	ปานกลาง
6.ต้านจากแผลร้อนแรง	ผลลัพธ์	1.86	2.09	ปานกลาง		

เมื่อพิจารณาการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจรที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ ตามที่กล่าวแล้วจะทราบถึงประโยชน์ที่แตกต่างกันตามรูปแบบต่างๆ 1)รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่1.(ตามตารางที่10) ทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง อันดับความเสี่ยง ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ปัจจัยเสี่ยงที่เหลืออยู่ และที่สำคัญคือมีผู้รับผิดชอบการจัดการความเสี่ยงของแต่ละขั้นตอนในแต่ละกิจกรรมทั้งหมดทั้งมหาวิทยาลัย 282 กิจกรรม รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 1 นี้มีประโยชน์ด้านการติดตามควบคุมและผู้รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง ผู้ดูแลการเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้แก่ผู้ปฏิบัติงานของกิจกรรมนั้นๆ 2)รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 2. (ตามตารางที่11) มีประโยชน์ด้านการติดตามกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากมากรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมของทุกหน่วยงาน ผู้ควบคุมดูแลกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง อันดับแรกได้แก่ผู้บริหารระดับหัวหน้าสาขาวิชา หรือ คณบดี หรือ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือสำนัก 3)รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 3.(ตามตารางที่12) มีประโยชน์ในการติดตามความเสี่ยง 6 ด้านโดยมีรูปแบบการจัดอันดับความเสี่ยง 6 ด้านผู้ควบคุมดูแลกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง 3 อันดับแรกได้แก่ผู้บริหารระดับหัวหน้าสาขาวิชา หรือ คณบดี 4) รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 4. ในปีการศึกษา 2555 (ตารางที่ 13) ในปีการศึกษา 2556 (ตารางที่ 14) สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของภัยและหน่วยงานและภาพรวมของมหาวิทยาลัยได้ใช้ ข้อมูล ตั้งแต่ 2 ปีการศึกษามาประกอบกันจะได้ตารางความเสี่ยงของภัยและหน่วยงานที่จัดอันดับความเสี่ยงว่า หน่วยงานใดเสี่ยงกว่ากัน ผู้รับผิดชอบดูแลได้แก่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย 5) รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 5. ในปีการศึกษา 2555 (ตารางที่ 15) ในปีการศึกษา 2556 (ตารางที่ 16)สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของภัยและหน่วยงานและภาพรวมของมหาวิทยาลัยได้ใช้ ข้อมูล ตั้งแต่ 2 ปีการศึกษามาประกอบกันจะได้ตารางจัดความเสี่ยงด้านของภัยและหน่วยงานที่จัดอันดับ ความเสี่ยงด้านความมากสุดของภัย/สาขาวิชา และหน่วยงานต่างๆ และสามารถพิจารณาได้ว่าเกิดจากความเสี่ยงของกิจกรรมใดเป็นหลักคล้ายกับการวิเคราะห์รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ที่ 4 แต่สามารถวิเคราะห์ได้ลึกกว่าคืออนออกทรานภัยหรือหน่วยงานที่เสี่ยงมาก ในกิจกรรมใดยังสามารถทราบด้วยว่าหน่วยงานที่เสี่ยงนั้นเป็นความเสี่ยงด้านใดใน 6 ด้านและสามารถพิจารณาภาพรวมมหาวิทยาลัยได้ว่าเปรียบเทียบตั้งแต่ 2 ปี การศึกษา เป็นต้นไป ผู้รับผิดชอบดูแลได้แก่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์เพื่อจะให้เห็นภาพในเชิงประจักษ์โดยใช้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 4 และที่ 5 โดยวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในปีการศึกษา 2555 เทียบกับปี การศึกษา 2556 โดยใช้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 4(ตารางที่ 13 และ 14) ตามลำดับก่อน พนวิ่งความเสี่ยงของคณะเกียงกันอยู่ในระดับความเสี่ยง ที่น้อย ส่วนระดับความเสี่ยงของเป็นหน่วยงาน ในปี การศึกษา 2555 เทียบกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน ในปีการศึกษา 2556 พนวิ่ง ระดับความเสี่ยงของหน่วยงานไม่เกียงกันคือสูง (แต่ระดับความเสี่ยงที่เป็นตัวเลขในปี 2555 สูงกว่า) แต่มีอรวมทั้งมหาวิทยาลัย ตารางที่ 13 ในปีการศึกษา 2555 และตารางที่ 14 ในปีการศึกษา 2556 ตามลำดับระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับ สูง และ ปานกลางตามลำดับ

รูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ที่ 5 (ตารางที่ 15 และ 16) ได้แก่ รูปแบบของรายงานความเสี่ยง ที่เรียงขั้นคันความเสี่ยงของคณะและหน่วยงานและภาพรวมมหาวิทยาลัย โดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านทรัพยากร ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านนโยบาย ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านบุคลากร และความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล และความเสี่ยงภายนอก ตามตารางที่ 15 ในปีการศึกษา 2555 และตารางที่ 16 ในปีการศึกษา 2556 ตามลำดับซึ่งรูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 7 เป็นการเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยทั้งความเสี่ยง 6 ด้านที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการศึกษามีผลสอดคล้องกับรูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 6 ตามที่กล่าวไว้ไปในย่อหน้าที่แล้ว ซึ่งพบว่า ในปีการศึกษา 2555 มีความเสี่ยงในระดับสูง โดยเป็นความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก ตามด้วยความเสี่ยงในระดับสูงอันดับ 2 และ 3 ได้แก่ ด้านปฏิบัติการ และยุทธศาสตร์ตามลำดับ ส่วนในปีการศึกษา 2556 มีความเสี่ยงในระดับสูง โดยเป็นความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก ตามด้วยความเสี่ยงในระดับสูงอันดับ 2 และ 3 ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์และปฏิบัติการ ตามลำดับจากนั้นนำข้อมูลดิบที่ได้จากรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไป 2 แบบ และรูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบใหม่ทั้งหมด 5 รูปแบบ รวมเป็น 7 รูปแบบ ลงใน Microsoft Excel ที่สร้างสูตรคำนวณไว้และวางไว้ในฐานข้อมูลของ Web site ของมหาวิทยาลัยเป็นอันเสร็จสมบูรณ์ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือปรับเปลี่ยนแปลงไปสามารถปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้ใน Website ของมหาวิทยาลัย โดยใช้มหาวิทยาลัยนบูรีเป็นต้นแบบ

**ตารางที่ 13 : รูปแบบรายงานเบริหารความเสี่ยงแบบที่ 5 แสดงรายงานขั้นดัน ความเสี่ยงของ
คณะ/สาขา และหน่วยงานต่างๆ มหาวิทยาลัยชลบุรี ปีการศึกษา 2555**

ขั้นดันความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			คณะ/สาขา/หน่วยงาน
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
1	2.20	2.17	สูง	บัณฑิตวิทยาลัย
2	1.84	2.18	ปานกลาง	วิศวกรรมศาสตร์
3	1.88	2.12	ปานกลาง	บริหารธุรกิจ
4	1.8	2.00	น้อย	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5	1.78	1.96	น้อย	ศึกษาทั่วไป
6	1.38	1.41	น้อย	บัญชี
เฉลี่ย	1.81	1.97	น้อย	ความเสี่ยงของคณะ/สาขา

ตารางจัดอันดับความเสี่ยงของหน่วยงาน^๔

ขั้นดับความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			คณะ/สาขา/หน่วยงาน
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
1	2.42	2.67	สูง	สำนักประกันคุณภาพการศึกษา
2	2.47	2.60	สูง	หน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ ^๒
3	2.27	2.65	สูง	สำนักวิชาการ
4	3.82	1.52	สูง	สำนักทะเบียนและประมวลผล
5	2.36	2.60	สูง	หน่วยงานวางแผนและพัฒนา ^๒
6	2.38	2.52	สูง	หน่วยงานสนับสนุนศึกษา ^๒
7	1.99	2.78	ปานกลาง	สำนักวิจัยและวางแผนพัฒนา
8	1.99	2.15	ปานกลาง	สำนักธิบัณฑุรศศึกษา
9	2.00	2.08	ปานกลาง	สำนักงานธิการบดี
10	2.59	1.59	ปานกลาง	สำนักบริหารบวนปะน้ำผลและภารเงิน
11	1.84	2.11	น้อย	ศูนย์คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ
12	1.52	2.00	น้อย	สำนักองคุนฯ
13	2.69	1.00	น้อย	ศูนย์กีฬาและนันทนาการ
14	1.15	1.2	น้อย	สำนักวิทยบริการ
เฉลี่ย	2.25	2.10	สูง	ความเสี่ยงของหน่วยงาน
หมายเหตุ หากมีหน่วยงาน	2.12	2.07	สูง	

**ตารางที่ 14 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 5 แสดงรายงานการจัดอันดับความเสี่ยง
ของคณะ/สาขาวิชา และหน่วยงานต่างๆ มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2556**

อันดับความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			คณะ/สาขาวิชา/หน่วยงาน
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
1	2.18	2.14	สูง	บัณฑิตวิทยาลัย
2	1.82	2.17	ปานกลาง	วิศวกรรมศาสตร์
3	1.86	2.09	ปานกลาง	บริหารธุรกิจ
4	1.77	2.00	น้อย	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5	1.77	1.95	น้อย	ศึกษาทั่วไป
6	1.36	1.40	น้อย	บัญชี
เฉลี่ย	1.80	1.95	น้อย	ความเสี่ยงของคณะ/สาขาวิชา

ตารางจัดอันดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

อันดับความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			คณะ/สาขาวิชา/หน่วยงาน
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
1	2.42	2.67	สูง	สำนักประสานกุฎิภารกิจฯ
2	2.25	2.67	สูง	สำนักวิชาการ
3	2.33	2.52	สูง	งานการจัดการความรู้
4	3.80	1.50	สูง	สำนักทะเบียนและประมวลผล
5	2.23	2.41	สูง	หน่วยงานวางแผนและพัฒนา
6	2.24	2.40	สูง	หน่วยงานสนับสนุนศึกษา
7	2.14	2.30	สูง	หน่วยงานวิเทศสัมพันธ์
8	1.97	2.76	ปานกลาง	สำนักวิจัยและวางแผนพัฒนา
9	2.00	2.67	ปานกลาง	สำนักกิจการนักศึกษา
10	2.00	2.05	ปานกลาง	สำนักงานอธิการบดี
11	2.57	1.58	ปานกลาง	สำนักบริหารงบประมาณและการเงิน
12	1.82	2.09	ปานกลาง	ศูนย์คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ
13	1.50	2.00	น้อย	สำนักกองทุนฯ
14	2.67	1.00	น้อย	ศูนย์ศึกษาวัฒนธรรม
15	1.13	1.40	น้อย	สำนักวิทยบริการ
เฉลี่ย	2.20	2.08	สูง	ความเสี่ยงของหน่วยงาน
100%	2.09	2.00	ปานกลาง	
100% ของ 100%				

ต่อไปนี้จะเป็นการแสดงผลการศึกษาโดยรวมที่จะกล่าวถึงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงว่า คณะได้มีความเสี่ยงมาก และหน่วยงานใดมีความเสี่ยงสูงใน 3 อันดับแรกในปีการศึกษา 2555 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2556 ในตารางที่ 13 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่รรถดงรายงาน การจัดอันดับความเสี่ยงของคณะ/สาขาและหน่วยงานต่างๆปีการศึกษา 2555 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2556 ในตารางที่ 14 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 5 แสดงรายงานการจัดอันดับความเสี่ยง ของคณะ/สาขา และหน่วยงานต่างๆ ปีการศึกษา 2556

ผลการศึกษาพบว่าคณะและสาขาวิชาที่มีความเสี่ยงสูงสุดได้แก่บัณฑิตวิทยาลัยปีนคณะที่ ขัดตั้งหลังสุด ความเสี่ยงในระดับที่ 2 เป็นคณะวิศวกรรมศาสตร์ไม่น่าเปลกใจ เพราะเป็นคณะที่มีการจัดการค่อนข้างซับซ้อนเพราเป็นเรื่องการบริหารทั้งคนและเครื่องไม้เครื่องมือทางด้านวิศวกรรมที่ต้องปรับเปลี่ยนให้กันสมัยทั้งเครื่องมือและบุคลากรอยู่ตลอดแต่ประเดิ่นที่น่าสนใจที่มีระดับความเสี่ยงสูงในอันดับ 3 และ 4 ตามลำดับได้แก่คณะบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งตามหลักแล้ว คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี น่ามีระดับความเสี่ยงมากกว่าคณะบริหารธุรกิจ แต่ถ้าเราไปคูรายละเอียดที่เกี่ยวกับความเสี่ยง 6 ด้านของสำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) แล้วพบว่าคณะบริหารธุรกิจมีความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ด้านปฏิบัติการ และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับความเสี่ยงรวมที่ระดับปานกลาง ขณะที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันอยู่ในระดับความเสี่ยงรวม ที่ระดับน้อยกว่าคณะบริหารธุรกิจสามเท่าคร่าวๆ เนื่องจากคณะนักศึกษาและคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นผู้บริหารที่สามารถด้วยตนเองได้ดีทำให้ไม่มีความเสี่ยงในด้านยุทธศาสตร์ทำให้ในปีการศึกษา 2555-2556 คณะที่มีความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยเหมือนกันใน 1 ถึง 4 อันดับแรก เมื่อนอกนั้น ก็คือ คณะบัณฑิตวิทยาลัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และ คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตามลำดับ

ความเสี่ยงของหน่วยงานในปีการศึกษา 2555 – 2556 พบว่า จากการศึกษาพบว่าสำนักประกันคุณภาพการศึกษามีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง เนื่องจากจะต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อรับรองรับในการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นจะต้องถูกส่งมาก่อนฝ่ายงานอื่นๆ ให้ทันเวลาและต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ตามตัวบ่งชี้ค่างๆที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินธุรกิจของมหาวิทยาลัยว่าจะสามารถทำเป็นธุรกิจต่อไปได้หรือไม่จากการประกันคุณภาพภายใน

ส่วนระดับความเสี่ยงที่สูงอันดับ 2 ในปีการศึกษา 2555 ได้แก่หน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งพึงถูกตั้งขึ้นในปี 2555 เพื่อร่วมรับประชาคมอาเซียน (AEC) ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการศึกษาร่วมกับต่างประเทศ ซึ่งกำหนดไว้ประมาณ 3 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนลาว, สาธารณรัฐเวียดนาม และสาธารณรัฐกัมพูชา ซึ่งมีการบันทึก/ข้อตกลงร่วมมือกัน (Memorandum of understanding หรือ MOU) ที่สามารถดำเนินการผ่านพื้นไปได้ดี จึงจัดให้อยู่ในความเสี่ยงสูง ส่วนในปี 2556 ระดับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงเป็นอันดับ 2 คือสำนักวิชาการ ซึ่งต้องทำงานรับมายานวิเทศสัมพันธ์ในการวางแผนการศึกษา วิชาการและศิลปวัฒนธรรมทั้งในประเทศไทยและประเทศแถบอาเซียนตลอดจนต้องมีหน้าที่ตรวจสอบทุกความวิจัยของอาจารย์ทั้งในมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยอื่น ตลอดจนนักวิชาการอิสระอีกด้วย

สรุปการบริหารความเสี่ยงในปีการศึกษา 2555 เพียงกับระดับความเสี่ยงในปีการศึกษา 2556 การศึกษาพบว่าระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยในปี 2555 อยู่ในระดับสูงเนื่องจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งได้แก่ผลพวงจากน้ำท่วมใหญ่ในปี พ.ศ. 2554 และความชำนาญหน่วยงานต่างๆในการตอบตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ.) ยังมีไม่นักพอ ดังตารางที่ 13

ส่วนในปีการศึกษา 2556 มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลางถ้ามองในรูปของค่าเบรกของความเสี่ยง พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมจะเป็นด้านที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง อันผลมาจากการไม่แน่นอนในนโยบายการศึกษาของรัฐบาล และการก้าวเข้าสู่การรองรับประชาคมอาเซียน (AEC) ตลอดจนกฎหมายที่ หรือตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ.) เปลี่ยนแปลงเกือบทุกปี ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 15 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 แสดงรายงานการจัดอันดับความเสี่ยงของ
คณะ/สาขาวิชา และหน่วยงานต่างๆ มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2556

ส่วน/หน่วยงาน	อันดับความเสี่ยง ของหน่วยงาน หรืองานต่างๆ	ความเสี่ยงด้านต่างๆ	อันดับ ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง
1.มติชนทวีภานลักษ์	1	1.ค้านการใช้ที่ราชบัณฑุร	6	1.89	2.14	ปานกลาง
		2.ค้านยุทธศาสตร์	3	2.17	2.33	สูง
		3.ค้านนโยบาย	5	2.01	1.97	ปานกลาง
		4.ค้านปฏิปัตถาม	2	2.27	2.33	สูง
		5.ค้านยุคลากร และธรรมาภิบาล	1	2.67	2.33	สูง
		6.ค้านจากเวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	4	2.00	2.00	ปานกลาง
2.วิศวกรรมศาสตร์	2		เฉลี่ย	2.20	2.17	สูง
		1.ค้านการใช้ที่ราชบัณฑุร	5	1.71	1.71	น้อย
		2.ค้านยุทธศาสตร์	1	2.15	2.48	สูง
		3.ค้านนโยบาย	6	1.59	1.76	น้อย
		4.ค้านปฏิปัตถาม	4	1.88	2.21	ปานกลาง
		5.ค้านยุคลากร และธรรมาภิบาล	3	1.75	2.75	ปานกลาง
3.บริหารธุรกิจ	3	6.ค้านจากเวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	2	2.00	3.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	1.84	2.18	ปานกลาง
		1.ค้านการใช้ที่ราชบัณฑุร	6	1.83	1.71	น้อย
		2.ค้านยุทธศาสตร์	4	1.81	2.15	ปานกลาง
		3.ค้านนโยบาย	5	1.82	1.80	น้อย
		4.ค้านปฏิปัตถาม	2	1.88	2.46	ปานกลาง
4.วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	4	5.ค้านยุคลากร และธรรมาภิบาล	3	2.00	2.00	น้อย
		6.ค้านจากเวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	2.00	3.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	1.86	2.12	ปานกลาง
		1.ค้านการใช้ที่ราชบัณฑุร	4	1.71	1.71	น้อย
		2.ค้านยุทธศาสตร์	1	2.15	2.40	สูง
		3.ค้านนโยบาย	5	1.59	1.62	น้อย
5.แพลตฟอร์มทั่วไป	5	4.ค้านปฏิปัตถาม	3	2.00	2.21	ปานกลาง
		5.ค้านยุคลากร และธรรมาภิบาล	2	1.75	2.75	ปานกลาง
		6.ค้านจากเวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	6	1.00	1.00	น้อยมาก
			เฉลี่ย	1.80	2.00	ปานกลาง
		1.ค้านการใช้ที่ราชบัณฑุร	4	1.67	1.67	น้อย
		2.ค้านยุทธศาสตร์	3	1.83	1.83	น้อย
6.คอมพิวเตอร์	6	3.ค้านนโยบาย	5	1.61	1.61	น้อย
		4.ค้านปฏิปัตถาม	2	1.83	2.44	ปานกลาง
		5.ค้านยุคลากร และธรรมาภิบาล	-	-	-	-
		6.ค้านจากเวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	2.00	3.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	1.78	1.96	น้อย
		1.ค้านการใช้ที่ราชบัณฑุร	1	1.71	1.71	น้อย
ความเสี่ยงรวม		2.ค้านยุทธศาสตร์	2	1.58	1.72	น้อย
		3.ค้านนโยบาย	3	1.52	1.55	น้อย
		4.ค้านปฏิปัตถาม	4	1.00	1.00	น้อยมาก
		5.ค้านยุคลากร และธรรมาภิบาล	4	1.00	1.00	น้อยมาก
		6.ค้านจากเวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	4	1.00	1.00	น้อยมาก
			เฉลี่ย	1.38	1.41	น้อย

**ตารางที่ 15 (ต่อ) รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 แสดงรายงานสรุปความเสี่ยง
ด้านต่างๆ ของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีการศึกษา 2555**

ลำดับ/หน่วยงาน	รหัสผู้ดูแลแบบ ของหน่วยงาน หรืองานต่างๆ	ความเสี่ยงด้านต่างๆ	รหัสผู้ดูแล ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	
1.สำนักประกัน คุณภาพการศึกษา	1	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว					
		2.ดำเนินการทดสอบ	3	2.00	2.00	น้อย	
		3.ดำเนินนโยบาย	1	2.76	2.75	สูง	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	2	2.33	2.83	สูง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	-	-	-	-	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง					
2.งานบริเพรเวชันซ์	2	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว	6	1.67	1.67	น้อย	
		2.ดำเนินการทดสอบ	2	3.08	3.08	สูงมาก	
		3.ดำเนินนโยบาย	3	2.34	2.47	ปานกลาง	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	5	2.00	2.21	ปานกลาง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	4	2.00	2.50	ปานกลาง	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง	1	4.00	4.00	สูงมาก	
3.สำนักวิชาการ	3	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว	2	2.50	2.50	สูง	
		2.ดำเนินการทดสอบ	3	2.33	2.44	สูง	
		3.ดำเนินนโยบาย	1	2.83	3.67	สูงมาก	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	4	2.00	3.00	ปานกลาง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	5	1.00	1.00	น้อยมาก	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง					
4.สำนักทะเบียนและ ประมาณผล	4	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว	2	3.00	2.00	ปานกลาง	
		2.ดำเนินการทดสอบ	1	4.00	2.00	สูง	
		3.ดำเนินนโยบาย	4	3.89	1.33	สูง	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	3	3.83	1.50	สูง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม					
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง	6	2.00	2.00	น้อย	
5.สำนักวางแผนและ พัฒนา	5	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว	6	1.67	1.67	น้อย	
		2.ดำเนินการทดสอบ	2	2.64	3.08	สูงมาก	
		3.ดำเนินนโยบาย	3	2.34	2.47	ปานกลาง	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	5	2.00	2.21	ปานกลาง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	4	2.00	2.50	ปานกลาง	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง	1	4.00	4.00	สูงมาก	
6.งานส่งเสริมศึกษา	6	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว	6	1.67	1.67	น้อย	
		2.ดำเนินการทดสอบ	1	2.75	3.08	สูงมาก	
		3.ดำเนินนโยบาย	3	2.34	2.47	ปานกลาง	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	5	2.00	2.21	ปานกลาง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	4	2.00	2.50	ปานกลาง	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง	2	4.00	3.00	สูง	
7.สำนักวิจัยและ วางแผนพัฒนา	7	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว					
		2.ดำเนินการทดสอบ	1	2.50	3.50	สูงมาก	
		3.ดำเนินนโยบาย	4	1.66	2.65	ปานกลาง	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	2	2.17	2.92	สูง	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	3	2.00	2.50	ปานกลาง	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง					
8.สำนักกิจกรรมนักศึกษา	8	1.ดำเนินการให้หัวหน้ากล่าว	6	1.99	2.78	ปานกลาง	
		2.ดำเนินการทดสอบ	2	2.33	2.28	ปานกลาง	
		3.ดำเนินนโยบาย	5	2.00	1.33	น้อย	
		4.ดำเนินปฏิบัติงาน	4	2.00	2.00	น้อย	
		5.ดำเนินบุคลากร และธรรมาภินิยม	6	1.63	1.63	น้อย	
		6.ดำเนินจากแผลล้มภายนอกและความปลอดภัย ข้อเสียง	1	2.00	2.67	ปานกลาง	
				เดือน	1.99	2.15	ปานกลาง

ตารางที่ 15 (ต่อ) รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 แสดงรายงานสรุปความเสี่ยง
ด้านต่างๆ ของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยชั้นนำรี ปีการศึกษา 2555

ลำดับ/หน่วยงาน	อันดับความเสี่ยง ของหน่วยงาน หรืองานค้างๆ	ความเสี่ยงด้านต่างๆ	อันดับ ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	
9.สานักงานธุรการ	9	1.ด้านการใช้ห้องพยาบาล	3	2.00	2.00	น้อย	
		2.ด้านบุคลากร	5	1.67	1.67	น้อย	
		3.ด้านนโยบาย	3	2.00	2.00	น้อย	
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	2.44	2.44	สูง	
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	6	1.50	1.75	น้อย	
		6.ด้านจากเวคล้มภาระนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	6	2.00	2.00	น้อย	
			เฉลี่ย	2.00	2.08	ปานกลาง	
10.สานักงานบริหาร งบประมาณฯ	10	1.ด้านการใช้ห้องพยาบาล	2	3.00	2.00	ปานกลาง	
		2.ด้านบุคลากร	1	4.00	2.00	สูง	
		3.ด้านนโยบาย	4	3.89	1.33	สูง	
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	3.83	1.50	สูง	
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล					
		6.ด้านจากเวคล้มภาระนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	5	4.00	1.00	ปานกลาง	
			เฉลี่ย	2.59	1.59	ปานกลาง	
11.ศูนย์คอมพิวเตอร์และ สารสนเทศ	11	1.ด้านการใช้ห้องพยาบาล	3	1.83	1.96	น้อย	
		2.ด้านบุคลากร	4	1.79	1.85	น้อย	
		3.ด้านนโยบาย	5	1.67	1.67	น้อย	
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	2.00	2.75	ปานกลาง	
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	6	1.5	1.5	น้อย	
		6.ด้านจากเวคล้มภาระนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	2.00	3.00	ปานกลาง	
			เฉลี่ย	1.84	2.11	น้อย	
12.สานักกองทุนฯ	12	1.ด้านการใช้ห้องพยาบาล	-	-	-	-	
		2.ด้านบุคลากร					
		3.ด้านนโยบาย	2	1.50	2.50	ปานกลาง	
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	1.00	1.50	น้อย	
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล					
		6.ด้านจากเวคล้มภาระนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	2.00	2.00	น้อย	
			เฉลี่ย	1.52	2.00	น้อย	
13.ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	13	1.ด้านการใช้ห้องพยาบาล					
		2.ด้านบุคลากร					
		3.ด้านนโยบาย	5	1.59	1.62	น้อย	
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	2.17	1.00	น้อย	
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	2	1.75	2.75	ปานกลาง	
		6.ด้านจากเวคล้มภาระนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	4.00	1.00	ปานกลาง	
			เฉลี่ย	2.69	1.00	น้อย	
14.สานักวิทยบริการ	14	1.ด้านการใช้ห้องพยาบาล	3	1.00	1.00	น้อยมาก	
		2.ด้านบุคลากร	3	1.00	1.00	น้อยมาก	
		3.ด้านนโยบาย	2	1.25	1.33	น้อย	
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	1.00	1.00	น้อยมาก	
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	1	2.00	2.50	ปานกลาง	
		6.ด้านจากเวคล้มภาระนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	3	1.00	1.00	น้อยมาก	
			เฉลี่ย	1.15	1.20	น้อย	
หมายเหตุ				2.25	2.10	ปานกลาง	
เฉลี่ย				2.12	2.07	สูง	

ตารางที่ 16 รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 รายงานสรุปความเสี่ยง ด้านต่างๆของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยชั้นนำ ปีการศึกษา 2556

คณะ/สาขา/หมวด	อันดับความเสี่ยง ของคณะ/สาขา	ความเสี่ยงด้านต่างๆ	อันดับความเสี่ยง ตามด้าน	การประเมินความเสี่ยง		
				โอลด์	ผลกรอบ	ระดับความเสี่ยง
1.บังคับวิธีการสอน	1	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	6	1.69	2.14	ปานกลาง
		2.ด้านยุทธศาสตร์	2	2.58	2.33	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	5	2.01	1.97	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	2.27	2.33	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	1	2.67	2.33	ปานกลาง
		6.ด้านจากเวตสื่อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	4	3.00	2.00	ปานกลาง
2.วิศวกรรมศาสตร์	2		เฉลี่ย	2.18	2.14	ปานกลาง
		1.ด้านการใช้ทรัพยากร	5	1.71	1.71	น้อย
		2.ด้านยุทธศาสตร์	1	2.15	2.48	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	6	1.59	1.76	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	4	1.88	2.21	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	3	1.75	2.75	ปานกลาง
3.บริหารธุรกิจ	3	6.ด้านจากเวตสื่อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	2	2.00	3.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	1.82	2.17	ปานกลาง
		1.ด้านการใช้ทรัพยากร	6	1.83	1.71	น้อย
		2.ด้านยุทธศาสตร์	4	1.81	2.15	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	5	1.82	1.80	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	1.88	2.46	ปานกลาง
4.วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	4	5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	3	2.00	2.00	น้อย
		6.ด้านจากเวตสื่อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	2.00	3.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	1.86	2.09	ปานกลาง
		1.ด้านการใช้ทรัพยากร	4	1.71	1.71	น้อย
		2.ด้านยุทธศาสตร์	1	2.15	2.40	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	5	1.59	1.62	น้อย
5.หมวดศึกษาทั่วไป	5	4.ด้านปฏิบัติงาน	3	2.00	2.21	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	2	1.75	2.75	ปานกลาง
		6.ด้านจากเวตสื่อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	6	1.00	1.00	น้อยมาก
			เฉลี่ย	1.77	2.00	น้อย
		1.ด้านการใช้ทรัพยากร	4	1.67	1.67	น้อย
		2.ด้านยุทธศาสตร์	3	1.83	1.83	น้อย
6.มนุษย์	6	3.ด้านนโยบาย	5	1.61	1.61	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	1.83	2.44	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	-	-	-	-
		6.ด้านจากเวตสื่อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	1	2.00	3.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	1.77	1.95	น้อย
		1.ด้านการใช้ทรัพยากร	1	1.71	1.71	น้อย
		2.ด้านยุทธศาสตร์	2	1.58	1.72	น้อย
		3.ด้านนโยบาย	3	1.52	1.55	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	4	1.00	1.00	น้อยมาก
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	4	1.00	1.00	น้อยมาก
		6.ด้านจากเวตสื่อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเสียง	4	1.00	1.00	น้อยมาก
			เฉลี่ย	1.36	1.40	น้อย
รวมเฉลี่ย			เฉลี่ย	1.80	1.95	น้อย

ตารางที่ 16 (ต่อ) รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 แสดงรายงานสรุปความเสี่ยงด้าน[†]
ต่างๆของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีการศึกษา 2556

ลำดับ/หน่วยงาน	อันดับความเสี่ยง ของหน่วยงาน ที่อยู่ในต่างๆ	ความเสี่ยงด้านต่างๆ	อันดับ ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ
1.ส่วนักประถัม คุณภาพการศึกษา	1	1.ด้านการใช้ทรัพยากร				
		2.ด้านอุบัติเหตุ	3	2.00	2.00	น้อย
		3.ด้านนโยบาย	1	2.75	2.75	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	2.33	2.83	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	-	-	-	-
		6.ด้านจากแวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเดียวกัน	เฉลี่ย	2.42	2.67	ปานกลาง
2.ส่วนักวิชาการ	2	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	1	3.33	3.67	สูง
		2.ด้านอุบัติเหตุ	3	2.11	2.33	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	2	2.83	3.67	สูง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	4	1.67	2.33	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	5	1.00	1.00	น้อย
		6.ด้านจากแวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเดียวกัน	เฉลี่ย	2.25	2.67	ปานกลาง
3.งานการจัดการความรู้	3	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	6	1.67	1.67	น้อย
		2.ด้านอุบัติเหตุ	2	2.53	3.08	สูง
		3.ด้านนโยบาย	3	2.34	2.47	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	5	2.00	2.21	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	4	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านจากแวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเดียวกัน	1	4.00	3.00	ปานกลาง
4.ส่วนักทะเบียนและ ประมวลผล	4	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	2	3.00	2.00	ปานกลาง
		2.ด้านอุบัติเหตุ	1	4.00	2.00	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	4	3.89	1.33	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	3.83	1.50	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล				
		6.ด้านจากแวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเดียวกัน	6	4.00	1.00	ปานกลาง
5.หน่วยงานวางแผนและ พัฒนา	5	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	6	1.33	1.33	น้อย
		2.ด้านอุบัติเหตุ	2	2.64	3.08	สูง
		3.ด้านนโยบาย	3	2.34	2.47	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	5	2.00	2.21	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	4	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านจากแวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเดียวกัน	1	4.00	4.00	สูง
6.หน่วยงานสนับสนุนศึกษา	6	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	6	1.67	1.67	น้อย
		2.ด้านอุบัติเหตุ	1	2.53	2.97	สูง
		3.ด้านนโยบาย	3	2.34	2.47	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	5	2.00	2.21	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	4	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านจากแวดล้อมภายนอกและความปลอดภัย ชื่อเดียวกัน	2	3.00	2.00	ปานกลาง
			เฉลี่ย	2.24	2.40	ปานกลาง

**ตารางที่ 16 (ต่อ) รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 แสดงรายงานสรุปความเสี่ยง
ด้านต่างๆของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีการศึกษา 2556**

ลำดับหน่วยงาน	ด้านต้นความเสี่ยง	ความเสี่ยงด้านต่างๆ	ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		
				โอลด์	ผลรวม	ระดับความเสี่ยง
7.หน่วยงานวิเทศสัมพันธ์	7	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	6	1.67	1.67	น้อย
		2.ด้านกฎหมาย	2	2.42	2.58	ปานกลาง
		3.ด้านนโยบาย	4	2.06	2.25	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	5	2.00	2.13	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	3	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านงานแสดงถ้อยคำภาษาอังกฤษและความไม่สงบภายใน ชื่อเสียง	1	2.67	2.67	มาก
		เฉลี่ย	2.14	2.30	มาก	
8.สำนักวิจัยและ วางแผนพัฒนา	8	1.ด้านการใช้ทรัพยากร				
		2.ด้านกฎหมาย	1	2.50	3.50	มาก
		3.ด้านนโยบาย	4	1.65	2.65	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	2.17	2.92	มาก
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	3	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านงานแสดงถ้อยคำภาษาอังกฤษและความไม่สงบภายใน ชื่อเสียง				
		เฉลี่ย	1.97	2.76	ปานกลาง	
9.สำนักกิจการนักศึกษา	9	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	2	2.33	2.28	ปานกลาง
		2.ด้านกฎหมาย	5	2.00	1.33	น้อย
		3.ด้านนโยบาย	4	2.00	2.00	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	6	1.63	1.63	น้อย
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	3	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านงานแสดงถ้อยคำภาษาอังกฤษและความไม่สงบภายใน ชื่อเสียง	1	2.00	2.67	ปานกลาง
		เฉลี่ย	2.00	2.67	ปานกลาง	
10.สำนักงานคณะกรรมการ	10	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	3	2.00	2.00	น้อย
		2.ด้านกฎหมาย	5	1.67	1.67	น้อย
		3.ด้านนโยบาย	3	2.00	2.00	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	2.44	2.44	มาก
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	6	1.50	1.75	น้อย
		6.ด้านงานแสดงถ้อยคำภาษาอังกฤษและความไม่สงบภายใน ชื่อเสียง	6	2.00	2.00	น้อย
		เฉลี่ย	2.00	2.05	ปานกลาง	
11.สำนักวิชาการ และประเมินผลฯ	11	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	2	3.00	2.00	ปานกลาง
		2.ด้านกฎหมาย	1	4.00	2.00	มาก
		3.ด้านนโยบาย	4	3.89	1.33	มาก
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	3.83	1.50	มาก
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล				
		6.ด้านงานแสดงถ้อยคำภาษาอังกฤษและความไม่สงบภายใน ชื่อเสียง	5	4.00	1.00	ปานกลาง
		เฉลี่ย	2.57	1.58	ปานกลาง	
12.ศูนย์คิด棍พัฒนาและ สารสนเทศ	12	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	3	1.83	1.96	น้อย
		2.ด้านกฎหมาย	4	1.79	1.85	น้อย
		3.ด้านนโยบาย	5	1.67	1.67	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	2	2.00	2.75	ปานกลาง
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	6	1.5	1.5	น้อย
		6.ด้านงานแสดงถ้อยคำภาษาอังกฤษและความไม่สงบภายใน ชื่อเสียง	1	2.00	3.00	ปานกลาง
		เฉลี่ย	1.82	2.09	ปานกลาง	

ตารางที่ 16 (ต่อ) รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบใหม่แบบที่ 5 แสดงรายงานสรุปความเสี่ยงด้านต่างๆ
ของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีการศึกษา 2556

ผู้อัปโหลดหน่วยงาน	อันดับความเสี่ยง ของหน่วยงาน หรืองานค่าฯ	ความเสี่ยงด้านค่าฯ	อันดับ ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง
13.ส่วนักกองทุนฯ	13	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	-	-	-	-
		2.ด้านกฎหมาย				
		3.ด้านนโยบาย	2	1.50	2.50	ปานกลาง
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	1.00	1.50	น้อย
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล				
		6.ด้านจากแผลดื้อกวนภายนอกและความปลดปล่อยชื่อเสียง	1	2.00	2.00	น้อย
14.ศูนย์ศิลป์ปัจจุบันฯ	14	1.ด้านการใช้ทรัพยากร				
		2.ด้านกฎหมาย				
		3.ด้านนโยบาย	5	1.59	1.62	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	2.17	1.00	น้อย
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	2	1.75	2.75	ปานกลาง
		6.ด้านจากแผลดื้อกวนภายนอกและความปลดปล่อยชื่อเสียง	1	4.00	1.00	ปานกลาง
15.ส่วนักวิทยบริการ	15	1.ด้านการใช้ทรัพยากร	3	1.00	1.00	น้อยมาก
		2.ด้านกฎหมาย	3	1.00	1.00	น้อยมาก
		3.ด้านนโยบาย	2	1.25	1.33	น้อย
		4.ด้านปฏิบัติงาน	3	1.00	1.00	น้อยมาก
		5.ด้านบุคลากร และธรรมาภิบาล	1	2.00	2.50	ปานกลาง
		6.ด้านจากแผลดื้อกวนภายนอกและความปลดปล่อยชื่อเสียง	3	1.00	1.00	น้อยมาก
หน่วยงาน			เฉลี่ย	1.13	1.40	น้อย
เฉลี่ย			เฉลี่ย	2.20	2.08	ปานกลาง
ทั้งมหาวิทยาลัย			เฉลี่ย	2.09	2.00	ปานกลาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบมีรายงานบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเป็นองค์ความรู้ใหม่ 5 รูปแบบ โดยมีประโยชน์แตกต่างกันทั้งในแนวกร้างและแนวลึก ตามที่ก่อ威名แล้วอีกทั้งสามารถวิเคราะห์ในแนวประจักษ์ได้ดีกว่าพระสามารถอธิบายความเสี่ยงที่สูงกว่า ด้วยกิจกรรมใดตลอดจนความเสี่ยงด้านใดเสี่ยงสูงมาก ระดับความเสี่ยงสูง ระดับความเสี่ยงปานกลาง อีกทั้งและระดับความเสี่ยงน้อยมากซึ่งสามารถปล่อยความเสี่ยงให้คงอยู่พราะไม่คุ้มกับต้นทุนในการบริหารจัดการแต่มีแนวทางลดความเสี่ยงให้ลดลงได้ เพื่อจะได้ปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น มากกว่าการคาดเดาโดยความรู้สึก แต่ทั้งนี้ทั้งนี้ก็จะต้องสอดคล้องกับแผนประจำปีและแผนพัฒนามหาวิทยาลัย 5 ปี และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

ส่วนประเด็นในวัตถุประสงค์ 2 อีก 2 ประเด็น คือการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแบบคร่าวๆ โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ สามารถนำมาใช้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นได้ และระดับความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงคุณภาพประกอบด้วยข้อกำหนดการประเมินระบบบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาตามตัวบ่งชี้ 7.4 ที่ทุกสถาบันอุดมการณ์ศึกษาจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด/ตัวบ่งชี้เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงได้รูปแบบบริหารความเสี่ยงรูปแบบทั่วไป 2 รูปแบบ ดังนี้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาที่ก่อ威名แล้วข้างต้นย่อมสามารถใช้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นได้หมด เนื่องจากเป็นมาตรฐานเดียวกันแล้ว และจากแบบสัมภาษณ์ ของ 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยชนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชีย และ วิทยาลัยเซาธ์อีสบามากอก ที่เป็นผู้บริหาร และ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับบริหารความเสี่ยงเห็นด้วยว่าการบริหารความเสี่ยงที่สถาบันอุดมศึกษาใช้หลักการและเกณฑ์ประเมินระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมือนกันในตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ) นั้นมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกๆแห่งสามารถนำมาใช้ได้ทุกสถาบันอุดมศึกษา

สถิติเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามและใช้ตัวสถิติคือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าแผลี่ยกนิตรุม และใช้ตัวสถิติอีกตัวหนึ่งคือการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-way Anova) หรือระดับความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 ($\alpha=0.05$) โดยกำหนดให้ตัวแปรตัวที่ 2 ตัวแปรได้แก่ตัวแปรตัวที่ที่เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (University) 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยชนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอชีย และ

วิทยาลัยฯ อีสานางกอกว่ามีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกันหรือไม่ ตัวแปรต้นที่ 2 ที่เป็นกลุ่มของ 2 คณะ และหน่วยงานรวมเป็นทั้งสิ้น 3 หน่วยงาน (Department) มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ โดยกำหนดให้ตัวแปรตามคือระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยมีสมมติฐานดังนี้

$$H0_1: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$$

หมายถึงสมมุติฐานหลักที่ 1 คือ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกันได้แก่ มหาวิทยาลัยชลบุรี (μ_1) มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย (μ_2) วิทยาลัยฯ อีสานางกอก (μ_3)

$$H1_1: \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$$

หมายถึงสมมุติฐานรองที่ 1 คือ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งตั้งกล่าวมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรืออย่างน้อยองค์กรที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกัน หรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

$$H0_2: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$$

หมายถึงสมมุติฐานหลักที่ 2 คือคณะหรือหน่วยงาน (Department) ทั้ง 3 หน่วยงานของมหาวิทยาลัย 3 แห่งตั้งกล่าวมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

$$H1_2: \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$$

หมายถึงสมมุติฐานรองที่ 2 คือคณะหรือหน่วยงาน (Department) ทั้ง 3 หน่วยงานของมหาวิทยาลัย 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรืออย่างน้อยองค์กรที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 : คำนวณความแปรปรวน 2 ทาง (Two-way Anova) ของระดับความเสี่ยงของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Source	df	Sum of Square	MeanSquares	F	Sig
University	2	1.9523	0.9762	1.9090	0.000
Department	2	5.4854	2.7427	5.3636	0.060
Error	166	84.8846	0.5114		
Total	170	92.3223			

$$S = 6.29255 \quad R-Sq = 89.98\% \quad R-Sq(adj) = 88.44\%$$

จากผลการศึกษาพบว่าในการนี้ข้อมูลทั้งหมด 171 ตัว (รายละเอียดตามภาคผนวก ง) ที่แบ่งเป็นกลุ่มตัวแปรต้น 2 ตัวแปรได้แก่ ตัวแปรด้านตัวที่ 1 เป็นกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (University) 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นแอชรีและ วิทยาลัยเซาธ์อีสบานากรอก ข้อมูลสถาบันการศึกษาละ 57 ตัว รวม สถาบันอุดมศึกษาเอกชน(University) 3 แห่ง ตัวรวมข้อมูล ทั้งหมด = 57×3 เท่ากับ 171 ตัว และแทนสัญลักษณ์คือ University มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไร เมื่อฉันกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ ส่วนตัวแปรต้นที่ 2 ที่เป็นกลุ่มของ 2 คณะ และ 1 หน่วยงานรวมเป็น ทั้งสิ้น 3 หน่วยงาน (Department) มีข้อมูลหน่วยงานละ 57 ตัว ข้อมูลทั้งหมด = 57×3 เท่ากับ 171 ตัว มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไร เมื่อฉันกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ โดยกำหนดให้ตัวแปรตามคือ ระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ตัวสถิติก็อท Two-way Anova ใช้โปรแกรม Mini-tab

สรุปผลการศึกษาจากตารางที่ 17 ในส่วนของตัวแปรต้น University ค่า F-ratio = 1.909 โดยมีค่า P-value (Sig) = 0.000 ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($\alpha = 0.05$) นั้น (ค่า P-value < α) P-value=0.000 <0.05 ว่าอย่างมีนัยสำคัญสูงไปกว่า คือ ยอมรับ H_0 หมายถึง มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรต้นหรือ R-square ร้อยละ 89.98 เมื่อยอมรับ H_0 แล้วต้องปฏิเสธ H_1 หมายถึงสมมุติฐานรองที่ 1 คือ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรืออย่างน้อย 1 คู่ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

ส่วนของหัวແປຣຕິນ Department ค่า F-ratio = 5.3636 โดยมีค่า P-value (Sig) = 0.06 ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 (ค่า P-value > α) P-value=0.06 > 0.05 ไม่มีนัยสำคัญนั้นสรุปได้ว่า โดยปฏิเสธ H_0 หมายถึงสมมุติฐานหลักที่ 2 คือคณะหรือหน่วยงานทั้ง 3 หน่วยงานมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงไม่แตกต่างกันดังนั้นหมายถึงการยอมรับสมมุติฐานรองที่ 2 คือ H_1 หมายถึงคณะหรือหน่วยงานทั้ง 3 หน่วยงานมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรืออย่างนั้น คือที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน (รายละเอียดการใช้ตัวสถิติก็อท Two-way Anova โดยใช้โปรแกรม Minitab ตามภาคผนวก ก)

สรุปวัดอุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการจัดการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทยโดยใช้มหาวิทยาลัยนบูรีเป็นต้นแบบว่า สามารถนำมาใช้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อื่นๆ ได้ จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน สามารถนำมาใช้ได้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นๆ ได้

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลสนับสนุนกับการวิเคราะห์ข้างต้น (รายละเอียดของข้อมูลอยู่ในภาคผนวก ก โดยใช้ผลกระทบ และโอกาสของความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง (รายละเอียดข้อมูลอยู่ในภาคผนวก ก) มีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกันเข้มเดียวกัน โดยใช้ตัวสถิติก็อทค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวมจากมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งดังกล่าวตามตารางข้างล่างนี้ได้แก่ ตารางที่ 18 แสดงระดับความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยนบูรี มหาวิทยาลัย อิสเทอร์นเอเซีย และวิทยาลัยเช่าร์อีสบานกอก โดยระดับความเสี่ยงโดยรวมของทั้ง 3 มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลางและระดับความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน (Department) ในทั้ง 3 มหาวิทยาลัย แตกต่างกัน คล้ายๆ ข้อสรุปจากตัวสถิติกการ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-way Anova) จากการวิเคราะห์ก่อนหน้านี้ในตารางที่ 17

**ตารางที่ 18 แสดงระดับความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชนบุรี
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นแอดเชีย และวิทยาลัยเข้าร่องทางกอก**

ระดับความเสี่ยงรวม คณิตศาสตร์น้ำดื่มน้ำ	ระดับความเสี่ยงรวม									
	มหาวิทยาลัยชนบุรี			มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นแอดเชีย			วิทยาลัยเข้าร่องทางกอก			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
บริหารธุรกิจ	1.86	2.09	น้อย	2.18	2.33	ปานกลาง	2.14	2.28	ปานกลาง	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1.79	2.00	น้อย	1.60	1.71	น้อย	2.02	2.25	ปานกลาง	
ศัลยกรรมแผน	2.33	2.57	สูง	1.91	2.24	ปานกลาง	2.39	2.86	สูง	
ค่าเดินทางค่าเดือน	1.95	2.17	ปานกลาง	1.93	2.10	ปานกลาง	2.15	2.41	ปานกลาง	

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3

เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการลงทุนบริหารความเสี่ยง

การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ได้ประเด็นคำถามว่า ขั้นตอนของกิจกรรมใด มีระดับความเสี่ยงที่สูงและเมื่อมีการควบคุมจากองค์กรแล้ว ความเสี่ยงลดลงเท่าใด สามารถคำนวณ เป็นตัวเงิน ได้โดยวิธีประเมินผลรูปแบบการจัดการบริหารความเสี่ยงที่พัฒนาขึ้น โดยใช้หลักคำนวณ โดยวิธีการวิเคราะห์แบบ Activity Base Costing และใช้วิเคราะห์ความคุ้มทุนโดยใช้ B/C Ratio และ เมื่อมีการจัดการความเสี่ยงโดยการเพิ่มการปฏิบัติงานป้องกัน / มีโครงสร้างเพิ่มขึ้นจะลดความเสี่ยงหาย ได้อีกเท่าใด โดยสามารถคำนวณคิดเป็นตัวเงินได้ โดยใช้ การวิเคราะห์ Benefit/Cost Ratio สูจิ ใช้เชิงปริมาณใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและการประเมินแบบ Activity Base Costing หรือกล่าวโดยสรุปคือมี การใช้ทรัพยากรากในกิจกรรมทำให้ต้นทุนมากตาม proportion กับ การวิเคราะห์ Benefit/Cost Ratio ≥ 1 ประเมินว่าคุ้มทุน

สมมติฐาน การศึกษาครั้งนี้เรื่องความคุ้มค่าในการลงทุน ผู้วิจัยจะใช้ว่าคำนวณ (Activity Base Costing/Benefit) ที่นิยมใช้ในธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์ทั่วโลก

ผลการศึกษาพบว่าการประเมินผลรูปแบบการจัดการบริหารความเสี่ยงที่พัฒนาขึ้นความคุ้มค่าในการลงทุนตามรายละเอียดดังต่อไปนี้เริ่มจากการ ประมาณการกิจกรรมของหน่วยงาน/คณะที่มีความเสี่ยงสูงได้แก่กิจกรรมการประสานงานกับบุคคลระหว่างคณะ/หน่วยงานต่างกัน ประมาณการให้มีขั้นตอนทั้งหมด 2 ขั้นตอน มีการประมาณการ โอกาสของความเสี่ยงและผลกระทบความเสี่ยงของขั้นตอนอยู่ในระดับที่สูงคือระดับที่ 3 และ 3 ตามลำดับ โดยระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง

ต่อจากนี้ผู้วิจัยจะประมาณการต้นทุนของกิจกรรมการประสานงานกับบุคลากรในคณะ/หน่วยงานเดียวกัน กับขั้นตอนการประสานงานกับบุคคลระหว่างคณะ/หน่วยงานต่างกัน โดยใช้บุคลากร 2 คนในระดับการศึกษาจบปริญญาโท อัตราเงินเดือนประมาณ 20,000 บาทต่อเดือน โดยใช้บุคลากรทั้ง 2 ทำหน้าที่ในกิจกรรมนี้ประมาณ 20% ต่อคนต่อวัน โดยสมมุติให้มีการดำเนินการทุกวันทั้ง 2 ขั้นตอน ซึ่งมีค่านลงทุนประมาณ $20\% \times \text{จำนวนเงินเดือน } 20,000 \times 2 \text{ คน } = 80,000 \text{ บาท ในเวลา 1 \ ปี เป็นต้นทุน } 80,000 \times 12 = 96,000 \text{ บาท } \text{ นี่คือต้นทุนในกิจกรรม } \text{ ประสานงานของหน่วยงานภายในและนอกหน่วยงานรวมเป็นเงินทั้งสิ้นใน 1 \ ปี ในหน่วยงาน} = 96,000 \text{ บาท } \text{ ซึ่งเป็น Cost } \text{ แต่ถ้าบุคลากรทั้ง 2 สามารถลดความเสี่ยงลงได้ } 10\% \text{ และอีก } 10\% \text{ ไปทำการหน้าที่ศึกษาเรียนได้เพิ่มปีละ 2 คน ต่อบุคลากร เนื่องรวมเป็น 4 คน } \text{ ค่าตอบแทน } 25,000 \text{ บาทรวมเป็นเงิน } 25,000 \times \text{จำนวน } 2 \text{ เทอม } \times \text{จำนวน } 4 \text{ คน } = 25,000 \times 2 \times 4 = 200,000 \text{ บาท (Benefit) } \text{ หักค่าใช้จ่ายในการเรียนประมาณ } 40\% \text{ ของรายได้คือ } 200,000 \text{ บาท } \text{ เป็นจำนวนเงิน } 80,000 \text{ บาท } \text{ เหลือรายได้ } \text{ สุทธิหรือ Benefit } \text{ เพิ่อกับ } 200,000 - 80,000 \text{ บาท } = 120,000 \text{ บาท } \text{ ทำให้เราได้ Benefit / Cost ratio } = \frac{120,000}{96,000} = 1.25 \text{ แสดงว่าในการนี้มหาวิทยาลัยมี Benefit / Cost ratio } \geq 1 \text{ แสดงว่าคุ้มค่ากับการลงทุน }$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างรูปรายงานแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการและดำเนินการทำตามวัตถุประสงค์ที่เสนอโดยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัยมี 3 ขั้นตอน

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย
2. เพื่อพัฒnarูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้
3. เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการลงทุนบริหารความเสี่ยง

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ได้ทำเกณฑ์การประเมินระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในลักษณะพิธีกรรมไม่ใช่รูปธรรมที่สามารถปฏิบัติได้จริงเพียงสร้างร่องรอยและหลักฐานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ.) ได้กำหนดมาตรฐานเกิดรูปแบบทั่วไปในการรายงานบริหารความเสี่ยง 2 รูปแบบส่วนใหญ่ยังจากทฤษฎีของ coso มาใช้ได้แก่ รูปแบบ 1 เป็นรูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงของทุกขั้นตอนในทุกกิจกรรมในทุกหน่วยงานแต่ในทางปฏิบัติแล้วมีการรายงานทุกๆ ขั้นตอนในกิจกรรมในทุกๆหน่วยงาน สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้ดำเนินการเรียงลำดับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงมากไปน้อยใน 3 ลำดับแรกที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของขั้นตอนความเสี่ยงโดยพิจารณาระดับโอกาสและผลกระทบ ปัจจัยเสี่ยงการควบคุมที่มีอยู่แล้วการควบคุมที่ควรจะมี และประเมินการควบคุม รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบรายงานความเสี่ยงที่แยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ) กำหนดและเป็นความเสี่ยงภาพรวมของมหาวิทยาลัย

รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาแบบครบวงจรในประเทศไทย ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ที่ได้ประเด็นคำถามและคำตอบเพื่อสร้างแบบฟอร์มและรูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบ พนวณรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรว่ามีลักษณะที่สำคัญคือ ศึกษาระดับความเสี่ยง

ด้านหน้าที่รับผิดชอบหรือกิจกรรมของทุกๆ คณะและทุกๆ หน่วยงาน และจำเป็นต้องทราบทุกขั้นตอนของทุก กิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละหน่วยงาน โดยใช้มหาวิทยาลัยชลบุรีเป็นต้นแบบกล่าวคือมหาวิทยาลัยชลบุรีประกอบ 6 คณะในแต่ละคณะ จะประกอบด้วยกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบประมาณ 19 ถึง 21 กิจกรรม หรือ หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยงเนื่องกับพันธกิจโดยเฉลี่ยที่ 19 กิจกรรมดังนั้นจะประมาณ 6 คณะ ไปด้วยกิจกรรมเท่ากับ $6 \times 19 = 114$ กิจกรรม หรือ หน้าที่ความรับผิดชอบ ส่วนหน่วยงานจะมีทั้งหมด 14 หน่วยงาน และแต่ละหน่วยงานจะมีกิจกรรมประมาณ 8 ถึง 19 กิจกรรมหรือ หน้าที่ความรับผิดชอบหรือโดยเฉลี่ยจะมี 12 กิจกรรมหรือ หน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้จำนวนกิจกรรมของทุกๆ หน่วยงาน จะมีกิจกรรมเท่ากับ $14 \times 12 = 168$ กิจกรรมรวมกิจกรรมทั้งหมดของคณะและหน่วยงาน หรือของมหาวิทยาลัยจะมีทั้งหมด $144 + 168 = 312$ กิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจ ถ้าพิจารณาใน 1 กิจกรรม จะมีขั้นตอนโดยเฉลี่ย 4 ขั้นตอนดังนี้นับขั้นตอนทั้งหมดของคณะและหน่วยงานหรือทั้งมหาวิทยาลัย จะมีขั้นตอนทั้งหมด $282 \times 4 = 1,128$ ขั้นตอน และในแต่ละขั้นตอนในการบริหารความเสี่ยงจะระบุ ปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยง และประเมินระดับความเสี่ยงได้เพียง 1 ระดับ จากระดับความเสี่ยงที่น้อยมาก ระดับความเสี่ยงที่น้อย ระดับความเสี่ยงปานกลางและระดับความเสี่ยงสูง ระดับความเสี่ยงสูงมาก รวมแล้วทั้งมหาวิทยาลัยจะมีระดับความเสี่ยงแต่ละขั้นตอนคือเท่ากับจำนวนขั้นตอนคือจำนวน 1,128 ความเสี่ยงเมื่อพิจารณาในรายระเอียดแล้วระดับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงคือความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและเชื้อเสี่ยง และความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ และด้านปฏิบัติการดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 4 ในปีการศึกษา 2556

ดังที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดเป็นลักษณะของการบริหารความเสี่ยงครบวงจรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย นอกจากนี้การศึกษาทำให้เราทราบถึง ระบุความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงการประเมินความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงโดยเรียงลำดับความเสี่ยง ของ กิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานหรือคณะ และการบริหารความเสี่ยงโดยเรียงลำดับความเสี่ยง ของกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกๆ หน่วยงานหรือทุกๆ คณะ โดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงด้านทรัพยากร ด้านยุทธศาสตร์ ด้านนโยบาย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากรและธรรมาภินิหาร และด้านสภาพแวดล้อมและเชื้อเสี่ยงของสถาบัน ประกอบเป็นการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของมหาวิทยาลัยโดยใช้รูปแบบการบริหารเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชลบุรีเป็นต้นแบบที่จะเกิดการพัฒนา รูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เป็นองค์ความรู้ ใหม่ 5 รูปแบบที่จะกล่าวในวัตถุประสงค์ที่ 2

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร ในประเทศไทย ” จากวัตถุประสงค์ที่ 1 พ布ว่ามีรูปแบบบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมหรือแบบที่นำไป

ที่ตามเกณฑ์ประเมินระบบบริหารความเสี่ยงตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ) เป็นผู้กำหนด ที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการตามที่อยู่ในรูปแบบรายงานแบบทั่วไป 2 รูปแบบ ได้แก่ 1. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 1 ที่เป็นแบบทั่วไปคือรายงานการระดับความเสี่ยงการประเมินและวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงปัจจัยเสี่ยง การควบคุมที่ควรจะมี การควบคุมที่มีอยู่แล้ว และการประเมินการควบคุมของทุกขั้นตอนของทุกๆ กิจกรรมของทุกหน่วยงาน (ตามตารางที่ 7 บทที่ 4)

2. รูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบที่ 2 ที่เป็นแบบทั่วไปคล้ายแบบที่ 1 การรายงานวิเคราะห์ และระบุความเสี่ยงและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง 6 ด้านของสถาบันอุดมศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด (ตามตารางที่ 6 บทที่ 2 และตารางที่ 8 และ 9 บทที่ 4 และรายละเอียดในภาคผนวก 4)

ส่วนมหาวิทยาลัยชนบุรี ส่วนมหาวิทยาลัยชนบุรี ได้ดำเนินการตามรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไป 2 รูปแบบ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเอกชนอื่นแต่มีรายละเอียดเพิ่มเติม เนื่องจาก การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยชนบุรี เป็นการศึกษาการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจร จึงจำเป็น พิจารณาส่วนของความเสี่ยงแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม จากการใช้แบบสอบถามที่ได้ประเด็นคำถามจากแบบฟอร์มการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรี เป็นต้นแบบเพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้าน ได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำเป็นรายงานการบริหารความเสี่ยงของแต่ละคณะและหน่วยงานทุกหน่วยงาน ประมาณ 6 คณะและ 14 หน่วยงานรวมทั้งสิ้น 20 หน่วยงานและแต่ละคณะจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของคณะละ 19 หน้าที่ความรับผิดชอบ หรือกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 6 คณะหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของคณะละ 19×6 เท่ากับ 114 หน้าที่ความรับผิดชอบ หรือกิจกรรม รวมกับหน่วยงานอีก 14 หน่วยงานซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบหรือ กิจกรรมประมาณ 8 ถึง 19 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ยประมาณ 12 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมรวมเฉพาะหน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมเท่ากับ 12×14 เท่ากับ 168 หน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมรวมทั้งมหาวิทยาลัยชนบุรี มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรมเท่ากับ 114+168 รวมหน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรม รวมทั้งมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น คือ 282 หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรม แล้วแต่ละคณะหรือหน้าที่ความรับผิดชอบหรือกิจกรรมนำมาทำเป็นรายงานการบริหารความเสี่ยงแบบที่ 2 ที่ระบุปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยระดับของโอกาสความเสี่ยง และระดับผลกระทบแล้วประเมินระดับความเสี่ยงที่มี 5 ระดับเรียงจากค่อนข้างมาก น้อย ปาน

ก่อตั้ง สูง และสูงมากโดยวิเคราะห์ตารางของ COSO ที่ได้ปรับปรุงแล้วตามภาพที่ 19 ตลอดจนจะได้ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ จนได้รายงานการบริหารความเสี่ยงแบบที่ 1 ในแต่ละกิจกรรมหรือหน้าที่ ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจ ตลอดจนมีการควบคุมความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยงได้ผลหรือไม่ที่อยู่ใน coalition ที่ดูแลทุกๆ กิจกรรม หรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจ การประเมินการควบคุมว่าได้ผลหรือไม่ ซึ่งทุกๆ หน้าที่ความรับผิดชอบหรือทุกๆ กิจกรรมต้องมีรูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 1 ที่เป็นรูปแบบทั่วไปแบบที่ 1 โดยมีขั้นตอนทั้งหมด 1,128 ขั้นตอน ที่กล่าวไว้แล้วตามตารางที่ 7 ที่เพิ่มกล่าวที่กิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจ หรือขั้นตอนของกิจกรรมเฉลี่ยต่อ 1 กิจกรรมจะมีประมาณ 4 ขั้นตอนของกิจกรรม หรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรมจะมีทั้งหมดค่าประมาณ 4×282 เท่ากับ 1,128 ขั้นตอนหรือกล่าวโดยสรุปจะพบการระบุปัจจัยเสี่ยงระดับความรุนแรง ระดับความเสี่ยงการประเมินความเสี่ยง ความเสี่ยงทุกขั้นตอนรวมทั้งหมด 1,128 ขั้นตอนหรือ 1,128 ระดับความเสี่ยง โดยเป็นขั้นตอนทั้งหมดของมหาวิทยาลัยซึ่งได้มาจากทุกคณะและทุกหน่วยงาน ดังนั้นผู้ทำวิจัยจึงเรียกชื่องานวิจัยนี้ “การบริหารความเสี่ยงของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย”

ในรายงานแบบที่ 2 ที่เป็นแบบทั่วไปจะทราบความเสี่ยง 6 ด้านของมหาวิทยาลัยและการวิเคราะห์พบว่า ความเสี่ยงในปีการศึกษา 2555 และ 2556 ที่มีความเสี่ยงสูงสุด ได้แก่ ความเสี่ยงจากสภาพภายนอก ซึ่งเกิดจากสถานการณ์ทั้งทั่วโลก ปี 2554 และตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์ประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ) เปเลี่ยนแปลงทุกปี

ส่วนความเสี่ยงในอันดับ 2 และ 3 ของปีการศึกษา 2555-2556 ได้แก่ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน และความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ตามลำดับและความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานตามลำดับ

2. สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 คือจารูปแบบทำให้สามารถเรียงลำดับความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงานรวมเป็นมหาวิทยาลัยและแบบจำลองความเสี่ยง 6 ด้านตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนดและสามารถวิเคราะห์เชิงลึกได้มากขึ้นดังที่รูปแบบการจัดการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย โดยใช้มหาวิทยาลัยชนบุรีเป็นต้นแบบว่าสามารถนำมาใช้กับสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ได้เนื่องจากทุกสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการประเมินระบบบริหารความเสี่ยงในกฎเกณฑ์เดียวกันตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด ดังนั้นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงย่อมเหมือนกัน ตามรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วไป 2 แบบแรกมีกล่าวมาแล้ว อีกทั้งได้วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้นำข้อมูลทั้งหมด 171 ตัว ที่แบ่งเป็นกลุ่มตัวแปรต้น 2 ตัวแปรได้แก่ตัวแปรต้นตัวที่ 1 เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (University) 3 แห่ง ได้แก่มหาวิทยาลัยชนบุรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นแอเชีย และวิทยาลัยเซาธ์อีส

บางกอก ข้อมูลสถาบันการศึกษาละ 57 ตัว รวมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3 แห่งตัวรวมข้อมูลทั้งหมด = 57×3 เท่ากับ 171 ตัว และแทนสัญลักษณ์คือมหาวิทยาลัย (University) มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไรเมื่อนักหน้าที่ไม่ ส่วนตัวแปรต้นที่ 2 ที่เป็นกลุ่มของ 2 คณะ และ 1 หน่วยงานรวมเป็นทั้งสิ้น 3 หน่วยงาน (Department) มีข้อมูลหน่วยงานละ 57 ตัว ข้อมูลทั้งหมด = 57×3 เท่ากับ 171 ตัว มีระดับความเสี่ยงเป็นอย่างไรเมื่อนักหน้าที่ไม่แตกต่างกันหรือไม่ โดยกำหนดให้ตัวแปรตามคือระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ตัวสถิติก็อท Two-way Anova ใช้โปรแกรม Mini-tab

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน สามารถนำมาใช้ได้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นๆ ได้สรุปผลการศึกษาจากตารางที่ 17 ในส่วนของตัวแปรต้น University ค่า F-ratio = 1.909 โดยมีค่า P-value (Sig) = 0.000 ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 นั้น (ค่า P-value < α) P-value = 0.000 < 0.05 สรุปว่า มีนัยสำคัญสรุปได้ว่าคือ ยอมรับ H_0 , หมายถึง มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงเหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรต้นหรือ R-square ร้อยละ 89.9 8 เมื่อยอมรับ H_0 , แล้วต้องปฏิเสธ H_1 , หมายถึงสมมุติฐานรองที่ 1 คือมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกันหรืออย่างน้อย 1 คู่ที่มีระดับความเสี่ยงที่ไม่เหมือนกันหรือมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ได้ว่ามีความคุ้มค่าในการลงทุนบริหารความเสี่ยงผู้วิจัยจะประมาณการต้นทุนของกิจกรรมการประสานงานกับบุคลากรในคณะ/หน่วยงานเดียวกัน กับขั้นตอน การประสานงานกับบุคลากรระหว่างคณะ/หน่วยงานโดยเฉลี่ย โดยใช้บุคลากร 2 คนในระดับการศึกษาปวชญญาโท อัตราเงินเดือนประมาณ 20,000 บาทต่อเดือน โดยใช้บุคลากรทั้ง 2 ทำหน้าที่ในกิจกรรมนี้ ประมาณ 20% ต่อคนต่อวัน โดยสมมุติให้มีการดำเนินการทุกวันทั้ง 2 ขั้นตอน ซึ่งมีค่านลงทุนประมาณ $20\% \times \text{จำนวนเงินเดือน } 20,000 \times 2 \text{ คน} = \text{ต้นทุนทั้งหมด } \frac{20}{100} \times 20,000 \times 2 = 80,000 \text{ บาท ในเวลา 1 ปี เป็นต้นทุน } 80,000 \times 12 = 96,000 \text{ บาท } \text{นี่คือต้นทุนในการกิจกรรมประสานงานของหน่วยงานภายในและนอกหน่วยงานรวมเป็นเงินทั้งสิ้นใน 1 ปี} = 96,000 \text{ บาท ซึ่งเป็น Cost แต่ถ้าบุคลากร ทั้ง 2 สามารถลดความเสี่ยงลงได้ } 10\% \text{ และอีก } 10\% \text{ ไปทำการหน้าที่ศึกษา เพื่อเรียนได้เพิ่ม ปีละ 2 คน ต่อบุคลากรในรวมเป็น 4 คน ค่าเทอมคนละ 25,000 \text{ บาท รวมเป็นเงิน } 25,000 \times \text{จำนวน } 2 \text{ เทอม } \times \text{จำนวน } 4 \text{ คน} = 25,000 \times 2 \times 4 = 200,000 \text{ บาท (Benefit) หักค่าใช้จ่ายในการเรียนประมาณ } 40\% \text{ ของรายได้คือ } 200,000 \text{ บาท เป็นจำนวนเงิน } 80,000 \text{ บาท เหลือรายได้สุทธิ } 200,000 - 80,000 \text{ บาท} = 120,000 \text{ บาท ทำให้เราได้ Benefit/Cost ratio} = 1.25 \text{ แสดงว่าในการนี้ } \text{Benefit / Cost ratio} \geq 1 \text{ และแสดงว่าคุ้มค่ากับ การลงทุน}$

ผลการศึกษาที่น่านำมาพิจารณาในความเสี่ยงของระหว่างคณะ และหน่วยงานและมหาวิทยาลัยพบว่าคณะและสาขาวิชาที่มีความเสี่ยงสูงสุด ได้แก่บัณฑิตวิทยาลัยเนื่องจากเหตุผลที่สำคัญ 3 ประการแรกในปีการศึกษา 2555-2556 จำนวนนักศึกษาที่เรียนในคณะบัณฑิตวิทยาลัยมีนักศึกษาประมาณจำนวน 50-80 คน ในสาขาวิชานบริหารธุรกิจบัณฑิตเท่านั้น ส่วนอีกสาขานี้ ได้แก่สาขาวิชาการจัดการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (MSIT) มีนักศึกษาจำนวนมากอยู่ในน้ำด้วยและยังมีนักศึกษาติดค้างไม่จบอีกจำนวนหนึ่ง ประการที่ 2 จำนวนนักศึกษาในช่วงนั้น ยังไม่ได้ชำระค่าเล่าเรียนเป็นจำนวนเงินค่อนข้างมากและค้างชำระค่าเทอมประมาณมากกว่าร้อยละ 50 และในแบบสอบถามและสัมภาษณ์ มีความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลสูงเนื่องจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ความสำคัญกับอาจารย์พิเศษมากกว่าอาจารย์ประจำ ความเสี่ยงในระดับที่ 2 เป็นคณะวิศวกรรมศาสตร์ไม่น่าแปลกใจ เพราะเป็นคณะที่มีการจัดการค่อนข้างซับซ้อน เพราะเป็นเรื่องการบริหารทั้งคนและเครื่องไม้เครื่องมือทางด้านวิศวกรรมที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยทั้งเครื่องมือและบุคลากรอยู่ตลอดแต่ประเด็นที่น่าสนใจที่มีระดับความเสี่ยงสูงในอันดับ 3 และ 4 ตามลำดับ ได้แก่คณะบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งด้านหลักแล้วคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี น่าจะมีระดับความเสี่ยงมากกว่าคณะบริหารธุรกิจ แต่ถ้าเราไปดูรายละเอียดที่เกี่ยวกับความเสี่ยง 6 ด้านของสำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) แล้วพบว่าคณะบริหารธุรกิจมีความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ด้านปฏิบัติการ และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับความเสี่ยงรวมที่ระดับน้อยกว่า คณะบริหารธุรกิจฯเนื่องจากคณะกรรมการอุดมศึกษา คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้บริหารที่ตามงานต่างๆด้วยตนเองได้ดำเนินการไม่มีความเสี่ยง ในด้านยุทธศาสตร์ไม่น่ากลัว ทำให้ในปีการศึกษา 2555-2556 คณะที่มีความเสี่ยงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยใน 1 ถึง 4 อันดับแรกเหมือนกันคือ คณะบัณฑิตวิทยาลัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามลำดับ

ความเสี่ยงของหน่วยงานในปีการศึกษา 2555 – 2556 พบว่า จากการศึกษาพบว่าสำนักประกันคุณภาพการศึกษามีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง เนื่องจากจะต้องมีการวางแผนและกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อรับรองในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะต้องถูกส่งมาหน่วยงานอื่นๆให้ทันเวลาและต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามด้วยซึ่งต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของมหาวิทยาลัยว่า จะสามารถทำเป็นธุรกิจดำเนินต่อไปได้หรือไม่จากผลกระทบการประกันคุณภาพภายใน

ส่วนระดับความเสี่ยงที่สูงอันดับ 2 ในปีการศึกษา 2555 “ได้แก่หน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งพึงถูกตั้งขึ้นในปี 2555 เพื่อรองรับประธานอาเซียน (AEC) ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการศึกษาร่วมกับต่างประเทศ ซึ่งกำหนดไว้ประมาณ 3 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนลาว, สาธารณรัฐเวียดนาม และสาธารณรัฐกัมพูชา ซึ่งมีการบันทึก/ข้อตกลงร่วมมือกัน (Memorandum of understanding หรือ MOU) กีสามารถดำเนินการผ่านพื้นไปได้ จึงจัดให้อยู่ในความเสี่ยงสูง ส่วนในปี 2556 ระดับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงเป็นอันดับ 2 คือสำนักวิชาการ ซึ่งต้องทำงานรับมายากหน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ในการวางแผนการศึกษาวิชาการและศิลปวัฒธรรมทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนตลอดจนต้องมีหน้าที่ตรวจสอบบทความวิจัยของอาจารย์ทั้งในมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยอื่นตลอดจนนักวิชาการอิสระอีกด้วย

สรุปการบริหารความเสี่ยงในปีการศึกษา 2555 เพิ่บกับระดับความเสี่ยงในปีการศึกษา 2556 การศึกษาพบว่าระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยในปี 2555 อยู่ในระดับสูงเนื่องจากปัญหาภายนอกซึ่งได้แก่ผลพวงจากน้ำท่วมใหญ่ในปี พ.ศ. 2554 และความชำนาญหน่วยงานต่างๆในการตอบตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ.) ยังมีไม่นักพอ

ส่วนในปีการศึกษา 2556 มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลางถ้วนอยู่ในรูปของด้านของความเสี่ยง พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมจะเป็นด้านที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง อันผลมาจากการไม่แน่นอนในนโยบายการศึกษาของรัฐบาล และการก้าวเข้าสู่การรองรับประธานอาเซียน (AEC) ตลอดจนกฎหมายที่หรือตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ.) เปิดเผยแปลงเกือบทุกปี

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ตัวแบบการบริหารความเสี่ยงของ COSO จะมีการกำหนดค่าดุประสังค์เชิงกลยุทธ์ไว้ในวัตถุประสงค์ 4 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติการ ด้านการรายงาน ด้านการปฎิบัติตามกฎระเบียบ และด้านยุทธศาสตร์แต่ในการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบที่ได้ปรับปรุงที่ใช้ในการวิจัยนี้ จะใช้ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาแทนด้านปฏิบัติการ หรือด้าน Operation risk ของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของ COSO แต่การศึกษาครั้งนี้ศึกษาความเสี่ยงด้านหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจหรือกิจกรรมของทุกหน่วยงาน เพราะการใช้ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจของสถาบันการศึกษาจะมีขอบข่ายที่กว้างและลุ่มลึกกว่า เพราะทำให้การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยง และโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึก ประเด็นที่ 2 ในตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk) ที่อธิบายด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ 1 และระดับผลกระทบอยู่ในระดับ 1 ตามลำดับ จะอยู่ในระดับความเสี่ยงที่น้อยมากอาจจะปล่อยความเสี่ยงให้คงไว้ เพราะไม่คุ้มกับต้นทุนการบริหารความเสี่ยง นอกจากนั้นมีรูปแบบความเสี่ยงที่รายงานการบริหารความเสี่ยงคณะหรือหน่วยงานโดยเรียงลำดับความเสี่ยงมากไปยังความเสี่ยงน้อยโดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านคือความเสี่ยงด้านทรัพยากรความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านนโยบาย ความเสี่ยงการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านบุคลากร ความเสี่ยงด้านธรรมาภินิata และความเสี่ยงภายนอก ตามภาพที่ 17 ในบทที่ 4 ซึ่งคล้ายกับมหาวิทยาลัยอื่นที่ปรับปรุงรูปแบบหรือระดับความเสี่ยงของ COSO เช่นการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยศรีก amongstมหาวิทยาลัยพายัพที่คล้ายกันสิ่งที่แตกต่างกัน รูปแบบการจัดการของ COSO ก็คือ ตารางระดับ และโอกาสของความเสี่ยง มีแค่ 4 ช่อง (จากทั้งหมด ของ COSO 25 ช่อง) ได้แก่ ช่อง ก1, ก2, ข1, ข2 ที่ปรากฏในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเกริกและมหาวิทยาลัยพายัพ

การจัดระดับความเสี่ยง (Risk Priority Ranking = n1 → n2 → 31 → 42)

รุนแรง / เสียหายมาก (n)	n1 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วก่อความเสียหายระดับ สูง ผู้ผลิตอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก เช่น เน็ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ ห้องทำงานเรียกหาด้วยเครื่องเสียง ลงค่าตั๋วโดยสารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีโอกาสที่จะ ต้องเสียเงิน 	n2 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วก่อความเสียหายระดับ สูง ผู้ผลิตอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก เช่น เน็ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ ห้องทำงานเรียกหาด้วยเครื่องเสียง ลงค่าตั๋วโดยสารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีโอกาสที่จะ ต้องเสียเงิน
รุนแรง / เสียหายน้อย (x)	n1 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วก่อความเสียหายระดับ กลาง ผู้ผลิตอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก เช่น เน็ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ ห้องทำงานเรียกหาด้วยเครื่องเสียง ลงค่าตั๋วโดยสารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีโอกาสที่จะ ต้องเสียเงิน 	n2 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วก่อความเสียหายระดับ กลาง ผู้ผลิตอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก เช่น เน็ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ ห้องทำงานเรียกหาด้วยเครื่องเสียง ลงค่าตั๋วโดยสารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีโอกาสที่จะ ต้องเสียเงิน

ข้อดีของการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยพายัพที่เป็นการวิเคราะห์ ความเสี่ยงอย่างคร่าวเพื่อใช้พิจารณาเป็นข้อสรุปเบื้องต้นเท่านั้นซึ่ง ไม่ได้เป็นไปวัตถุประสงค์ ของ ผู้วิจัย

การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ ประมาณ 6 แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหอการค้า มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ ได้ใช้รูปแบบ และหลักคิดของการบริหาร ความเสี่ยง COSO แต่ทำเฉพาะการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเท่านั้น และได้ทำเฉพาะ ความเสี่ยง 6 ด้าน ตามดัวบ่งชี้ของสำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด 6 ด้าน ตามที่ได้ กล่าวมาแล้ว และการประเมินระดับความเสี่ยงส่วนใหญ่ใช้เหมือนตารางแสดงระดับ โอกาสและระดับ ผลกระทบของ COSO

ดังนั้นการศึกษานี้จึงและระดับความเสี่ยงทางด้านหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้มหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นต้นแบบนี้ทำทุกหน่วยงานและ คณะยื่น จะได้ประโยชน์มากกว่ารูปแบบของการบริหารความเสี่ยงของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้ง 8 แห่งตามที่ได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้การศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และที่ 2 จะมีการ

บริหารความเสี่ยงที่ผ่านการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และได้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั้งหมด 7 รูปแบบเป็นรูปแบบทั่วไปในรูปแบบที่ 1 และ 2 และพัฒนาฐานรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบที่ 3 - 7

1. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 1 คือรายงานการระบุปัจจัยเสี่ยง , การประเมิน และวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของทุกๆกิจกรรมหรือหน่วยงาน(ตามตารางที่ 7 ในบทที่ 4)

2. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 2 คือรายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยโดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้าน (ตามตารางที่ 8 ในปีการศึกษา 2555 และตารางที่ 9 ในปีการศึกษา 2556 ตามลำดับในบทที่ 4)

3. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 3 คือรายงานบริหารความเสี่ยงของทุกๆ กิจกรรมของทุกๆหน่วยงาน และการจัดการความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในความเสี่ยงที่ยอมรับได้โดยมีผู้รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง (ตามตารางที่ 10 ในบทที่ 4)

4. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 4 คือรายงานบริหารความเสี่ยงทุกๆกิจกรรมของทุกๆคณะ/หน่วยงาน โดยจัดอันดับความเสี่ยงจากมากไปน้อย (ตามตารางที่ 11 ในบทที่ 4)

5. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 5 คือรายงานความเสี่ยงที่จัดอันดับความเสี่ยงตามความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านทุกๆคณะ/หน่วยงาน (ตามตารางที่ 12 ในบทที่ 4)

6. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 6 คือรายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับความเสี่ยงของทุกๆคณะและหน่วยงาน (ตามตารางที่ 13 ในปีการศึกษา 2555 และตามตารางที่ 14 ในปีการศึกษา 2556 ในบทที่ 4)

7. รูปแบบของรายงานความเสี่ยงแบบที่ 7 คือรายงานความเสี่ยงที่เรียงจัดอันดับความเสี่ยงของทุกๆคณะและหน่วยงานโดยแยกความเสี่ยงเป็น 6 ด้าน (ตามตารางที่ 15 ในปีการศึกษา 2555 และตามตารางที่ 16 ในปีการศึกษา 2556 ตามลำดับในบทที่ 4)

ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ได้แก่รูปแบบรายงานบริหารความเสี่ยงแบบที่ 3-7 แล้วสามารถนำความเสี่ยงมาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงตั้งแต่ 2 ปีการศึกษา ส่วนรูปแบบการบริหารความเสี่ยงรูปแบบที่ 1 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากรายงานการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเกณฑ์ศาสตร์ และรายงานแบบที่ 2 ที่อุบัติภัยมหาวิทยาลัย เป็นรายงานความเสี่ยงของภาพรวมของมหาวิทยาลัยที่แยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านเท่านั้นเพื่อตอบตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ) เท่านั้น แต่การศึกษาของผู้วิจัยมีรายงานการบริหารความเสี่ยงคณะหรือหน่วยงานโดยเรียงลำดับความเสี่ยงมากไปยังความเสี่ยงน้อยโดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้านซึ่งมหาวิทยาลัยอื่นๆไม่มีหลังจากปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไปตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ส.ก.อ) ได้เพิ่มตัว

ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสาขาวิชาเข้าไปด้วยซึ่งถ้าใช้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาออกแบบแบบครบวงจรในประเทศไทยของผู้วิจัยที่ได้นำเสนอ สามารถปรับใช้ได้ เช่นเดียวกัน โดยใช้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของภัยและหน่วยงานมาปรับใช้ได้ เพราะพื้นที่กิจ เห็นอกัน โดยเฉพาะคณะมีหน้าที่ความรับผิดชอบของพัฒกิจและสาขาวิชาที่เห็นอกัน

ส่วนการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการบริหาร ความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาออกแบบแบบครบวงจรของมหาวิทยาลัยชนบทเป็นต้นแบบซึ่งได้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รูปแบบตามที่ กล่าวแล้วว่าสามารถนำมาใช้กับสถาบันอุดมศึกษาอีกด้วยจากเป็นรูปแบบประเมินระบบ การบริหารความเสี่ยงที่สถาบันศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ภายในของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ) นอกจากนี้การศึกษาในครั้งนี้ยังใช้วิเคราะห์ เชิงปริมาณ โดยใช้ตัวสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง(Two-way Anova) ผลสรุปว่าระดับความ เสี่ยงของ 3 มหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกันหรือเหมือนกัน จากการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับมีงานวิจัยโดยที่จะนำต้นแบบหรือรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย นั้นๆ มาทดลองใช้กับต่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้อย่างครบถ้วนทำให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับ การวิจัยครั้งนี้ คือสามารถนำไปใช้กับสถาบันอุดมศึกษาได้

ส่วนการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือเพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการลงทุนกับ การบริหารความเสี่ยง

ผลการศึกษาพบว่าถ้ามีการลงทุนเรื่องการบริหารความเสี่ยงนั้นย่อมคุ้มทุนหมายถึงรายได้ เท่ากับรายจ่าย(ต้นทุน)ตามสมมติฐานข้างต้นในบทที่ 4 และโดยใช้หลักคิดของธนาคารแห่ง ประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์ที่เรียกว่า Activity Base Costing หลักคิดคือกิจกรรมหนึ่งๆ มีการ ใช้ทรัพยากรหรือกิจกรรมมากน้อยแค่ไหนในการผลิตผลิตภัณฑ์มีการใช้ทรัพยากรมากต้นทุนการ ลงทุนสูง (Cost) ส่วนราคาจะสูงตาม แล้วมาเปรียบการใช้ทรัพยากรต่ำกว่ามาผลิตสินค้าที่มี ลักษณะให้มีประโยชน์ (Benefit) ใกล้เคียงกับผลกระทบเป็นอย่างไรจะได้ประโยชน์มากกว่าหรือไม่ และ ใช้คุณวัด Benefit / Cost ratio ≥ 1 ประโยชน์ที่คาดเป็นตัวเงิน/ต้นทุน หรือมี Benefit / Cost ratio ≥ 1 แสดงว่าคุ้มทุน ผลสรุปของการวิจัยครั้งนี้คือ Benefit / Cost ratio = $1.25 > 1$ แสดงว่าคุ้มค่ากับการ ลงทุน

ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คุณวัด Activity Base Costing และ Benefit / Cost ratio มีในบทที่ 2 แต่การศึกษาการบริหารความเสี่ยงเพื่อคุ้มทุนไม่มีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึง การวิเคราะห์การคุ้มค่าต่อการลงทุนเกี่ยวกับบริหารความเสี่ยง

ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 นี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขึ้นเอง โดยใช้ประสบการณ์ที่เคยทำงานอยู่ธนาคารพาณิชย์มากกว่า 25 ปี (ผู้วิจัยเป็นนักวิจัยอาชูโสมีประสบการณ์ในการวิเคราะห์ค่าธรรมเนียมต่างๆ เช่น วิเคราะห์ค่าธรรมเนียมในการโอนต่างธนาคารที่ตู้ ATM 25 บาทถ้าเงินที่โอนต่ำกว่า 10,000 บาท ขณะที่ค่าธรรมเนียมในการโอนต่างธนาคาร 35 บาทถ้าเงินที่โอนที่ตู้ ATM ตั้งแต่ 10,000 บาทสูงสุดไม่เกิน 20,000 جنيه ไปต่อการโอนต่างธนาคาร 1 ครั้ง)

ผลการวิจัยเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทยทั้งหมด 5 รูปแบบ (รายละเอียดในบทที่ 4 ตารางที่ 8, 9, 10, 12 และ 14” ผู้วิจัยได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงสถาบันการศึกษาเอกชนในรูปแบบที่ 2 ถึง 6 (5 รูปแบบ) ได้แก่ 1.1 รูปจนเป็นแบบที่ 5

1.1 รูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงของทุกๆ ขั้นตอนของกิจกรรมทั้งหมดของทุกๆ คณะ/หน่วยงาน (ตารางที่ 10)

1.2 รูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงของทุกๆ กิจกรรมโดยจัดอันดับความเสี่ยงจากมากไปน้อยของกิจกรรมของทุกๆ คณะ/หน่วยงาน (ตารางที่ 11)

1.3 รูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงของทุกๆ กิจกรรมที่จัดอันดับกับความเสี่ยงตามความเสี่ยง 6 ด้าน (ตารางที่ 12)

1.4 รูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงที่เรียงลำดับความเสี่ยงของทุกๆ คณะ/หน่วยงาน (ตารางที่ 14)

1.5 รูปแบบรายงานการบริหารความเสี่ยงของทุกๆ คณะ/หน่วยงาน โดยแยกเป็นความเสี่ยง 6 ด้าน (ตารางที่ 16)

2. ผู้วิจัยสามารถสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงนำมาพัฒนาใช้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นๆ ได้

3. ผู้วิจัยสามารถนำแนวคิดในการประมาณการของตนทุน และประโยชน์ที่จะได้รับออกมายังรูปตัวเงินได้เพื่อหาความคุ้มค่าในการลงทุนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

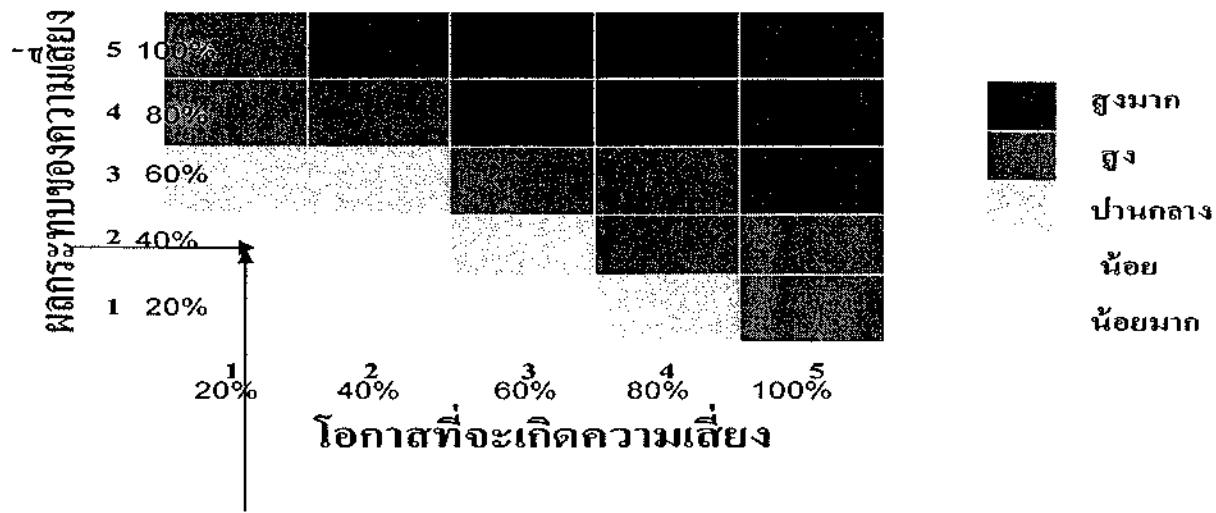
ในมหาวิทยาลัยหนึ่งๆ ควรทราบว่า ในแต่ละ 1 กิจกรรม หรือ 1 หน้าที่ความรับผิดชอบ ที่เกี่ยวเนื่องกับพันธกิจพบว่า จะต้องมีขั้นตอนและวัตถุประสงค์ของแต่ละขั้นตอนและมีความเสี่ยงของแต่ละขั้นตอนอย่างไร ดังนั้นในการประเมินความเสี่ยงจะมีขั้นตอน 2 ปัจจัย ได้แก่ ในแต่

จะขึ้นตอนความมีการบันทึกจำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดคร่าวมจำนวนทั้งหมดกี่เหตุการณ์ และจำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์กี่เหตุการณ์ซึ่งจำนวนเหตุการณ์นี้เป็นระดับโอกาสของความเสี่ยง ถ้ายิ่งมากก็ยิ่งเสี่ยง และในแต่ละขั้นตอนความมีการบันทึกจะดับ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นทั้งหมดคร่าวมความเสียหายเป็นจำนวนเงินเท่าใด และระดับความรุนแรงที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป็นจำนวนเงินเท่าใดและคำนวณมาเป็นตัวเงินแล้วมาคำนวณหาระดับโอกาสของความเสี่ยงเป็นร้อยละเท่าใด และระดับความรุนแรงเป็นระดับที่ร้อยละเท่าใด (ตามตารางที่ 19)

ยกตัวอย่างเช่นในกิจกรรมที่ 1 มีทั้งหมด 1 ขั้นตอน เราจะต้องบันทึกในขั้นตอนที่ 1 ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดมี 200 เหตุการณ์และขั้นตอนที่ 1 มีขั้นตอนมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์จำนวน 40 เหตุการณ์ และความเสียหายหรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นทั้งหมดคือ 200,000 บาท และระดับความรุนแรงหรือความเสียหายที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป็นจำนวนเงิน 50,000 บาทแล้วคำนวณหาระดับโอกาสของความเสี่ยงเป็นร้อยละเท่าใด และระดับความรุนแรงเป็นระดับที่ร้อยละเท่าใด ซึ่งหาได้จากสูตรในตารางที่ 19

$$1. \text{ ระดับโอกาสของความเสี่ยง } = \frac{\text{จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์}}{\text{จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด}} \times 100 / \text{จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด} = 40 \times 100 / 200 = 20\%$$

$$2. \text{ ระดับความรุนแรงที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ } = \frac{\text{ระดับความรุนแรงที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่คำนวณเป็นตัวเงิน}}{\text{จำนวนเงินทั้งหมด}} \times 100 / \text{จำนวนเงินทั้งหมด} = 50,000 \times 100 / 200,000 = 30\%$$

ภาพที่ 22 ระดับความเสี่ยง (Degree of risk) ที่ปรับปรุงแล้ว

เมื่อเทียบกับตารางระดับความเสี่ยงตามการคำนวณระดับโอกาสกับระดับผลกระทบจะอยู่ในช่องสีเหลืองหมายถึงระดับความเสี่ยงอยู่ที่ระดับน้อย ดังภาพที่ 22

ตารางที่ 20 สูตรหาระดับโอกาสของความเสี่ยง และระดับผลกระทบของความเสี่ยง

สูตรหา

1. ระดับโอกาสของความเสี่ยง

$$\text{จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์} \times 100 \\ = \frac{\text{จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด}}{\text{จำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด}}$$

2. ระดับผลกระทบของเสี่ยง

$$\text{ระดับความรุนแรงที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่คำนวณเป็นตัวเงิน} \times 100 \\ = \frac{\text{ระดับความรุนแรงทั้งหมดที่เกิดขึ้นที่คำนวณเป็นตัวเงิน}}{\text{ระดับความรุนแรงทั้งหมดที่เกิดขึ้นที่คำนวณเป็นตัวเงิน}}$$

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. การศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร ในประเทศไทย” นั้นถ้าในแต่ละกิจกรรมหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานหรือคณะ ดำเนินการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็นพันธกิจให้ออกจากกิจกรรมที่ไม่ใช่ในรูปการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการวิจัย ด้านบริการวิชาการแก่สังคม ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้านการบริหารจัดการ ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถลด ความเสี่ยง หรือทราบความเสี่ยงของพันธกิจทั้ง 6 ด้าน ว่าพันธกิจสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้านใด มีความเสี่ยงมากน้อยต่อกันในระดับใดเพื่อเอื้อประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยงได้ตรงเป้ามากขึ้น โดยใช้การพัฒนาฐานข้อมูลแบบจากเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร ในประเทศไทย” ได้อย่างไม่ยากนัก

2.2. การศึกษาเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจร ในประเทศไทย” นั้นถ้าใช้สูตรจากโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel ขั้นสูง จะทำให้

ประสิทธิภาพของการคำนวณเร็วขึ้นเป็นหลายเท่าตัวหรืออาจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะทำให้จากคำนวณรวดเร็วยิ่งขึ้นและอาจจะทำการเตือนในกิจกรรมใดที่มีความเสี่ยงสูงมาก

2.3. ในการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของสาขาวิชาต่างๆได้ทุกสาขาวิชาโดยใช้แบบฟอร์มของคณะกรรมการฯ ว่าครอบคลุมรายละเอียดของกิจกรรมของสาขานั้นเพียงเล็กน้อย จะได้รู้ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสาขาวิชาที่ต้องการและอาจมีมาแน่นอนเป็นพื้นฐานกิจ 6 ค้านตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด (ตามข้อเสนอแนะ ข้อ 2.1) ได้แก่ ค้านการเรียนการสอน ค้านการพัฒนานักศึกษา ค้านการวิจัยด้านบริการวิชาการแก่สังคมค้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และค้านการบริหารจัดการ

สรุปตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติและข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ของการวิจัยครั้งต่อไปควรทำเป็นขั้นตอนตามที่ได้เสนอแนะไว้ข้างต้น จะทำให้การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะมีการบูรณาการทั้งทฤษฎี, ข้อเสนอแนะทั้งหมดที่ทำให้เกิดประโยชน์และมีการพัฒนาใช้โปรแกรม Microsoft excel ขั้นสูง หรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาร่วมช่วยทำให้งานวิจัยนี้ลดเวลาในการดำเนินงาน และสุดท้ายจะเป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย ใช้อย่างเป็นรูปธรรมสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป และงานวิจัยนี้จะถูกหิญยกมาใช้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะงานที่เป็นตัวตอบตัวปนซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) เท่านั้น แต่ถ้ามีการปฏิบัติจริงเป็นตามขั้นตอนอย่างครบถ้วนตามรูปแบบการบริหารความเสี่ยงอย่างครบวงจรผนวกกับนำข้อเสนอแนะข้างต้น จะทำให้การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถปฏิบัติได้จริงร่วมกับแผนประจำปี และแผนพัฒนาฯยุทธศาสตร์ 5 ปีจะทำให้ รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทยมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น นำมาสู่การสัมฤทธิ์ผลของวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ได้ไม่ย่อเย็นนัก ดังเช่นผลตรวจประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีการศึกษา 2555 (มหาวิทยาลัยธนบุรี, 2556, น.61)

บรรณานุกรม

กมล รอดคล้าย. (2553). การปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขานุการสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาการบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจสหกรณ์. กรมส่งเสริมสหกรณ์. อั้ดสำเนา.

เจนเนคร์ มนีนาคและคณะ. (2550). การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรจากหลักการสู่ภาคปฏิบัติ กรุงเทพฯ บริษัทไฟโนลอดการพิมพ์.

เกรียง เจริญวัลย์. (2550). การบริหารความเสี่ยง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท พอดี จำกัด ขั้นตอนร่าง. ขั้นผนึก. (2555). การบริหารความเสี่ยง. ค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2555.

จาก <http://kmscpcru.wordpress.com/author/kmscpcru>.

ณัฐวิชัณน์ ทิปการ. (2556). การบริหารองค์การเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : สมมิตรพรินต์.

ณัชชิญา นัททุมพัฒน์. (2553). รายงานวิจัยการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชมงคลธัญบุรี.

ดวงใจ ช่ำขะครุณ. (2551). รายงานวิจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สาขาวิชาบริหารการศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริกา ฤกษ์สาหร้าย. (2528). ทฤษฎีความพึงพอใจ. ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2556

จาก <http://www.rereareh.doae.go.th/textbook>.

ศรีทศ เหล่าศรีวงศ์สหอง. (2548). การจัดการเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธรรม ศุนทรยาธ. (2555). การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทเนตคุลการพิมพ์ จำกัด.

นิมล สะอาดโฉน. (2554). วิถีคุณภาพการสอนภาษาไทยในปี พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาขดาว ศรี โนรา. (2536). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัทโกลบอุตกราฟฟิก จำกัด.

ประภาพรรณ รักเดียง จิตima วรรษศรี ฉลอง ชาตรูประชีวิน วิทยา จันทร์ศิลา. (2556). วิจัยเรื่อง การพัฒนาฐานรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถานบันดูมศึกษาเอกชน. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ปรีดิพร วงศ์ธนบุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาการบริหาร. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- พระราชนักขุณฑ์สถาบันอุดมศึกษา. (2546). พระราชนักขุณฑ์สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2550. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวิช ทองโภจน์. (2550). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนติชา แสงวัง. (2553). รายงานการวิจัยระดับความเสี่ยงรวมทั้งแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2552). คู่มือการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บริษัท โกลเด้นอล กราฟฟิค จำกัด.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2555). แผนบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา. คืนเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 จาก http://ia.psd.ku.ac.th/RSK/rsk_v2/rpt_pdf/Binder%20U2.pdf.
- มหาวิทยาลัยชลบุรี. (2556). ประวัติมหาวิทยาลัย. คืนเมื่อ 3 เมษายน 2556 จาก <http://www.thouuburi-ur.ac.th>.
- มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. (2556). ประวัติมหาวิทยาลัย. คืนเมื่อ 3 เมษายน 2556 จาก <https://www.eau.ac.th>.
- วนิช ไชยวัฒน์. (2549). การบริหารความเสี่ยงเชิงบูรณาการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยเซาธ์อีสานงกอก. ประวัติมหาวิทยาลัย. คืนเมื่อ 3 เมษายน 2556 จาก <https://www.southeast.ac.th>.
- สุควรัตน์ สุวารี. (2554). รายงานวิจัยการจัดการความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2555(ฉบับเดือนกรกฎาคม 2555).เอกสารอัสดง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556ก). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา(2556). กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556ข). ผลการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยชลบุรี. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556ค). ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการ
สมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเรื่องการวิเคราะห์และการบริหาร
ความเสี่ยง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : กรมติดตั้ง.

สุเทพ พานิชพันธ์. (2541). ความพึงพอใจของเกณฑกรรมในการเข้าร่วมโครงการปรับ/สร้าง
ระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขา
ส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

สิน พันธุ์พินิจ. (2549). ความพึงพอใจ (Satisfaction). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บริษัท
โกลบอลกราฟฟิค.

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ. (2555). การบริหารความเสี่ยง. ค้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม
2555. จาก <http://www.thai-sciencemuseum.com/risk/>.

อัจฉราวรรณ งามยاع. (2544). อันเนื่องมาแต่สูตร ยามาเน่ วารสารบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 34:(131), 50-59

อนุรักษ์ ทองสุข. (2561). การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.

กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์เนติกุล การพิมพ์

International Organization For Standardization. (2004). ISO 31000 Risk management.

Bank for International Settlement.Bank for International Settlement. (BASEL II).

Kotler and Armstrong. (2002). Principle Marketing. Retrievved 5 May 2002 From
<http://www.booksite.net.kotrer>.

Stanford University. (2010). Risk Management Department. Retrievved 1 October
2010. Available From <http://www.stanford.edu/dept/Risk-Management/about/>.

The Committee of Sponsoring Organization of The Tread way Commission(COSO). (2004).
Risk management.

Treasury Board of Canada. (2009). Risk Management Framework. Treasury Board of
Canada .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1) ดร.ประสิทธิ์ ทองไสว	- รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัย เช้าร์อีสบานากรอก
2) ดร. นเรศ สกิตยพงศ์	- ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ - ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารจัดการองค์กร สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลังงาน
3) ดร. สุชาตินี แสงมุกด้า	- อคิดผู้อำนวยการสำนักวิชาการมหาวิทยาลัยชนบท - อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
4) นาย สมกพ จินตakanนท์	- อคิดผู้จัดการอาชีวศึกษาบริหารความเสี่ยง ธนาคารCIMB
5) อาจารย์ นรนุช ไผ่แก้ว	- ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาระบบงาน ผู้ตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ - วิทยากร โครงการบริหารความเสี่ยงของ สถาบันการศึกษา

ภาคผนวก ๖
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๔๖๔.๑๔/พ.ศ.๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๖๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทวีภูมิ
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวัดที่ใช้ในการทำดุษฎีบัณฑิต

เรียน ดร.ประพิทธิ์ ทองไสว

สังกัดส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติคุณ จันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำดุษฎีบัณฑิตเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาดุษฎีบัณฑิต ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล กวินเดชศรีวงศ์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้องทราย	ที่ปรึกษาร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. ทิวลีป เทว่องวาก	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำดุษฎีบัณฑิตครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าทำเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาเรียรอน อุี้ยนละออด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๖๔๗๗-๗๐๐๐ ต่อ ๗๘๑๐

ที่ ศธ ๐๔๙๔๔/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๗๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหัวหมาก
เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เขียนข้อความส่วนตัวเครื่องหมายในเอกสารทำดุษฎีบัณฑ์

เรียน ดร.นรธศ สถิตยพงศ์

สังกัดสำนักด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติคุณ จันหาร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑ์ สาขาวิชา การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำดุษฎีบัณฑ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถานอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาดุษฎีบัณฑ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญร่วม กิ่นแสงสรรค์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สมปัตติ พิษกรพิริย์	ที่ปรึกษาร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. ทิวลิป เกเร่อมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำดุษฎีบัณฑ์ครั้นนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด หากบันทึกวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าทำเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญทำเป็นผู้เขียนข้อความส่วนตัวเครื่องหมายในเอกสารทำดุษฎีบัณฑ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะยิ่งเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๔๗๗๐๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๔๖๔.๑๔/พ.ศ๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอสสរภาพ แขวงทีรัญชี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำดุษฎีนิพนธ์

เรียน ดร.สุราลินี แสงนุกดา

สังกัดส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติคุณ จันตัวร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล กวินวงศารค์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ทิฆารพย์	ที่ปรึกษาร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.พิวัฒน์ เครือมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำดุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๔๖๔.๑๔/พ.เดษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำคุณภูนพนธ์

เรียน คุณสมภาค จินตakanท

สังกัดส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติคุณ จินดาว นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการวัตถกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำคุณภูนพนธ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาดุษฎีบัณฑิต ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี กวินแสงสรรค์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ทิฆารพย	ที่ปรึกษาร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. ทิวลิป เครื่อมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำคุณภูนพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้อำนวยศาสตราจารย์ ดร.อาริวรากร อุ่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๙๑๐

ที่ กก ๐๕๙๔.๑๕/พitech

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอีสราภพ แขวงหัวหมู เขตบุรีรัชช์
กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวัดในการทำคุณภูมิพนธ์

เรียน อาจารย์นรนุช ไฝแก้ว

สังกัดส่วนงานด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติคุณ จินดาวร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรบัณฑิตคุณภูมิพนธ์ สาขาวิชา การจัดการวัสดุและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำการทำคุณภูมิพนธ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณภูมิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี กวินเสกสรรค์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ พิมทรัพย์	ที่ปรึกษาร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. ทิวาลิป เครื่องนา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำคุณภูมิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเท็จเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเท็จเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารวรรณ อี้ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๗๐

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางสรุป แสดงค่าเดือนนี้ความสอดคล้องระหว่างข้อคำานและวัตถุประสงค์ สำหรับผู้บริหารความเสี่ยง ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการฯ หัวหน้าสาขาวิชา คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะและหน่วยงาน และ คณะทำงานบริหารความเสี่ยง (Index Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำาน	ผลการพิจารณา							
	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญจำนวน(N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
1. ผู้บริหารและคณะทำงานทั้ง 3 ชุด ควรกำหนดกรอบยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนงาน การบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการทั้ง 3 ชุด ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/และแผนประจำปีเกี่ยวกับบริหารความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงในแต่ละปีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนายุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและสอดรับกับข้อเสนอแนะจากสถาบันมหาวิทยาลัยจากปีการศึกษาก่อนเพื่อให้แผนบริหารความเสี่ยงมีการกำหนดเป้าหมาย หรือเป้าประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารความเสี่ยงตามบริบทที่เปลี่ยนไป	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
1.2 ควรกำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของแผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีตามข้อ 1 และมีการตรวจสอบแผนประจำปีปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ทราบทิศทางของแผนบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรือเป้าประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
1.3 ควรมีการประเมินแผนบริหารความเสี่ยง 3 ขั้นตอนเพื่อประเมินว่าเป็นไปตามเป้าหมาย/ เป้าประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความต้องการของผู้เชี่ยวชาญจำนวน(N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
1) การประเมินความพร้อมด้านยุทธศาสตร์/ กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผนบริหารความ เสี่ยงที่สอดคล้องกับแผนพัฒนายุทธศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย								
2) การประเมินระหว่างการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ แผนบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	+1	ผ่าน
3) การประเมินหลังการปฏิบัติงานแผนบริหาร ความเสี่ยงเพื่อเป็น datum เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เพื่อร่างงานค่าสถานภาพมหาวิทยาลัยต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	+5	+1	ผ่าน
2.ยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงการทำเป็น ขั้นตอนและกระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.1 มีการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารความ เสี่ยงของคณะ หน่วยงานและมหาวิทยาลัยใน รูปข่าวสาร, ความรู้และการอบรม การประเมิน การบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.2 มีการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การ บริหารความเสี่ยงเป็นแผนงานและโครงการ การบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นลายลักษณ์ อักษรโดยทำเป็นแผนประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.3 มีการจัดการทำเป็นนโยบายที่สอดรับ ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของ คณะ/หน่วยงาน ได้รับการอนุมัติจากคณะ กรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ/ หน่วยงาน/ มหาวิทยาลัยและคณะทำงาน บริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคําถาม	ผลการพิจารณา ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
2.4 มีการสื่อสารทั้งองค์กรให้ทราบถึงนโยบาย การบริหารความเสี่ยงเพื่อฝึกอบรมอย่างทั่วถึง ทั้ง มหาวิทยาลัยและกำหนดเป็นแผนประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.5 ผู้บริหารมีการสื่อสารและให้ความสำคัญ ในการให้ความรู้ , น่าวางและการสนับสนุน ฝึกอบรมบุคลากรระดับในมหาวิทยาลัย ตลอดจนสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยง ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ผ่าน
2.6 มีการจัดทำแผนประจำปีหรือโครงการ บริหารความเสี่ยงแต่ละคณะ/หน่วยงาน/ มหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.7 มีการให้บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยแต่ละ หน่วยงานและคณะ มีส่วนร่วมในการจัดทำ นโยบายและแผนประจำปีของแผนงานบริหาร ความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.8 มีการทบทวนและปรับปรุงแผนประจำปี ให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับแผนการประเมิน ความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3. โครงสร้างบริหารความเสี่ยงการดำเนิน ขั้นตอน และกระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.1 มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารความ เสี่ยง 3 ชุด ได้แก่คณะกรรมการบริหารความ เสี่ยงของ มหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยงของคณะและหน่วยงานตลอดจน คณะทำงานการบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคิดเห็น	ผลการพิจารณา ความชอบคัดองของผู้เข้าร่วมจำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนในการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของปฏิบัติงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะกรรมการหรือหน่วยงานคณะกรรมการการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยและทำงานบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.3 ขึ้นตอนในการกำหนดปัจจัยเสี่ยงของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับใดหรือประเมินความเสี่ยง การจัดการและพัฒนาฐานรูปแบบ รายงานความเสี่ยงของทุกๆ ปีการศึกษา โดยทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการตลอดจนปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อมูลในรูป Microsoft Excel	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.4 มีการประกาศชื่อคณะกรรมการทั้ง 3 ชุด เพื่อ ติดต่อการแก้ไขปัญหาการวิเคราะห์ความเสี่ยง ระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง ควบคุมและจัดการความเสี่ยงตลอดจนการสร้างและพัฒนาฐานรูปแบบรายงานความเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.5 มีการตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงจากคณะกรรมการ 3 ชุด และคณะกรรมการตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบอิสระภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความชอบด้วยของผู้เขียนราย จำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
4.การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ 6 ด้านได้แก่ ความเสี่ยงด้านทรัพยากร บุคคลศาสตร์ ด้านนโยบายด้านปฏิบัติงาน ด้านธรรมาภิบาล และ ด้านความเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและ ชื่อเสียง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน ทรัพยากร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.1 มีการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับบุคคลที่ เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม, กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.2 มีการกำหนดให้บุคคลภายนอกและ หน่วยงานในมหาวิทยาลัยปฏิบัติตามข้อบังคับ เกี่ยวกับจริยธรรม กฎระเบียบ คำสั่งอย่าง เคร่งครัดเป็นการป้องกันความเสี่ยงด้านบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน ทรัพยากรบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่พิเศษลักษณะ ไม่ถูกตามกฎระเบียบ ข้อบังคับคำสั่งของ มหาวิทยาลัย โดยการลงโทษทางวินัยจากนำเสนอไปหนังสือ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.4 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน สินทรัพย์ ควรระบุการนำร่องรักษาเป็นระยะๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.2 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน บุคคลศาสตร์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.2.1 มีการกำหนดแผนบุคคลศาสตร์เพื่อให้ ระดับความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความชอบคัดองของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
4.2.2 มีการทดสอบและปรับปรุงแผนสร้างความต่อเนื่องในการบริหารความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานที่นักอุทิศจากกฎระเบียบมหาวิทยาลัย ซึ่งขึ้นอยู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ของแต่ละบุคคลว่ามีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3.2 มีนโยบายการควบคุมการบริหารความเสี่ยง ทางด้านปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.4 มีการบริหารความเสี่ยงด้านนโยบาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.4.1 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ข้อบังคับต่างๆ กฎระเบียบต่างๆ ที่ใช้กับการใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรสถานที่/อาคารต่างๆ ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับ กฎระเบียบท่องมหาวิทยาลัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามนโยบาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.5 มีการบริหารความเสี่ยงทางด้านบุคลากร และ ธรรมภัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อค่าธรรม	ผลการพิจารณา ความสอนคล้องของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน (N=5)								
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป	
4.5.1 เมื่อเกิดมูลความผิดเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลากรในมหาวิทยาลัยจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและป้องกันการกลั่นแกล้ง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
4.5.2 เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวผลกระทบการสอบสวนมีมูล ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็สามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการสอบสวนต่อไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
4.5.3 การกำหนดการเขียนเงินเดือนหรือความคิดความชอบให้เป็นไปตามกฎระเบียบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
4.6 มีการบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ภายนอกและซึ่งเสี่ยงของสถาบัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
4.6.1 ข้อบังคับเกี่ยวกับนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
4.6.2 ถ้าเกิดเหตุภัยธรรมชาติต่างๆ โดยที่ไม่คาดคิดจะต้องตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เนพะฯ โดยใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษา , อาจารย์ เจ้าหน้าที่และมหาวิทยาลัย เพื่อป้องกันเหตุที่จะกระทบต่อการเรียนการสอนให้เร็วที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
5.n นโยบายการปฏิบัติตามข้อกำหนดของการบริหารความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปีในแต่ละปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
5.1 มีนโยบายการปฏิบัติตามตามโครงการโดยเป็นไปตามข้อกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความชอบคือของผู้ชี้匜ชาญ จำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
5.2 มีวิธีปฏิบัติเพื่อให้นักการปฏิบัติตาม นโยบายการบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ ในการบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.3 ผู้ตรวจสอบภายในและมีผู้ตรวจสอบ ภายนอกเข้าตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการ ควบคุมความเสี่ยงต่างๆทั้ง 6 ด้าน (สกอ.เป็นผู้ ตรวจสอบ)	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.4 มีกระบวนการตรวจสอบการบริหารความ เสี่ยงภายนอกและภายในอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ตารางสรุปแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำตอบและวัดถูกประสงค์ สำหรับพนักงานและ
อาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง (Index Of Item Objective Congruence :
IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา								
	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญจำนวน(N=5)								IOC
	1	2	3	4	5	รวม			
1. พนักงานและอาจารย์ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตาม การบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผน บริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
1.1 พนักงานและอาจารย์ควรปฏิบัติตาม ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผน บริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมาย/เป้าประสงค์ที่ทางผู้บริหารและ คณะกรรมการทั้ง 3 ชุดเป็นผู้กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
1.2 ควรมีการปฏิบัติการตามแผนการ ปฏิบัติการ (Action Plan) และแผนปฏิบัติการ เพื่อดำเนินตรวจสอบเป้าหมาย/เป้าประสงค์ รวมทั้งปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันที่กำหนดโดย ผู้บริหารและคณะกรรมการทั้ง 3 ชุด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
1.3 ควรปฏิบัติตามการประเมินแผนบริหาร ความเสี่ยงออกเป็น 3 ระยะ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
1) ระยะเวลาเตรียมความพร้อมของแผน บริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/ กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผนบริหารความ เสี่ยงประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
2) ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
3) ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงเสร็จ เพื่อรายงานให้กับผู้บริหาร คณะกรรมการทั้ง 3 ชุด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา								
	ความชอบคือของผู้เชี่ยวชาญจำนวน(N=5)								สรุป
	1	2	3	4	5	รวม	IOC		
เพื่อนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยต่อไป									
2.ยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงควรทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
2.1 มีการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงานและมหาวิทยาลัยในรูปข่าวสาร, ความรู้และการอบรม การประเมิน การบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
2.2 มีการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงเป็นแผนงานและโครงการ การบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยทำเป็นแผนประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
2.3 มีการจัดการทำเป็นนโยบายที่สอดรับยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงาน ได้รับการอนุมัติจากคณะ กรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงาน/ มหาวิทยาลัยและคณะทำงาน บริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
2.4 มีการสื่อสารทั้งองค์กรให้ทราบถึงนโยบาย การบริหารความเสี่ยงเพื่อฝึกอบรมอย่างทั่วถึง ทั้ง มหาวิทยาลัยและกำหนดเป็นแผนประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน	
2.5 ผู้บริหารมีการสื่อสารและให้ความสำคัญ ในการให้ความรู้ ข่าวสารและการสนับสนุน ฝึกอบรมบุคลากรระดับในมหาวิทยาลัย ตลอดจนสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยงได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ผ่าน	

ประเด็นการอันภัยณ์/ข้อค่าถาม	ผลการพิจารณา ความชอบคล่องของผู้เชี่ยวชาญจำนวน(N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
2.6 มีการจัดทำแผนประจำปีหรือโครงการ บริหารความเสี่ยงแต่ละคณะ/หน่วยงาน/ มหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.7 มีการให้บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยแต่ละ หน่วยงานและคณะ มีส่วนร่วมในการจัดทำ นโยบายและแผนประจำปีของแผนงานบริหาร ความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
2.8 มีการทบทวนและปรับปรุงแผนประจำปี ให้เป็นปัจจุบันตลอดกับแผนการประเมิน ความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครึ่ง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3. โครงสร้างบริหารความเสี่ยงการทำเป็น ขั้นตอน และกระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.1 มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารความ เสี่ยง 3 ชุด ได้แก่คณะกรรมการบริหารความ เสี่ยงของ มหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยงของคณะและหน่วยงานตลอดจน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนในการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบของปฏิบัติงานและบุคคลที่ เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยเฉพาะคณะ กรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะหรือ หน่วยงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัยและทำงานบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อค่าถาม	ผลการพิจารณา ความชอบคล้องของผู้เชี่ยวชาญจำนวน(N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
3.3 ขั้นตอนในการกำหนดปัจจัยเสี่ยงของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับใดหรือประเมินความเสี่ยง การจัดการและพัฒนารูปแบบรายงานความเสี่ยงของทุกๆปี การศึกษาโดยทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการตลอดจนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Excel	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.4 มีการประกาศชื่อคณะกรรมการทั้ง 3 ชุด เพื่อ ติดต่อการแก้ไขปัญหาการวิเคราะห์ความเสี่ยง ระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง ควบคุมและจัดการความเสี่ยงตลอดจนการสร้างและพัฒนารูปแบบรายงานความเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
3.5 มีการตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงจากคณะกรรมการ 3 ชุด และคณะกรรมการตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบอิสระภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ 6 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านทรัพยากร ยุทธศาสตร์ ด้านนโยบายด้านปฏิบัติงาน ด้านธรรนกิจบาล และด้านความเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและช่องเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.1 มีการบริหารความเสี่ยงเที่ยวกับบุคคลที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมกฎหมายเบื้องต้นทางวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อค่าถาม	ผลการพิจารณา							
	ความชอบคล่องของผู้ชี้匜าษุจำนวน(N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
4.1.2 มีการกำหนดให้บุคคลภายในคณะและหน่วยงานในมหาวิทยาลัยปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับจริยธรรม กฎระเบียบ คำสั่งอย่างเคร่งครัดเป็นการป้องกันความเสี่ยงด้านบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่พิเศษตามมาตรฐาน กฎระเบียบ ข้อบังคับคำสั่งของมหาวิทยาลัย โดยการลงโทษทางวินัยจากเบาไปทางหนัก	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.1.4 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสินทรัพย์ ควรระบุการบำรุงรักษาเป็นระยะๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.2 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอุทศาสตร์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.2.1 มีการกำหนดแผนอุทศาสตร์เพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.2.2 มีการทดสอบและปรับปรุงแผนสร้างความต่อเนื่องในการบริหารความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานที่นักศึกษาจะกฏระเบียบมหาวิทยาลัย ซึ่งขึ้นอยู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลว่ามีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อค่าตอบ	ผลการพิจารณา ความชอบคล่องของผู้เชี่ยวชาญจำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
4.3.2 มีนโยบายการควบคุมการบริหารความเสี่ยง ทางด้านปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.3.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.4 มีการบริหารความเสี่ยงด้านนโยบาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.4.1 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ข้อนักกับต่างๆ กฎระเบียบท่างๆ ที่ใช้กับการใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรสถานที่/อาคารต่างๆ ให้เป็นไปตาม , ข้อนักกับ , กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการณ์ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.5 มีการบริหารความเสี่ยงทางด้านบุคลากร และ ธารนกิจการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.5.1 เมื่อเกิดมูลความผิดเกี่ยวกับการกระทำของบุคลากรในมหาวิทยาลัยจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและป้องกันการกลั่นแกล้ง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.5.2 เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวผลการสอบสวนมีมูล ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สามารถร้องเรียนต่อกองกรรมการสอบสวนต่อไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.5.3 การกำหนดการเขียนเงินเดือนหรือความดีความชอบให้เป็นไปตามกฎระเบียบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ประเด็นการสัมภาษณ์/ข้อค่าถาม	ผลการพิจารณา							
	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญจำนวน (N=5)							
	1	2	3	4	5	รวม	IOC	สรุป
4.6 มีการบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ภายนอกและชี้อิสระของสถาบัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.6.1 ข้อบังคับเกี่ยวกับนักศึกษาให้เป็นไปตาม กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
4.6.2 ถ้าเกิดเหตุภัยธรรมชาติต่างๆ โดยที่ไม่ คาดคิดจะต้องตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เฉพาะโดยใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่าง นักศึกษา, อาจารย์ เจ้าหน้าที่และมหาวิทยาลัย เพื่อป้องกันเหตุที่จะกระทบต่อการเรียนการ สอนให้เร็วที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.1 นโยบายการปฏิบัติตามข้อกำหนดของการ บริหารความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปีในแต่ ละปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.1 มีนโยบายการปฏิบัติงานตามโครงการโดย เป็นไปตามข้อกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.2 มีวิธีปฏิบัติเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติตาม นโยบายการบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ ในการบริหารความเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.3 ผู้ตรวจสอบภายในและมีผู้ตรวจสอบ ภายนอกเข้าตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการ ควบคุมความเสี่ยงต่างๆทั้ง 6 ด้าน (สกอ.เป็นผู้ ตรวจสอบ)	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน
5.4 มีกระบวนการตรวจสอบการบริหารความ เสี่ยงภายนอกและภายในอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ผ่าน

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามคุณริหาร อดีตการบดี รองอธิการบดี คณบดี

ผู้อำนวยการหน่วยงานและหัวหน้าสาขาวิชา

ของมหาวิทยาลัยชนบท มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นເອເຊຍ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนกลาง
เรื่อง การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างครบวงจรในประเทศไทย

เรื่อง การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย

ตอนที่ 1 สถานสภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องวาง ที่ตรงกับคุณสมบัติของท่านหรือความเห็นของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง

2. ประสบการณ์ทำงาน.....ปี

3. สังกัด.....

4. สถาบันอุดมการณ์ศึกษาชื่อ.....

1. ยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยง

1.1 ท่าให้ความสำคัญด้านยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
อย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นปัจจัยสำคัญ เพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

1.2 ในสถานศึกษานี้ มีการวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงของคณะหน่วยงานและ
มหาวิทยาลัย

.....มี .....ไม่มี

1.3 มีการดำเนินการเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการหรือไม่

.....มี .....ไม่มี

2. งบประมาณสำหรับการบริหารความเสี่ยง

2.1 ท่านมีให้ความสำคัญด้าน งบประมาณสำหรับการบริหารความเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารความเสี่ยงเพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

2.2 ในสถานศึกษานี้ได้รับงบประมาณสำหรับการบริหารความเสี่ยงพอเพื่อการดำเนินการบริหารความเสี่ยงเพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3. สภาพแวดล้อมภายนอกและชื่อเสียงของสถานบันกอกศึกษาอุบลฯ

3.1 ท่านให้ความสำคัญด้านการมีขุนนางศาสตร์/กลยุทธ์/นโยบาย ที่สอดรับในการบริหารความเสี่ยงโดยผ่านแผนประจำปีและแผนพัฒนาขุนนางศาสตร์มหาวิทยาลัยปี 2555 – 2559 และทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.2 ในสถานศึกษานี้ มีการวางแผนประจำปีและแผนพัฒนาขุนนางศาสตร์/กลยุทธ์/นโยบายค้านสิ่งแวดล้อมภายนอกและชื่อเสียงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หรือไม่

.....มี .....ไม่มี

3.3 มีการดำเนินอย่างไร.....

4. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

4.1 ท่านให้ความสำคัญกับ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญเพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

4.2 ในสถานศึกษานี้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระบุปัจจัยเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยง เพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

5. การปฏิบัติงานกับล้วนผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

5.1 ท่านให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารความเสี่ยง เพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

5.2 ในสถานศึกษานี้ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง มีความรู้และได้รับการอบรมความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เพียงใด

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรด้านการบริหารความเสี่ยง

โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในแบบสัมภาษณ์ที่ตรงกับข้อความที่เป็นจริงหรือตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขของระดับความคิดเห็นแต่ละด้านมีความหมายดังนี้

5	หมายถึงระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญมากที่สุด
4	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ มาก
3	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ ปานกลาง
2	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ น้อย
1	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ น้อยที่สุด

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรด้านบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
สำหรับผู้บริหาร**

มาตรการและกระบวนการการบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ผู้บริหารและคณะกรรมการทั้ง 3 ชุด ควรกำหนดกรอบยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนงานการบริหารความเสี่ยง					
1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการทั้ง 3 ชุดร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/และแผนประจำปีเกี่ยวกับบริหารความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงในแต่ละปีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา_yุทธศาสตร์_ของมหาวิทยาลัยและสอดรับกับข้อเสนอแนะจากสถานที่ราชการ ในการศึกษาก่อนเพื่อให้แผนบริหารความเสี่ยงมีการกำหนดเป้าหมายหรือเป้าประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารความเสี่ยงตามบริบทที่เปลี่ยนไป					
1.2 ควรกำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของแผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีตามข้อ 1 และมีการตรวจสอบแผนประจำปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ทราบทิศทางของแผนบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือเป้าประสงค์					
1.3 ควรมีการประเมินแผนบริหารความเสี่ยง 3 ขั้นตอนเพื่อประเมินว่าเป็นไปตามเป้าหมาย/เป้าประสงค์ 1) การประเมินความพร้อมค้านยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา_yุทธศาสตร์_ของมหาวิทยาลัย2) การประเมินระหว่างการปฏิบัติงานเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยง3) การประเมินหลังการปฏิบัติงานแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเป็นตามเป้าหมาย/เป้าประสงค์เพื่อรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยต่อไป					

มาตรการและกระบวนการภารกิจบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
2.ยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงควรทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการ					
2.1 มีการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงานและมหาวิทยาลัยในรูปข่าวสาร, ความรู้และการอบรม การประเมิน การบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง					
2.2 มีการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง เป็นแผนงานและโครงการ การบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยทำเป็นแผนประจำปี					
2.3 มีการจัดการทำเป็นนโยบายที่สอดรับยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงาน ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงาน/ มหาวิทยาลัย และคณะทำงานบริหารความเสี่ยง					
2.4 มีการต่อสารทั้งองค์กรให้ทราบถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยงเพื่อฝึกอบรมอย่างทั่วถึงทั้ง มหาวิทยาลัยและ กำหนดเป็นแผนประจำปี					
2.5 ผู้บริหารมีการต่อสารและให้ความสำคัญในการให้ความรู้, ข่าวสารและการสนับสนุนฝึกอบรมบุคลากรระดับ ในมหาวิทยาลัยตลอดจนสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยงได้					
2.6 มีการจัดทำแผนประจำปีหรือโครงการบริหารความเสี่ยง แต่ละคณะ/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย					

มาตรการและกระบวนการบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
2.7 มีการให้บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเตรียมพร้อมรับภาระงาน และคำแนะนำส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายและแผนประจำปี ของแผนงานบริหารความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปี					
2.8 มีการทบทวนและปรับปรุงแผนประจำปีให้เป็นปัจจุบัน ตลอดถึงกับแผนการประเมินความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ ครั้ง					
3. โครงสร้างบริหารความเสี่ยงการทำเป็นขั้นตอน และกระบวนการ					
3.1 มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง 3 ชุด ได้แก่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะและหน่วยงาน ตลอดจนคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง					
3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนในการบริหาร ความเสี่ยง โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ ปฏิบัติงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะหรือหน่วยงานคณะ กรรมการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยและทำงาน บริหารความเสี่ยง					
3.3 ขั้นตอนในการกำหนดปัจจัยเสี่ยงของกิจกรรมแต่ละ ขั้นตอนว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับใดหรือประเมินความ เสี่ยง การจัดการและพัฒนารูปแบบ รายงานความเสี่ยงของ ทุกๆปีการศึกษาโดยทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการ ตลอดจนปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อมูลในรูป Microsoft Excel					

มาตรการและกระบวนการการบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3.4 มีการประกาศชื่อคณะกรรมการทั้ง 3 ชุดเพื่อ ติดต่อการ แก้ไขปัญหาการวิเคราะห์ความเสี่ยง ระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง ความคุณและจัดการความเสี่ยงตลอดจน การสร้างและพัฒนารูปแบบรายงานความเสี่ยงในรูปแบบ ต่างๆ					
3.5 มีการตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงจากคณะกรรมการ 3 ชุด และคณะกรรมการตรวจสอบภายในและคู่ตรวจสอบ อิสระภายนอก					
4. การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ 6 ด้าน ได้แก่ความเสี่ยง ด้านทรัพยากร ยุทธศาสตร์ ด้านนโยบายด้านปฏิบัติงาน ด้านธรรมาภิบาล และด้านความเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อม ภายนอกและชื่อเสียง					
4.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากร					
4.1.1 มีการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นทรัพยากร ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม,กฎหมายของ มหาวิทยาลัย					
4.1.2 มีการกำหนดให้บุคคลภายในคณะและหน่วยงานใน มหาวิทยาลัยปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมายเบื้องต้น คำสั่งของย่ามครุฑ์เป็นการป้องกันความเสี่ยง ด้านบุคคล					
4.1.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ใน การปฏิบัติหน้าที่พิเศษ ไม่ถูกตามกฎหมาย เข้มงวดกับ คำสั่งของมหาวิทยาลัย โดยการลงโทษทางวินัยจากเงาไป ทางนัก					
4.1.4 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ระบุการนำร่องรักษาเป็นระบบ					

มาตรการและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4.2 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์					
4.2.1 มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้					
4.2.2 มีการทดสอบและปรับปรุงแผนสร้างความต่อเนื่องในการบริหารความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน					
4.3 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน					
4.3.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน ปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากภาระเบี่ยง มหาวิทยาลัย ซึ่งขึ้นอยู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ของแต่ละบุคคลว่ามีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร					
4.3.2 มีนโยบายการควบคุมการบริหารความเสี่ยง ทางด้านปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้					
4.3.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงของช่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ					
4.4 มีการบริหารความเสี่ยงด้านนโยบาย					
4.4.1 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ข้อมัคคบต่างๆ กฎระเบียบต่างๆ ที่ใช้กับการใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรสถานที่/อาคารต่างๆ ให้เป็นไปตาม , ข้อมัคคบ , กฎระเบียบท่องมหาวิทยาลัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการณ์ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย					
4.5 มีการบริหารความเสี่ยงทางด้านบุคลากรและธรรมาภิบาล					
4.5.1 เมื่อเกิดมูลความผิดเกี่ยวกับการกระทำของบุคลากรในมหาวิทยาลัยจะต้องมีการตั้ง คณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและป้องกันการกลั่นแกล้ง					

มาตรการและกระบวนการการบริหารความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4.5.2 เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวผิดการสอนสวนมีมูล ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็สามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการสอนสวนต่อไปได้					
4.5.3 การกำหนดการขึ้นเงินเดือนหรือความคึกคิวของขอนให้เป็นไปตามกฎระเบียบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด					
4.6 มีการบริหารความเสี่ยงค้านสิ่งแวดล้อมภายนอกและชื้อเตียงของสถาบัน					
4.6.1 ข้อมั่งคับเกี่ยวกับนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบท่องมหาวิทยาลัย					
4.6.2 ถ้าเกิดเหตุภัยธรรมชาติต่างๆ โดยที่ไม่คาดคิดจะต้องตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงเฉพาะโดยใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษา, อาจารย์เจ้าหน้าที่และมหาวิทยาลัยเพื่อป้องกันเหตุที่จะกระทบต่อการเรียนการสอนให้เร็วที่สุด					
5.1 นโยบายการปฏิบัติตามข้อกำหนดของการบริหารความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปีในแต่ละปี					
5.1 มีนโยบายการปฏิบัติตามโครงการโดยเป็นไปตามข้อกำหนด					
5.2 มีวิธีปฏิบัติให้บุคลากรปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ในการบริหารความเสี่ยง					
5.3 ผู้ตรวจสอบภายในและมีผู้ตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการควบคุมความเสี่ยงต่างๆ ทั้ง 6 ด้าน (สกอ.เป็นผู้ตรวจสอบ)					
5.4 มีกระบวนการตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงภายนอกและภายในอย่างสม่ำเสมอ					

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามอาจารย์เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยธนบุรี

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นออเรีย 暨 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน)

เรื่อง การบริหารความเสี่ยงของสถาบันเอกชนแบบครบวงจรในประเทศไทย

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานสภาพทั่วไป

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความคิดเห็นของท่าน แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณนิค 5 ระดับ จึงของความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ข้อมูลที่ต้อง กับระดับความคิดเห็นของท่านเพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาฐานแบบต่อไป

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับตัวแปรด้านการบริหารความเสี่ยง

โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในแบบสัมภาษณ์ที่ตรงกับข้อความที่เป็นจริงหรือตรงกับระดับ ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขของระดับความคิดเห็นแต่ละด้านมีความหมายดังนี้

5	หมายถึงระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญมากที่สุด
4	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญมาก
3	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ ปานกลาง
2	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ น้อย
1	หมายถึง ระดับความสำคัญของกิจกรรม มีความสำคัญ น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 สถานสภาพทั่วไป

1. เพศ .....ชาย .....หญิง	2. ประสบการณ์ทำงาน.....ปี
3. สังกัด.....	4 ตำแหน่ง.....

5. สถานที่ทำงาน

- สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชื่อ.....
- บริษัท/ธนาคาร/อื่นๆ ชื่อ.....

**ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของสถาบัน
อุดมการณ์ศึกษาเอกชนในประเทศไทยสำหรับเจ้าหน้าที่และอาจารย์**

มาตรการและกระบวนการการบริหารความเสี่ยง ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปานกลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อยที่สุด (1)
1. พนักงานและอาจารย์ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยง					
1.1 พนักงานและอาจารย์ควรปฏิบัติตามยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย/เป้าประสงค์ที่ทางผู้บริหารและคณะกรรมการทั้ง 3 ชุดเป็นผู้กำหนด					
1.2 ควรมีการปฏิบัติการตามแผนการปฏิบัติการ (Action Plan) และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินตรวจสอบเป้าหมาย/เป้าประสงค์รวมทั้งปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันที่กำหนด โดยผู้บริหารและคณะกรรมการทั้ง 3 ชุด					
1.3 ควรปฏิบัติงานการประเมินแผนบริหารความเสี่ยงออกเป็น 3 ระยะ					
1) ระยะเวลาเตรียมความพร้อมของแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แผนประจำปีและแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี					
2) ระยะระหว่างปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยง					

มาตรการและกระบวนการการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญมากที่สุด (5)	สำคัญมาก (4)	สำคัญปานกลาง (3)	สำคัญน้อย (2)	สำคัญน้อยที่สุด (1)
	3) ระยะที่ได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงเพื่อรายงานให้กับผู้บริหาร คณะกรรมการทั้ง 3 ชุด เพื่อนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยต่อไป				
	2. ยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงควรทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการ				
	2.1 มีการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงานและมหาวิทยาลัยในรูปข่าวสาร, ความรู้และการอบรม การประเมิน การบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง				
	2.2 มีการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงเป็นแผนงานและโครงการการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยทำเป็นแผนประจำปี				
2.3 มีการจัดการทำเป็นนโยบายที่สอดรับยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงาน ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัยและคณะทำงานบริหารความเสี่ยง					
	2.4 มีการสื่อสารทั้งองค์กรให้ทราบถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยงเพื่อฝึกอบรมอย่างทั่วถึงทั้งมหาวิทยาลัยและกำหนดเป็นแผนประจำปี				
2.5 ผู้บริหารมีการสื่อสารและให้ความสำคัญในการให้ความรู้ข่าวสารและการสนับสนุน					

มาตรการและกระบวนการบริหารความเสี่ยง ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	ระดับความกิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปาน กลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อย ที่สุด (1)
ฝึกอบรมบุคลากรระดับในมหาวิทยาลัย ตลอดจนสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยงได้					
2.6 มีการจัดทำแผนประจำปีหรือโครงการบริหาร ความเสี่ยงแต่ละคณะ/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย					
2.7 มีการให้บุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัยแต่ละ หน่วยงานและคณะ มีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบาย และแผนประจำปีของแผนงานบริหารความเสี่ยงที่ อยู่ในแผนประจำปี					
2.8 มีการทบทวนและปรับปรุงแผนประจำปีให้เป็น ปัจจุบันสอดคล้องกับแผนการประเมินความเสี่ยง อย่างน้อยปีละครั้ง					
3. โครงสร้างบริหารความเสี่ยงควรทำเป็นขั้นตอน และกระบวนการ					
3.1 มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง 3 ชุด ได้แก่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ คณะและหน่วยงานตลอดจนคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง					
3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนในการ บริหารความเสี่ยง โดยกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบของปฏิบัติงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง อย่างชัดเจน โดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารความ เสี่ยงของคณะหรือหน่วยงานคณะกรรมการบริหาร					

	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปาน กลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อย ที่สุด (1)
มาตรการและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย					
ความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยและทำงานบริหารความเสี่ยง					
3.3 ขั้นตอนในการกำหนดปัจจัยเสี่ยงของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับใดหรือประเมินความเสี่ยง การจัดการและพัฒนารูปแบบรายงานความเสี่ยงของทุกๆ ปีการศึกษาโดยทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการตลอดจนปรับปรุง เปิดยนแปลงข้อมูลในรูป Microsoft Excel					
3.4 มีการประกาศชื่อคณะกรรมการทั้ง 3 ชุดเพื่อคิดต่อการแก้ไขปัญหาการวิเคราะห์ความเสี่ยง ระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง ควบคุมและจัดการความเสี่ยงตลอดจนการสร้างและพัฒนารูปแบบรายงานความเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ					
3.5 มีการตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงจากคณะกรรมการ 3 ชุด และคณะกรรมการตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบอิสระภายนอก					
4. การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ 6 ด้านได้แก่ ความเสี่ยงด้านทรัพยากร ยุทธศาสตร์ ด้านนโยบาย ด้านปฏิบัติงาน ด้านธรรนกิจลัล และด้านความเสี่ยง จากสิ่งแวดล้อมภายนอกและชื้อเสี่ยง					
4.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากร					

มาตรการและกระบวนการการบริหารความเสี่ยง ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปาน กลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อย ที่สุด (1)
	4.1.1 มีการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับบุคคลที่เป็น ทรัพยากรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม กฎหมายของมหาวิทยาลัย				
	4.1.2 มีการกำหนดให้บุคคลภายในคณะและ หน่วยงานในมหาวิทยาลัยปฏิบัติตามข้อบังคับ เกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย คำสั่งอย่างเคร่งครัด เป็นการป้องกันความเสี่ยงด้านบุคคล				
	4.1.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากร บุคคลในการปฏิบัตินำที่ผิดพลาดไม่ถูกตาม กฎหมาย ข้อบังคับคำสั่งของมหาวิทยาลัย โดย การลงโทษทางวินัยจากเบ้าไปทางนัก				
	4.1.4 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน ต้นทรัพย์ ควรระบุการนำร่องรักษาเป็นระยะๆ				
4.2 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์					
4.2.1 มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้ระดับ ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้					
4.2.2 มีการทดสอบและปรับปรุงแผนสร้างความ ต่อเนื่องในการบริหารความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน					
4.3 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน					

ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปาน กลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อย ที่สุด (1)
	4.3.1 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน ^{ปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นจากภูรเบียน มหาวิทยาลัย} ซึ่งขึ้นอยู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ของแต่ละบุคคลว่ามีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร				
	4.3.2 มีนโยบายการควบคุมการบริหารความเสี่ยงทางด้าน ^{ปฏิบัติงานให้อ่าย ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้}				
	4.3.3 มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ^{ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ}				
	4.4 มีการบริหารความเสี่ยงด้านนโยบาย				
4.4.1 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ข้อมูลต่างๆ กฎระเบียบต่างๆ ที่ใช้กับการใช้ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรสถานที่/อาคารต่างๆ ให้เป็นไปตาม, ข้อมูล กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการณ์ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย					
4.5 มีการบริหารความเสี่ยงทางด้านบุคลากรและธรรมภิบาล					
4.5.1 เมื่อเกิดมูลความผิดเกี่ยวกับการกระทำของบุคลากร ในมหาวิทยาลัยจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และป้องกันการกดดันแก้สัง					

ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปาน กลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อย ที่สุด (1)
4.5.2 เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวผลการสอนสวนมีมูล ค่ามีพ衡阳หลักฐานเพิ่มเติมก็สามารถรองเรียนต่อ คณะกรรมการสอนสวนต่อไปได้					
4.5.3 การกำหนดการขึ้นเงินเดือนหรือความคื ความชอบให้เป็นไปตามกฎระเบียบตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด					
4.6 มีการบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ภายนอกและชื่อเสียงของสถาบัน					
4.6.1 ข้อนั้นคับเกี่ยวกับนักศึกษาให้เป็นไปตาม กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย					
4.6.2 ถ้าเกิดเหตุภัยธรรมชาติต่างๆ โดยที่ไม่คาดคิด จะต้องตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเฉพาะโดย ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษา , อาจารย์ เจ้าหน้าที่และมหาวิทยาลัยเพื่อป้องกันเหตุที่จะ กระทบต่อการเรียนการสอนให้เร็วที่สุด					
5.1 นโยบายการปฏิบัติตามข้อกำหนดของการบริหาร ความเสี่ยงที่อยู่ในแผนประจำปีในแต่ละปี					
5.1 มีนโยบายการปฏิบัติงานตามโครงการโดย เป็นไปตามข้อกำหนด					
5.2 มีวิธีปฏิบัติเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติตามนโยบาย การบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ในการ บริหารความเสี่ยง					

ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	ระดับความคิดเห็นความสำคัญ				
	สำคัญ มาก ที่สุด (5)	สำคัญ มาก (4)	สำคัญ ปาน กลาง (3)	สำคัญ น้อย (2)	สำคัญ น้อย ที่สุด (1)
	5.3 ผู้ตรวจสอบภายในและมีผู้ตรวจสอบภายนอก เข้าตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการควบคุมความ เสี่ยงต่างๆทั้ง 6 ด้าน (สกอ.เป็นผู้ ตรวจสอบ)				
	5.4 มีกระบวนการตรวจสอบการบริหารความเสี่ยง ภายนอกและภายในอย่างสม่ำเสมอ				

ภาคผนวก จ

หนังสือตอบรับบทความลงวารสาร

มหาวิทยาลัยธนบุรี
THONBURI UNIVERSITY

วันที่ 27 มิถุนายน 2561

ที่ นรช. กศ. 147/2561

เรื่อง รับรองผลงานเพื่อติดพิมพ์ในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี

เรียน คุณเกียรติคุณ จินดาวร, คุณบุญรักษ์ กวินเสกสรร, คุณทิวาลีป เกรียงนา, และคุณสมเป็ต ทิฆารัพย์

ตามที่ท่านได้จัดส่งบทความวิจัยเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแบบ
ครบวงจรในประเทศไทย TOTAL RISK MANAGEMENT FOR PRIVATE HIGHER EDUCATION
INSTITUTE IN THAILAND” เพื่อขอติดพิมพ์ในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี ทางกองบรรณาธิการ
ได้ดำเนินการตรวจสอบการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรอง (Peer Review) และการ
ตรวจสอบจากกองบรรณาธิการประจำวารสารเรียบร้อยแล้ว มีความยืนติดจะแจ้งให้ทราบทราบ
วิจัยของท่านจะได้รับติดพิมพ์ในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีที่ 12 ฉบับพิเศษ เดือนกุมภาพันธ์ 2561

หากกองบรรณาธิการจัดพิมพ์รูปเล่มเสร็จสมบูรณ์แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะดำเนินการจัดส่งให้
ท่านทราบโดยเด็ดขาด จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุรัสวดัน แย้มฤทธิ)

บรรณาธิการวารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยธนบุรี

กองบรรณาธิการ วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี
โทร (02) 809-0823-28 ต่อ 229 โทรสาร (02) 809-0832

ภาคผนวก ฉ
สำเนาประกาศนียบัตรภาร্যาอังกฤษ